

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki

Rok 2023

Kraków, luty 2024 r.

Spis treści

Spis tabel.....	3
I. SŁOWO WSTĘPNE.....	4
II. CZĘŚĆ OGÓLNA.....	6
1. Podsumowanie działalności Centrum.....	6
2. Opis zrealizowanych w danym roku budżetowym zadań, z wyszczególnieniem zadań zleconych przez Ministra oraz informacją o współpracy międzynarodowej.....	9
2.1. Finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych oraz stypendiów doktorskich – konkursy OPUS, PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO	9
2.2. Finansowanie badań naukowych nienależących do zakresu badań finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – konkurs MINIATURA	16
2.3. Podsumowanie prac Zespołów Ekspertów	18
2.4. Działalność Komisji Odwoławczej Rady Narodowego Centrum Nauki	19
2.5. Nadzór nad realizacją badań naukowych, realizowany w formie weryfikacji i oceny raportów rocznych i końcowych z realizacji projektów badawczych oraz kontroli w siedzibie jednostki przez wyznaczony przez Dyrektora Centrum zespół kontrolujący.....	20
2.6. Kontrola zewnętrzna, audyt zewnętrzny i wewnętrzny	21
2.7. Współpraca międzynarodowa w zakresie finansowania działalności w zakresie badań podstawowych	22
2.8. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach	39
2.9. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa	46
2.10. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – SONATINA, <i>Dioscuri</i> , TANGO, Specjalny program NCN dla ukraińskich naukowców na kontynuowanie badań w Polsce, partnerstwa europejskie: EOSC i Biodiversa+	46
2.11. Wzmocnienie potencjału nauki w Polsce: współpraca NCN z innymi podmiotami działającymi w sektorze nauki: krajowymi agencjami rządowymi NAWA i NCBR oraz Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta	51
2.12. Pomoc publiczna	52
3. Realizacja planu finansowego Centrum w 2023 r.....	53
III CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA.....	60
1. Finansowanie badań naukowych	60
1.1. Działanie <i>Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych</i>	60
1.2. Wspieranie rozwoju kariery młodych naukowców	67
2. Nadzór nad realizacją badań naukowych	69
3. Audyt wewnętrzny	73
4. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach	75
5. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa	77
6. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – konkursy SONATINA, <i>Dioscuri</i> , TANGO, Specjalny program NCN dla ukraińskich naukowców na kontynuowanie badań w Polsce, partnerstwa europejskie: EOSC i Biodiversa+	80
7. Pomoc publiczna	81
7.1. Informacja na temat liczby złożonych wniosków o udzielenie pomocy publicznej i liczby projektów wybranych do finansowania w konkursach rozstrzygniętych i ogłoszonych w 2023 r.	81
7.2. Pomoc publiczna udzielona przez Narodowe Centrum Nauki w 2023 r.	81
8. Działalność Centrum	82
8.1. Poniesione wydatki na obsługę Działania Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych	82

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

8.2.	Zatrudnienie w Biurze Centrum w podziale na komórki organizacyjne.....	82
8.3.	Zrealizowane inwestycje	85
8.4.	Zestawienie całkowitych przychodów/środków Centrum.....	86
Załącznik A. Harmonogram naboru wniosków oraz liczba i kwota złożonych wniosków w konkursach krajowych ogłoszonych i/lub rozstrzygniętych przez Centrum w 2023 r. w podziale na grupy dyscyplin i panele – konkursy w kolejności alfabetycznej.....		88

Spis tabel

Tabela 1. Harmonogram konkursów NCN w 2023 r.	8
Tabela 2. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków i wysokość wnioskowanego finansowania w konkursach: OPUS, PRELUDIUM, MAESTRO, SONATA BIS, OPUS+ LAP/Weave, PRELUDIUM BIS, SONATA, ogłoszonych przez Centrum w 2023 r., w podziale na grupy dyscyplin	12
Tabela 3. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków, wysokość przyznanego finansowania i liczbowy wskaźnik sukcesu w konkursach: SONATA BIS, MAESTRO, OPUS+LAP/Weave, PRELUDUM BIS, SONATA, OPUS, PRELUDIUM, rozstrzygniętych przez Centrum w 2023 r., w podziale na grupy dyscyplin	14
Tabela 4. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków, wysokość wnioskowanego finansowania, wysokość przyznanego finansowania oraz liczbowy wskaźnik sukcesu w konkursie MINIATURA, ogłoszonym i rozstrzygniętym przez Centrum w 2023 r., w podziale na grupy dyscyplin.....	17
Tabela 5. Liczba Zespołów Ekspertów, liczba ekspertów oraz liczba ocenianych wniosków w konkursach rozstrzygniętych w 2023 r.	18
Tabela 6. Liczba recenzji zewnętrznych w konkursach rozstrzygniętych w 2023 r. w podziale na grupy dyscyplin	19
Tabela 7. Zestawienie konkursów międzynarodowych ogłoszonych i/lub rozstrzygniętych w 2023 r.	23
Tabela 8. Harmonogram naboru wniosków oraz liczba i kwota złożonych i/lub zakwalifikowanych wniosków w konkursie POLONEZ BIS rozstrzygniętym w 2023 r.....	37
Tabela 9. Wyniki konkursu SONATINA rozstrzygniętego w 2023 r.	47
Tabela 10. Realizacja w 2023 r. rocznego planu finansowego w układzie memoriałowym i kasowym (w zł)	54
Tabela 11. Liczba umów realizowanych w 2023 r. w ramach konkursów NCN rozstrzygniętych przed 2023 r. wraz z wykorzystaniem dotacji celowej oraz środków otrzymanych z innych źródeł na zadania kontynuowane w ramach działania <i>Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych</i> (w zł)	61
Tabela 12. Liczba umów podpisanych w 2023 r. w ramach konkursów rozstrzygniętych w 2023 r. wraz z wykorzystaniem dotacji celowej oraz środków otrzymanych z innych źródeł na zadania nowe w ramach działania <i>Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych</i> (w zł)	66
Tabela 13. Liczba oraz wyniki przeprowadzonych kontroli w 2023 r.	71
Tabela 14 Wykaz umorzonych w 2023 r. decyzją Dyrektora kwot zwrotu środków z realizacji finansowanego przez NCN badania naukowego (w zł) wraz z przyczynami umorzenia	72
Tabela 15. Liczba złożonych wniosków z pomocą publiczną w 2023 r. w poszczególnych typach konkursów	81
Tabela 16. Liczba badań naukowych objęta pomocą publiczną w 2023 r. w poszczególnych typach konkursów.	81
Tabela 17. Poniesione wydatki na obsługę działania NCN w 2023 r. (w zł)	82
Tabela 18. Zatrudnienie w NCN w podziale na komórki organizacyjne planowane na 2023 r. oraz stan faktyczny na dzień 31 grudnia 2022 r. i 31 grudnia 2023 r.	83
Tabela 19. Rozliczenie środków przeznaczonych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji w ramach poszczególnych zadań inwestycyjnych w 2023 r. (w zł)	86
Tabela 20. Zestawienie przychodów/środków Centrum w 2023 r. (w zł)	87

I. SŁOWO WSTĘPNE

Minął trzynasty rok funkcjonowania Narodowego Centrum Nauki. W roku 2023 Centrum mierzyło się z szeregiem wyzwań o zróżnicowanym charakterze. Chyba najtrudniejsze z nich związane było z bardzo delikatnym usytuowaniem naszej instytucji w systemie nauki w Polsce, a czego najpoważniejszą i bezpośrednią konsekwencją był zaniżony w stosunku do potrzeb poziom dotacji celowej przeznaczonej na finansowanie projektów badawczych realizowanych w polskich instytucjach naukowych. Ta wysoce niepokojąca sytuacja wywołała dużą niepewność i brak możliwości optymalnego wykonywania zadań Centrum. Należy podkreślić, że poziom dotacji celowej NCN w 2023 roku nie przystawał do potencjału polskiego środowiska naukowego, które coraz szerzej poszukuje oferowanej przez NCN formy finansowania swoich przedsięwzięć, proponując bardziej kompletne i ambitne, a tym samym droższe projekty badawcze. To właśnie z tego powodu, przy niezmiennym budżecie, współczynniki sukcesu w rozstrzyganych w 2023 roku konkursach spadały do rekordowo niskich poziomów. W odpowiedzi na te narastające problemy Rada Centrum zdecydowała się na niestandardowe rozwiązanie w postaci zezwolenia na utworzenie przez panele ekspertów list rezerwowych wniosków, które zostały bardzo wysoko ocenione, a które nie uzyskały finansowania z powodu braku środków w budżecie Centrum w momencie rozstrzygnięcia konkursów. Założono, że wnioski z list rezerwowych będą mogły zostać sfinansowane w przypadku spodziewanej decyzji o zwiększeniu dotacji celowej Centrum na początku 2024 roku. Postępowaniem tym objęto cztery konkursy: OPUS 25, PRELUDIUM 22 (ogłoszone 15 marca 2023 r.) MAESTRO 15 i SONATĘ BIS 13 (ogłoszone 15 czerwca 2023 r.). Okazało się ono przydatne, ponieważ dnia 14 lutego 2024 roku Minister Nauki ogłosił decyzję o zwiększeniu budżetu NCN o 200 mln zł, co pozwoli na uruchomienie procedury finansowania wniosków z list rezerwowych w pierwszej połowie 2024 roku. Sytuacja ta w oczywisty sposób wpłynie na zmianę danych statystycznych tych czterech konkursów prezentowanych w niniejszym dokumencie.

Celem, który niezmiennie przyświecał Centrum w 2023 roku była determinacja, aby instytucja funkcjonowała zgodnie z najlepszymi praktykami jako niezależna i transparentna agencja grantowa, gdzie decyzje w konkursach podejmują zewnętrzni eksperci działający według rzetelnych i międzynarodowo uznanych procedur. Wybór najlepszych naukowców i ich pomysłów badawczych musi być przede wszystkim merytoryczny, wolny od wpływu bieżącej polityki czy grup interesów. Nie mam wątpliwości, że dzięki licznym programom dedykowanym naukowcom na każdym etapie kariery, wielu z nich nadal pracuje w kraju, a nierzadko z tego powodu przyjeżdżają do pracy w polskich instytucjach również badacze z zagranicy. Projekty NCN pozwalają stopniowo usamodzielniać się młodym naukowcom, budować nowe i międzynarodowo konkurencyjne zespoły badawcze, wpływając w ten sposób na przyszły obraz funkcjonowania polskich instytutów i uniwersytetów.

Istotnym elementem aktywności Centrum jest animowanie współpracy międzynarodowej jako ważnego projałościowego czynnika wspierającego naukę i naukowców. NCN jest zaufanym partnerem wielu zagranicznych instytucji naukowych, m.in. Towarzystwa Maxa Plancka (Niemcy) czy National Science Foundation (USA), jesteśmy też aktywnym członkiem takich organizacji jak Science Europe czy Global Research Council. Koordynujemy dwie sieci europejskie, QuantERA w technologiach kwantowych i CHANSE w naukach humanistycznych i społecznych, co jest ewenementem w tej części Europy. Te działania przynoszą zamierzony skutek. Obserwujemy w ostatnich latach coraz większy stopień sukcesu polskich naukowców w aplikowaniu o projekty w sieciach wielostronnych typu ERA-Net, a także znaczącą poprawę w liczbie zdobywanych grantów Europejskiej Rady Badań (ERC).

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

Nie mam wątpliwości, że Narodowe Centrum Nauki przez 13 lat swojego istnienia wprowadziło wiele pozytywnych zmian i rozwiązań podnoszących jakość prowadzonych w polskich jednostkach naukowych badań. Kluczowym jest zachowanie i rozwijanie tej instytucji, tak aby dalej mogła służyć naszym naukowcom, a tym samym naszemu krajowi w budowaniu gospodarki przyszłości opartej na wiedzy.

Prof. dr hab. Krzysztof Józwiak
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki

II. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Podsumowanie działalności Centrum

Narodowe Centrum Nauki, zwane dalej NCN lub Centrum, jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, 1273, 1407, 1429, 1641, 1693, 1872), powołaną do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2023 r. poz. 153), zwanej dalej ustawą o Narodowym Centrum Nauki, do głównych zadań Centrum należy finansowanie badań podstawowych, nadzór nad ich realizacją oraz upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach. Ponadto Centrum prowadzi współpracę międzynarodową w ramach finansowania działalności w zakresie badań podstawowych, inspirowanie i monitoruje finansowanie badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa oraz wykonuje inne zadania zlecone przez ministra właściwego do spraw nauki (zwanego dalej „Ministrem”), ważne dla rozwoju badań podstawowych. Niniejsze sprawozdanie dotyczy działalności Centrum w okresie 1 stycznia–31 grudnia 2023 r.

W konkursach, w których nabór zakończył się w 2023 r. złożono 10 485 wniosków, w tym 395 w ramach inicjatyw międzynarodowych. Harmonogram konkursów ogłaszanych przez NCN w 2023 r. prezentuje Tabela 1.

Ocenie merytorycznej poddano 10 398 wniosków. Centrum współpracowało z 2207 ekspertami biorącymi udział w pracach 91 Zespołów Ekspertów oceniających złożone wnioski w ramach 26 paneli dziedzinowych (dyscyplin lub grup dyscyplin) tematycznie pokrywających cały zakres badań naukowych. Na drugim etapie oceny zostało przygotowanych 8321 recenzji ekspertów zewnętrznych. W konkursach rozstrzygniętych w 2023 r. do finansowania zakwalifikowano 1688 wniosków, w tym 129 w ramach inicjatyw międzynarodowych¹.

W 2023 r. na podstawie trwających umów zawartych z laureatami konkursów realizowano łącznie 9556 projektów badawczych, staży, stypendiów i działań naukowych. Na ich finansowanie przeznaczono ponad 1 517 mln zł, w tym ponad 506 mln zł na badania naukowe prowadzone przez młodych naukowców².

W 2023 r. odbyło się 11 posiedzeń Rady Narodowego Centrum Nauki, w trakcie których przyjęto łącznie 117 uchwał. Rada NCN realizując zadania ustawowe pracowała w ramach komisji głównych, tj. Komisji Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce, Komisji Nauk Ścisłych i Technicznych, Komisji Nauk o Życiu oraz w ramach komisji specjalistycznych Rady, tj. Komisji odwoławczej, Komisji ds. konkursów na stanowiska koordynatorów dyscyplin NCN, Komisji ds. regulaminów i procedur, Komisji ds. etycznych, Komisji ds. współpracy międzynarodowej oraz Komisji ds. oceny efektów działalności NCN. Dodatkowo członkowie Rady zaangażowani byli w prace licznych zespołów doraźnych, powoływanych do określonych zadań związanych z bieżącą działalnością Centrum.

¹ Wskaźniki sukcesu dla konkursów krajowych NCN rozstrzygniętych w 2023 r. przedstawia Tabela 3, Tabela 4 oraz Tabela 9.

² Młodych naukowców w rozumieniu art. 360 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234, 1672, 1872, 2005, z 2024 r. poz. 124.) – w ramach konkursów ogłoszonych po 01.10.2018 r. oraz osób rozpoczynających karierę naukową (RKN) w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 1071 oraz z 2017 r. poz. 1089 i 1556) – w ramach konkursów ogłoszonych przed 01.10.2018 r. – w ramach konkursów ogłoszonych przed 01.10.2018 r.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

W 2023 r. Narodowe Centrum Nauki zrealizowało następujące zadania należące do priorytetowych kierunków rozwoju instytucji:

- 1) działania na rzecz zwiększenia współczynnika sukcesu w ramach konkursów organizowanych przez NCN, w tym działania związane ze zwiększeniem budżetu Centrum,
- 2) dalsze wdrażanie polityki Otwartej Nauki, w tym realizacja cyklu szkoleń z tego zakresu,
- 3) uruchomienie wspólnego konkursu z amerykańską National Science Foundation (NSF) oraz agencjami partnerskimi z Ukrainy, Litwy, Łotwy i Estonii (IMPRESS-U).

Zakres wykorzystania przez Narodowe Centrum Nauki środków otrzymanych z budżetu państwa przedstawiono w odniesieniu do poszczególnych rodzajów dotacji. W 2023 r. spożytkowano 99,95% dotacji celowej (wydatki na zadania ustawowe Centrum), 88,55% dotacji podmiotowej (bieżące koszty działalności NCN, w tym wynagrodzenia ekspertów oceniających wnioski i raporty końcowe) oraz 74,06% dotacji na inwestycje i zadania inwestycyjne. Szczegółowe informacje na temat realizacji Planu finansowego Centrum w 2023 r. znajdują się w pkt 3 części ogólnej sprawozdania.

Niniejsze sprawozdanie prezentuje pełen zakres zadań zrealizowanych w 2023 r. zgodnie z przyjętym na ten rok planem działalności. Uzyskanie szerszej perspektywy finansowania badań podstawowych w Polsce, wraz z oceną ich wpływu na rozwój nauki, umożliwia rokrocznie przygotowywane sprawozdanie z ewaluacji, w którym poszczególne aspekty działalności Centrum prezentowane są w sposób narastający od 2011 r. W następnych latach w zakres ewaluacji włączano kolejne działania Centrum. Jednym z nich jest prowadzona od 2017 r. ewaluacja procesu oceny wniosków i raportów końcowych pod kątem sześciu przyjętych przez NCN kryteriów.

Tabela 1. Harmonogram konkursów NCN w 2023 r.³

		cze.22	lip.22	sie.22	wrz.22	paź.22	lis.22	gru.22	sty.23	lut.23	mar.23	kwi.23	maj.23	cze.23	lip.23	sie.23	wrz.23	paź.23	lis.23	gru.23
46	SONATA BIS 12	15 VI			15 IX					23 II										
EDYCJA	MAESTRO 14	15 VI			15 IX					23 II										
	OPUS 24+LAP/Weave				15 IX			15 XII					18 V						15 XI*	
47	PRELUDIUM BIS 4				15 IX			15 XII			28 III									
EDYCJA	SONATA 18				15 IX			15 XII					18 V							
	POLONEZ BIS 3				15 IX			15 XII					24 V							
48	SONATINA 7							15 XII			15 III					2 VIII				
EDYCJA	SHENG 3							15 XII			15 III								22 XI	
	MINIATURA 7								1 II						31 VII				13 XI	
49	OPUS 25										15 III			15 VI					23 XI	
EDYCJA	PRELUDIUM 22										15 III			15 VI					23 XI	
	SONATA BIS 13												15 VI			15 IX				
50	MAESTRO 15												15 VI			15 IX				
EDYCJA	PRELUDIUM BIS 5												15 VI			15 IX				
	OPUS 26+LAP/Weave													15 IX					15 XII	
51	SONATA 19													15 IX					15 XII	
EDYCJA																				
	SONATINA 8																		15 XII	
52	DAINA 3																		15 XII	
EDYCJA																				

okres naboru wniosków z datą ogłoszenia konkursu

data zamknięcia naboru

okres oceny złożonych wniosków

data rozstrzygnięcia konkursu

* pełne wyniki OPUS LAP/Weave.

³ Harmonogram nie uwzględnia konkursów prowadzonych w ramach programów współpracy międzynarodowej wielostronnej (poza ścieżką *Lead Agency Procedure*) i konkursów realizowanych we współpracy z innymi agencjami rządowymi lub innymi podmiotami.

2. Opis zrealizowanych w danym roku budżetowym zadań, z wyszczególnieniem zadań zleconych przez Ministra oraz informacją o współpracy międzynarodowej

2.1. Finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych oraz stypendiów doktorskich – konkursy OPUS, PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO

Zgodnie z ustawą o Narodowym Centrum Nauki, jednym z głównych zadań Centrum jest finansowanie badań podstawowych. Wybór najlepszych projektów badawczych następuje w procedurze ewaluacji wniosków złożonych w ramach konkursów NCN (OPUS, PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO), które stanowią podstawę oferty Centrum. Oferta NCN zawiera konkursy adresowane do naukowców na każdym etapie kariery, niezależnie od wieku i stażu.

Przykładem konkursu otwartego dla naukowców na wszystkich etapach kariery jest OPUS. Kierownikiem projektu badawczego może być tu osoba, która w swoim dorobku naukowym ma co najmniej jedną opublikowaną lub przyjętą do druku pracę z okresu ostatnich 10 lat. W przypadku działalności naukowej w zakresie twórczości i sztuki, kierownik projektu powinien mieć przynajmniej jedną pracę opublikowaną lub przyjętą do druku, lub przynajmniej jedno dokonanie artystyczne bądź artystyczno-naukowe. Warunki konkursu nie określają maksymalnej liczby członków zespołu badawczego. W realizację zadań badawczych, poza kierownikiem projektu, mogą być zaangażowani dodatkowi wykonawcy, w tym studenci i doktoranci⁴ oraz osoby na stanowiskach typu post-doc⁵. W projektach badawczych możliwe jest wykorzystanie przez polskie zespoły naukowe wielkich międzynarodowych urzędzeń badawczych lub współpraca z partnerami z zagranicznych instytucji naukowych. Jesienna edycja konkursu OPUS (oznaczona jako OPUS+LAP/Weave) była realizowana m.in. we współpracy międzynarodowej w ramach programu Weave według procedury agencji wiodącej (*Lead Agency Procedure – LAP*)⁶. Więcej informacji na ten temat zawarto w pkt 2.7.3 części ogólnej sprawozdania. W wiosennej edycji konkursu (OPUS 25) nie było możliwości ubiegania się o finansowanie projektów badawczych w ramach programu Weave.

Konkursy PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS i SONATA są ogłaszane celem udzielenia wsparcia finansowego projektom badawczym realizowanym przez naukowców na początkowym etapie kariery naukowej⁷.

Konkurs PRELUDIUM przeznaczony jest dla naukowców bez stopnia naukowego doktora. Zespół badawczy w projekcie finansowanym w tym konkursie może się składać co najwyżej z trzech osób, w tym kierownika projektu, którym jest osoba bez stopnia naukowego doktora i opiekuna naukowego, a także opcjonalnie wykonawcy. Temat projektu może, ale nie musi być powiązany z tematem planowanej rozprawy doktorskiej. Kierownikiem PRELUDIUM można być tylko raz.

⁴ Doktorant pobierający stypendium naukowe NCN musi zostać wybrany w drodze otwartego konkursu.

⁵ Stanowisko typu *post-doc* jest pełnoetatowym stanowiskiem pracy zaplanowanym przez kierownika projektu dla osoby, która uzyskała stopień naukowy doktora nie wcześniej niż 7 lat przed rokiem zatrudnienia w projekcie.

⁶ Procedura agencji wiodącej (LAP) jest standardem oceny wniosków stosowanym w europejskich instytucjach finansujących naukę. Ma ona ułatwić międzynarodowym zespołom naukowym wnioskowanie o środki na realizację wspólnych projektów badawczych oraz usprawnić proces oceny wniosków przez instytucje finansujące badania naukowe. Kluczowe zasady to: a) wykorzystanie krajowych konkursów prowadzonych przez instytucje partnerskie do oceny merytorycznej nie tylko wniosków krajowych, ale także dwustronnych i wielostronnych konkurujących na równych zasadach z wnioskami krajowymi; b) zaufanie co do jakości oceny wniosków w gronie instytucji podejmujących taką współpracę. Dzięki temu, wnioski o finansowanie projektów angażujących co najmniej dwie grupy badawcze z różnych krajów w celu realizacji wspólnych badań są oceniane tylko w jednej instytucji – agencji wiodącej, właściwej dla jednego z zaangażowanych w dany projekt zespołów, w obrębie konkursu stanowiącego stały element jej oferty. Wyniki oceny merytorycznej dokonanej przez agencję wiodącą podlegają zatwierdzeniu przez pozostałe instytucje współorganizujące konkurs. Agencje te przyznając finansowanie na realizację projektów badawczych, opierają się na rekomendacjach formułowanych w toku przeprowadzonej oceny.

⁷ Do grupy konkursów NCN wspierających rozwój młodych naukowców zaliczany jest również konkurs SONATINA omówiony w pkt 2.10 części ogólnej sprawozdania, według przyporządkowania konkursów do zapisów ustawy o NCN.

Celem konkursu PRELUDIUM BIS jest wsparcie kształcenia doktorantów w szkołach doktorskich i finansowanie projektów badawczych realizowanych w ramach przygotowywanych przez nich rozpraw doktorskich. Konkurs wspiera międzynarodową mobilność doktorantów, którzy są zobowiązani do odbycia trwającego od 3 do 6 miesięcy zagranicznego stażu badawczego, finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA). Kierownikiem projektu może być osoba, która spełnia wymagania promotora określone w art. 190 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁸ (warunek musi zostać spełniony na dzień zakończenia naboru wniosków w konkursie) oraz będzie promotorem doktoranta realizującego projekt badawczy. Nie można być jednocześnie kierownikiem projektu w więcej niż dwóch projektach badawczych finansowanych w ramach konkursu PRELUDIUM BIS. Do zespołu badawczego należą wyłącznie kierownik projektu (promotor doktoranta) oraz doktorant. Projekt naukowy w ramach konkursu PRELUDIUM BIS realizuje doktorant wybrany w drodze konkursu przeprowadzonego przez komisję powołaną przez kierownika podmiotu będącego wnioskodawcą, w którym będzie realizowany projekt badawczy.

W konkursie SONATA kierownikiem projektu badawczego mogą być osoby, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 2 do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, planujące realizację projektu badawczego, którego celem może być m.in. stworzenie unikatowego warsztatu naukowego, rozumianego jako prowadzenie innowacyjnych badań naukowych o charakterze podstawowym z wykorzystaniem nowoczesnego zaplecza aparaturowego i/lub oryginalnego rozwiązania teoretyczno-metodologicznego. Kierownik projektu jest zobowiązany mieć w swoim dorobku naukowym co najmniej jedną opublikowaną lub przyjętą do druku pracę. W przypadku działalności naukowej w zakresie twórczości i sztuki, kierownik projektu powinien mieć przynajmniej jedną pracę opublikowaną lub przyjętą do druku, lub przynajmniej jedno dokonanie artystyczne bądź artystyczno-naukowe z okresu ostatnich 10 lat.

Utworzenie nowego zespołu badawczego prowadzącego badania o charakterze podstawowym umożliwia konkurs SONATA BIS skierowany do osób, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 5 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Osoby te mogą pełnić funkcję kierownika projektu, jeśli mają przynajmniej jedną pracę opublikowaną lub przyjętą do druku, lub przynajmniej jedno dokonanie artystyczne bądź artystyczno-naukowe z okresu ostatnich 10 lat. W konkursie można otrzymać środki na wynagrodzenie dla zespołu badawczego, w tym również stypendia dla studentów lub doktorantów, zakup lub wytworzenie aparatury naukowo-badawczej oraz pokrycie innych niezbędnych kosztów realizacji projektu.

Konkurs MAESTRO służy finansowaniu projektów badawczych kierowanych przez doświadczonych naukowców realizujących pionierskie badania naukowe, w tym interdyscyplinarne, ważne dla rozwoju nauki i wykraczające poza dotychczasowy stan wiedzy, których efektem mogą być odkrycia naukowe⁹. W projektach badawczych konkursu MAESTRO należy zaplanować stworzenie nowych pełnoetatowych miejsc pracy na stanowiskach typu post-doc oraz zaangażować doktoranta lub doktorantów w realizację zadań badawczych.

W 2023 r. Centrum ogłosiło nabór do pięciu typów wyżej opisanych konkursów krajowych (PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO) w trzech turach naboru wniosków oraz dwukrotny nabór wniosków do konkursu OPUS, z jesienną edycją otwartą również dla projektów międzynarodowych, składanych zgodnie ze ścieżką LAP w programie Weave (oznaczonym jako OPUS+LAP/Weave).

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234, 1672, 1872, 2005, z 2024 r. poz. 124.

⁹ Definicję doświadczonego naukowca określa art. 2 ust. 4 ustawy o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2023 r. poz. 153).

W Tabeli 2 przedstawiono harmonogram naboru wniosków w omawianych typach konkursów krajowych w 2023 r. oraz dane dotyczące liczby złożonych wniosków i wysokości wnioskowanego finansowania w podziale na grupy dyscyplin wnioskodawców.

W 2023 r. Centrum rozstrzygnęło konkursy krajowe ogłoszone w dniach 15 czerwca 2022 r. (MAESTRO 14, SONATA BIS 12), 15 września 2022 r. (OPUS 24+LAP/Weave, PRELUDIUM BIS 4, SONATA 18) oraz 15 marca 2023 r. (OPUS 25, PRELUDIUM 22). W Tabeli 3 przedstawiono liczbę projektów naukowych zakwalifikowanych do finansowania w 2023 r. i przyznaną kwotę w podziale na grupy dyscyplin, wraz ze współczynnikiem sukcesu w danym konkursie. Dane w podziale na panele tematyczne, w których złożony i oceniany był wniosek, zawiera Załącznik A.

Ze względu na bardzo niski współczynnik sukcesu w konkursach OPUS 25 i PRELUDIUM 22 (rozstrzygniętych w listopadzie 2023 r.) oraz prognozowany niski współczynnik sukcesu w konkursach MAESTRO 15 i SONATA BIS 13 (ogłoszonych w czerwcu 2023 r.) Rada NCN w drodze Uchwały nr 106/2023 z dnia 9 listopada 2023 r. zdecydowała o stworzeniu listy rezerwowej projektów, które mogą uzyskać finansowanie pod warunkiem zagwarantowania na ten cel środków w budżecie do 7 czerwca 2024 roku.

Ponadto Centrum kontynuowało obsługę umów podpisanych w ramach wymienionych konkursów rozstrzygniętych w latach 2011–2022. Wykaz umów realizowanych ze środków NCN w 2023 r. zamieszczony został w pkt 1.1 części szczegółowej sprawozdania.

Tabela 2. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków i wysokość wnioskowanego finansowania w konkursach: OPUS, PRELUDIUM, MAESTRO, SONATA BIS, OPUS+ LAP/Weave, PRELUDIUM BIS, SONATA ogłoszonych przez Centrum w 2023 r. w podziale na grupy dyscyplin¹⁰

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zakończenia naboru	Data rozstrzygnięcia konkursu		Liczba złożonych wniosków	Wysokość wnioskowanego finansowania (zł)
OPUS	15.03.2023	15.06.2023	23.11.2023	Ogółem w konkursie	2 184	2 999 728 695
				HS	659	478 471 655
				NZ	669	1 322 675 060
				ST	856	1 198 581 980
PRELUDIUM	15.03.2023	15.06.2023	23.11.2023	Ogółem w konkursie	2 153	322 724 354
				HS	608	77 684 244
				NZ	788	131 751 921
				ST	757	113 288 189
MAESTRO	15.06.2023	15.09.2023	marzec 2024	Ogółem w konkursie	56	200 948 127
				HS	13	42 360 899
				NZ	8	41 709 216
				ST	35	116 878 012
SONATA BIS	15.06.2023	15.09.2023	marzec 2024	Ogółem w konkursie	420	1 004 919 493
				HS	86	147 535 506
				NZ	131	386 719 574
				ST	203	470 664 413
PRELUDIUM BIS	15.06.2023	15.09.2023	luty 2024	Ogółem w konkursie	229	134 239 091
				HS	43	21 926 900
				NZ	98	62 084 006
				ST	88	50 228 185

¹⁰ Konkursy w tabeli zostały uszeregowane rosnąco, wg daty ogłoszenia konkursu w 2023 r.

OPUS+LAP/Weave	15.09.2023	15.12.2023	15.06/15.11 2024 ¹¹	Ogółem w konkursie	1 929	2 856 992 090
				HS	486	372 018 702
				NZ	674	1 365 755 213
				ST	769	1 119 218 175
				Ogółem w ścieżce OPUS	1 736	2 586 695 661
				HS	436	325 901 360
				NZ	631	1 286 641 016
				ST	669	974 153 285
				Ogółem w ścieżce OPUS LAP/Weave	193	270 296 429
				HS	50	46 117 342
				NZ	43	79 114 197
				ST	100	145 064 890
SONATA	15.09.2023	15.12.2023	czerwiec 2024	Ogółem w konkursie	1 148	1 253 577 317
				HS	280	153 114 241
				NZ	392	585 949 669
				ST	476	514 513 407

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie danych własnych oraz danych z systemu Obsługa Strumieni Finansowania (OSF)

¹¹ Na czerwiec 2024 r. planowany jest termin ogłoszenia wyników dla wniosków złożonych w konkursie, których realizację zaplanowano poza procedurą *Lead Agency Procedure* (LAP), natomiast dla wniosków złożonych według procedury LAP (program Weave) wyniki będą ogłaszane zależnie od terminu zatwierdzenia oceny NCN przez agencje partnerskie z innych krajów, najpóźniej w listopadzie 2024 r.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

Tabela 3. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków, wysokość przyznanego finansowania i liczbowy wskaźnik sukcesu w konkursach: MAESTRO, SONATA BIS, OPUS+LAP/Weave, PRELUDUM BIS, SONATA, OPUS, PRELUDIUM rozstrzygniętych przez Centrum w 2023 r. w podziale na grupy dyscyplin

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zakończenia naboru	Data rozstrzygnięcia konkursu		Liczba projektów zakwalifikowanych do finansowania ¹²	Wysokość przyznanego finansowania (zł)	Liczbowy wskaźnik sukcesu
MAESTRO	15.06.2022	15.09.2022	23.02.2023	Ogółem w konkursie	5	23 827 924	7%
				HS	1	5 857 000	5%
				NZ	1	4 490 800	7%
				ST	3	13 480 124	8%
SONATA BIS	15.06.2022	15.09.2022	23.02.2023	Ogółem w konkursie	58	164 374 171	15%
				HS	9	19 609 352	14%
				NZ	16	63 519 761	13%
				ST	33	81 245 058	16%
OPUS+LAP/Weave	15.09.2022	15.12.2022	18.05/15.11 2023 ¹³	Ogółem w konkursie	228	372 805 004	12%
				HS	57	58 293 036	11%
				NZ	77	178 458 609	12%
				ST	94	136 053 359	13%
			18.05.2023	Ogółem w formule OPUS	181	299 028 732	Zgodnie ze specyfiką oceny wskaźniki sukcesu podane są na poziomie
				HS	46	46 459 201	
				NZ	67	155 324 703	
				ST	68	97 244 828	
			15.11.2023	Ogółem w formule	47	73 776 272	

¹² Z uwzględnieniem wniosków zakwalifikowanych w ramach procedury odwoławczej.

¹³ Wyniki konkursu dla wniosków złożonych poza ścieżką LAP zostały ogłoszone 18.05.2023 r. Pełne wyniki konkursu dla wniosków złożonych według ścieżki LAP, wraz z zatwierdzaniem rekomendacji NCN przez instytucje partnerskie, ogłoszono do 15.11.2023 r.

				OPUS LAP/Weave		całego konkursu
PRELUDIUM BIS	15.09.2022	15.12.2022	28.03.2023	HS	11	11 833 835
				NZ	10	23 133 906
				ST	26	38 808 531
				Ogółem w konkursie	58	34 758 266
				HS	11	5 297 576
				NZ	23	15 050 196
				ST	24	14 410 494
SONATA	15.09.2022	15.12.2022	18.05.2023	Ogółem w konkursie	139	155 528 523
				HS	37	21 922 080
				NZ	41	69 618 067
				ST	61	63 988 376
				Ogółem w konkursie	176	301 644 985
OPUS	15.03.2023	15.06.2023	23.11.2023	HS	50	45 596 827
				NZ	52	128 964 642
				ST	74	127 083 516
				Ogółem w konkursie	231	36 459 553
PRELUDIUM	15.03.2023	15.06.2023	23.11.2023	HS	60	9 056 235
				NZ	86	14 471 766
				ST	85	12 931 552
				Ogółem w konkursie	231	36 459 553

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie danych własnych oraz danych z systemu Obsługa Strumieni Finansowania (OSF)

2.2. Finansowanie badań naukowych nienależących do zakresu badań finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – konkurs MINIATURA

W sprawozdawanym roku Centrum ogłosiło i rozstrzygnęło siódmą edycję konkursu MINIATURA, do którego składano wnioski na realizację pojedynczego działania naukowego w jednej z wymienionych form: badań wstępnych/pilotażowych, kwerendy, stażu naukowego, wyjazdu badawczego albo wyjazdu konsultacyjnego.

Podstawowym celem konkursu jest finansowe wsparcie działania naukowego służącego przygotowaniu przyszłego projektu badawczego, którego złożenie jest planowane w innych konkursach NCN, konkursach ogólnokrajowych lub międzynarodowych. Środki finansowe w wysokości od 5000 do 50 000 zł można uzyskać na realizację działania naukowego trwającego do 12 miesięcy. Konkurs prowadzono w naborze ciągłym od 1 lutego do 31 lipca 2023 r. Ocena przebiegała jednoetapowo, a każdy wniosek oceniany był przez trzech ekspertów. Na podstawie uzyskanych ocen odpowiedni koordynator dyscyplin przedstawiał Dyrektorowi Centrum listę wniosków rekomendowanych do finansowania.

W Tabeli 4 przedstawiono harmonogram naboru wniosków w konkursie MINIATURA w 2023 r., dane dotyczące liczby wniosków złożonych i wysokości wnioskowanego finansowania, a także liczby wniosków zakwalifikowanych do finansowania wraz z wysokością przyznanego finansowania w podziale na grupy dyscyplin. Dane w podziale na panele tematyczne, w których złożony i oceniany był wniosek, zawiera Załącznik A.

Tabela 4. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków, wysokość wnioskowanego finansowania, wysokość przyznanego finansowania oraz liczbowy wskaźnik sukcesu w konkursie MINIATURA ogłoszonym i rozstrzygniętym przez Centrum w 2023 r. w podziale na grupy dyscyplin

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zakończenia naboru	Data rozstrzygnięcia konkursu		Liczba złożonych wniosków	Wysokość wnioskowanego finansowania (zł)	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Wysokość przyznanego finansowania (zł)	Liczbowy wskaźnik sukcesu
MINIATURA	01.02.2023	31.07.2023	13.11.2023	Ogółem w konkursie	1 786	63 967 233	626	24 362 445	35%
				HS	663	17 193 759	173	4 809 691	26%
				NZ	661	28 760 491	247	11 290 943	37%
				ST	462	18 012 983	206	8 261 811	45%

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie danych własnych oraz danych z systemu Obsługa Strumieni Finansowania (OSF)

2.3. Podsumowanie prac Zespołów Ekspertów

Zgodnie z art. 22 ustawy o Narodowym Centrum Nauki, Dyrektor na wniosek Rady NCN powołuje Zespoły Ekspertów¹⁴, których zadaniem jest dokonywanie ocen wniosków złożonych w konkursach i przygotowywanie na tej podstawie list rankingowych projektów rekomendowanych do finansowania. Kandydatów do Zespołów Ekspertów zgłaszają i akceptują członkowie Rady NCN w ramach poszczególnych komisji, tj.:

- 1) Komisji K1 – Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce (HS),
- 2) Komisji K2 – Nauk Ścisłych i Technicznych (ST),
- 3) Komisji K3 – Nauk o Życiu (NZ).

Międzydziedzinowe Zespoły Ekspertów powoływane są spośród ekspertów reprezentujących wszystkie grupy dyscyplin (HS, NZ i ST), międzypanelowe Zespoły Ekspertów powoływane są w obrębie danej grupy dyscyplin (HS, NZ lub ST), zaś panelowe Zespoły Ekspertów są powoływane dla określonych paneli tematycznych (HS: 1-6, NZ: 1-9, ST: 1-11). Każdy zespół może oceniać wnioski w jednym lub kilku konkursach w danej edycji¹⁵. W konsekwencji w danym panelu tematycznym może zostać powołany jeden lub więcej Zespołów Ekspertów. Szczegółowe dane na temat Zespołów Ekspertów w 2023 r. umieszczono w Tabeli 5.

Tabela 5. Liczba Zespołów Ekspertów, liczba ekspertów oraz liczba ocenianych wniosków w konkursach rozstrzygniętych w 2023 r.

Data ogłoszenia konkursu	Liczba Zespołów Ekspertów (ZE)	Liczba Ekspertów	Liczba ocenianych wniosków
15 czerwca 2022	6	114	472
15 września 2022	40	699	3493
15 grudnia 2022	5	78	310
1 lutego 2023	1	553	1786
15 marca 2023	39	763	4337
Ogółem	91	2207	10 398

Źródło: Opracowanie Zespołów Koordynatorów Dyscyplin na podstawie danych własnych

Znaczący nakład pracy w procesie oceny wniosków naukowych został poniesiony przez ekspertów zewnętrznych oceniających wnioski na drugim etapie oceny merytorycznej. W konkursach Centrum rozstrzygniętych w 2023 r. 7318 ekspertów zewnętrznych z kraju i z zagranicy przeprowadziło ewaluację 2386 wniosków dopuszczonych przez Zespoły Ekspertów do II etapu oceny. Recenzenci krajowi i zagraniczni wykonali łącznie 8321 indywidualnych ocen wniosków. Odsetek recenzji zagranicznych wyniósł 97,98%. Szczegółowe dane na ten temat przedstawiono w Tabeli 6¹⁶.

¹⁴ Rada NCN przygotowała i przyjęła Uchwałę nr 107/2022 z dnia 13 października 2022 r. w sprawie zmian w zasadach tworzenia i powoływania Zespołów Ekspertów Narodowego Centrum Nauki. Uchwała ta określiła minimalne wymagania stawiane kandydatom na członków Zespołów Ekspertów.

¹⁵ Przez daną edycję należy rozumieć te konkursy, w których nabór wniosków zamykany jest w tym samym dniu.

¹⁶ Ze względu na odmienny sposób oceny w zestawieniu nie uwzględniono konkursu MINIATURA.

Tabela 6. Liczba recenzji zewnętrznych w konkursach rozstrzygniętych w 2023 r. w podziale na grupy dyscyplin

Grupa dyscyplin	Liczba ocen ekspertów zewnętrznych	Liczba ocen ekspertów zagranicznych	Liczba ocen ekspertów krajowych	% ocen wykonanych przez ekspertów zagranicznych
HS – Nauki Humanistyczne, Społeczne i o Sztuce	2286	2146	140	93,88%
NZ – Nauki o Życiu	2591	2576	15	99,42%
ST – Nauki Ścisłe i Techniczne	3444	3431	13	99,62%
OGÓŁEM	8321	8153	168	97,98%

Źródło: Opracowanie Zespołów Koordynatorów Dyscyplin na podstawie danych z OSF

W 2023 r. w Narodowym Centrum Nauki odbywały się również posiedzenia Zespołów Ekspertów do spraw rozliczania projektów badawczych, staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora oraz stypendiów doktorskich NCN. Zespoły opiniowały sprawy dotyczące projektów badawczych zakwalifikowanych do finansowania w ramach konkursów ogłoszonych przez NCN oraz oceniały merytorycznie raporty końcowe z realizacji tych projektów. Szczegółowe dane dotyczące liczby zweryfikowanych projektów zostały przedstawione w pkt 2 części szczegółowej sprawozdania.

2.4. Działalność Komisji Odwoławczej Rady Narodowego Centrum Nauki

W 2023 r. Komisja Odwoławcza Rady NCN rozpatrzyła łącznie 181 odwołań od decyzji Dyrektora NCN. Dodatkowo poddano rozpoznaniu 3 wnioski o stwierdzenie nieważności decyzji Dyrektora NCN, 2 wnioski o przywrócenie terminu do złożenia odwołania oraz jedno odwołanie od decyzji uchylającej decyzję Dyrektora NCN przyznającą środki finansowe na realizację projektu badawczego. Trzy odwołania pozostawiono bez rozpoznania z uwagi na uchybienia formalne, w jednym przypadku Dyrektor NCN skorzystał z instytucji autokontroli, zgodnie z art. 132 k.p.a.

Przyznano finansowanie 13 projektom badawczym na łączną kwotę 5 640 182 zł. Komisja Odwoławcza w 29 sprawach wydała decyzje uchylające decyzje Dyrektora NCN i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia oraz 1 decyzję uchylającą decyzję Dyrektora NCN, w której uchylił on swoją decyzję przyznającą środki finansowe na realizację projektu badawczego. W 25 sprawach zlecono Dyrektorowi NCN przeprowadzenie dodatkowego postępowania dowodowego.

Liczba rozpatrzonych odwołań w 2023 r. w poszczególnych grupach dyscyplin wyniosła: HS – 53 (29%), ST – 61 (34%), NZ – 67 (37%).

Liczba odwołań rozpatrzonych w 2023 r. w podziale na konkursy uszeregowane malejąco wg liczebności wyniosła: OPUS – 60, MINIATURA – 32, PRELUDIUM – 30, SONATA – 21, SONATA BIS – 11, MAESTRO – 6, OPUS LAP – 6, SONATINA – 6, PRELUDIUM BIS – 4, POLONEZ BIS – 2, ERA NET – 1, SHENG – 1, Weave-UNISONO – 1.

2.5. Nadzór nad realizacją badań naukowych, realizowany w formie weryfikacji i oceny raportów rocznych i końcowych z realizacji projektów badawczych oraz kontroli w siedzibie jednostki przez wyznaczony przez Dyrektora Centrum zespół kontrolujący

Do zadań Centrum należy m.in. nadzorowanie realizacji projektów badawczych (krajowych i międzynarodowych), staży podoktorskich, stypendiów doktorskich i działań naukowych oraz sposobu wydatkowania przyznanych środków finansowych. Nadzór ten obejmuje m.in.:

- 1) ocenę raportów rocznych i/lub końcowych z realizacji krajowych oraz międzynarodowych projektów badawczych i staży podoktorskich, stypendiów doktorskich oraz działań naukowych,
- 2) weryfikację i rozpatrywanie wniosków o zmianę warunków określonych w umowach o realizację i finansowanie projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych oraz stypendiów doktorskich,
- 3) kontrolę w siedzibie jednostki naukowej przez wyznaczony przez Dyrektora Centrum zespół kontrolujący,
- 4) monitorowanie wykonania przez jednostki realizujące projekty badawcze zewnętrznych audytów projektów, których wartość przekracza kwotę określoną przez Radę NCN (w zależności od edycji – 2 lub 3 mln zł) i dostarczenia ich do Centrum,
- 5) uprawnienia Dyrektora do wstrzymania bądź przerwania finansowania projektu badawczego, stażu, stypendium lub działania naukowego,
- 6) uprawnienie do umarzania należności finansowych.

Jednostka, w której realizowany jest projekt naukowy, a także kierownik projektu/stażysta mają obowiązek składania do Centrum raportów rocznych i końcowych. Raporty roczne wymagane są w terminie do 31 marca następnego roku. Pierwszy raport roczny składany jest za rok kalendarzowy, w którym okres realizacji projektu wyniósł co najmniej 8 miesięcy (realizacja projektu rozpoczyna się z dniem wskazanym w umowie). Wyjątek stanowią raporty roczne z realizacji projektów finansowanych w ramach konkursu POLONEZ BIS, które należy złożyć w terminie 60 dni od daty zakończenia pierwszego roku realizacji. Projekty, których realizacja kończy się przed 30 kwietnia zwolnione są ze złożenia raportu rocznego za rok poprzedzający i tym samym składany jest tylko raport końcowy. Termin złożenia raportu końcowego wskazany jest w umowie. W przypadku większości badań finansowanych przez NCN, raporty końcowe składa się w terminie 60 dni od daty zakończenia projektu.

W 2023 r. nadzór nad realizacją badań naukowych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki obejmował ocenę raportów rocznych i końcowych z wykonania projektów badawczych zakwalifikowanych do finansowania w ramach konkursów ogłoszonych przez NCN. Raporty z projektów finansowanych przez NCN składane są w większości z wykorzystaniem modułu raportowego w systemie OSF.

Ponadto jednostki miały obowiązek składania do Centrum sprawozdań z audytów zewnętrznych. Obowiązkowemu audytowi podlegają projekty badawcze, których całkowita wartość dla projektów wyłonionych w ramach konkursów ogłoszonych od 15.03.2011 r. do 15.06.2015 r. przekracza 2 mln zł, dla projektów wyłonionych w ramach konkursów ogłoszonych od 15.09.2015 r. do 14.09.2018 r. przekracza 3 mln zł i dla projektów wyłonionych w ramach konkursów ogłoszonych od 14.12.2018 r. przekracza 2 mln zł.

Pracownicy Centrum sprawowali bieżący nadzór nad realizacją projektów poprzez ocenę formalną raportów rocznych oraz ocenę formalną i finansową raportów końcowych. Raporty końcowe podlegały następnie ocenie merytorycznej dokonywanej przez Zespoły Ekspertów ds. rozliczania środków finansowych przyznanych na badania w ramach grantów NCN oraz Radę NCN. W zależności od wysokości przyznanego finansowania projekty były oceniane na podstawie jednej (projekty NCN o wartości mniejszej niż 1 mln zł) bądź dwóch opinii ekspertów.

Projekty, które pomyślnie przeszły przez wszystkie etapy oceny i uznane zostały za prawidłowo wykonane podlegały rozliczeniu przez Dyrektora NCN.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Narodowego Centrum Nauki, organizowanie i przeprowadzanie kontroli w siedzibie jednostki projektów finansowanych przez Centrum należy do obowiązków pracowników Zespołu ds. Kontroli i Audytu (ZKA). Zadania te wykonywane są na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora planu kontroli na dany rok. W danym roku ZKA może przeprowadzić dodatkowe kontrole projektów, które nie są ujęte w *Rocznym planie kontroli*, a podjęcie których jest wynikiem pojawiających się informacji o nieprawidłowej realizacji tych projektów.

Więcej informacji na ten temat przedstawiono w pkt 2 części szczegółowej sprawozdania.

2.6. Kontrola zewnętrzna, audyt zewnętrzny i wewnętrzny

2.6.1. Kontrole i audyty zewnętrzne odbywające się w Centrum

W 2023 r. w Narodowym Centrum Nauki miały miejsce następujące kontrole i audyty zewnętrzne:

- 1) kontrola MEiN w zakresie weryfikacji zarzutów dotyczących NCN, formułowanych w skargach kierowanych do Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz oceny zgodności działania Centrum z przepisami prawa, w okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, z możliwością sięgania do informacji z okresów wcześniejszych; kontrola niezakończona (Centrum w lipcu 2023 r. przekazało zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego, które do dnia dzisiejszego nie zostały rozstrzygnięte i Centrum nie otrzymało stanowiska),
- 2) audyt operacji w ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021; audytowi podlegała próba 4 projektów; kontrola zakończona (w wyniku audytu stwierdzono nieprawidłowość w wysokości 192,04 zł wynikającą z błędnie rozliczonych dwóch delegacji zagranicznych u Partnera, w jednym z realizowanych projektów GRIEG).

2.6.2. Audyt wewnętrzny

W 2023 r. audytor wewnętrzny realizował zadania audytowe na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora Centrum *Planu audytu*. Po każdym zakończonym zadaniu zostało sporządzone w formie pisemnej sprawozdanie, w którym przedstawiano m. in. zakres tematyczny i cel zadania, opis stwierdzonych słabości procesów wewnętrznych oraz kontroli zarządczej, ocenę ryzyk dla badanego obszaru, zalecenia wyeliminowania zidentyfikowanych słabości i ryzyk oraz propozycje usprawnień badanych procesów.

W roku 2023 r. zrealizowano 4 planowe audyty wewnętrzne w zakresie:

- 1) nadzoru nad składnikami majątku,
- 2) oceny założeń i realizacji polityki personalnej w NCN,
- 3) analizy współpracy z innymi krajowymi agencjami działającymi w sektorze nauki,
- 4) obsługi prawnej NCN.

Dodatkowo audytor wewnętrzny przeprowadził czynności sprawdzające wykonanie zaleceń poaudytowych z poprzedniego okresu.

Szczegółowe informacje w tym zakresie audytor wewnętrzny przekazuje do MEiN w *Sprawozdaniu z wykonania planu audytu* w terminie do 15 lutego każdego roku¹⁷.

¹⁷ Zgodnie z Załącznikiem do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 22 lutego 2018 r. (poz. 506).

2.7. Współpraca międzynarodowa w zakresie finansowania działalności w zakresie badań podstawowych

Współpraca międzynarodowa Centrum w 2023 r. nakierowana była przede wszystkim na organizację wspólnych konkursów na finansowanie projektów badawczych, których zestawienie zawiera Tabela 7 umieszczona poniżej.

2.7.1. Zestawienie ogłoszonych i/lub rozstrzygniętych konkursów międzynarodowych w 2023 r.
Tabela 7. Zestawienie konkursów międzynarodowych ogłoszonych i/lub rozstrzygniętych w 2023 r.

Nazwa sieci/ konsorcjum	Tytuł konkursu	Liczba krajów uczes- tni- czących w kon- kursie	Data ogłoszenia konkursu	1) Termin złożenia wniosków wstępnych 2) Liczba złożonych wniosków 3) W tym liczba wniosków z udziałem PL	1) Termin złożenia wniosków pełnych 2) Liczba złożonych wniosków pełnych 3) W tym liczba wniosków z udziałem PL	Data rozstrzy- gnięcia konkursu ¹	1) Łączna liczba finansowanych projektów 2) W tym liczba projektów finansowanych przez NCN ² 3) W tym liczba projektów koordynowanyc h przez PL ²	1) Pierwotna alokacja środków 2) Ostateczna alokacja środków 3) Przyznane środki NCN 4) Przyznane środki UE
	KONKURSY WIELOSTRONNE TYPU ERA-NET							
M-ERA.NET	M-ERA.NET 3 Call 2022 1. Materials for energy. Innovative surfaces, coatings, and interfaces. 2. High performance composites. 3.Functional materials. 4.New strategies for advanced material- based technologies in health applications. 5.Materials for electronics.	26	15.03.2022	1) 15.06.2022 2) 289 3) 69	1) 17.11.2022 2) 127 3) 21	21.02.2023	1) 46 2) 10 3) 0	1) 1 000 000 EUR (4 487 900 PLN) 2) 2 501 528 EUR (11 226 607 PLN) 3) 2 501 528 EUR (11 226 607 PLN) 4) nd. ³

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

CHIST-ERA	CHIST-ERA ORD Call <i>CHIST-ERA Call Open & Re-usable Research Data & Software</i>	13	29.08.2022	nd. ⁵	1) 14.12.2022 2) 35 3) 19	28.09.2023	1) 9 2) 5 3) 2	1) 500 000 EUR (2 291 300 PLN) 2) 874 645 EUR (4 008 148 PLN) 3) 757 412 EUR (3 470 918 PLN) 4) nd. ³
CHIST-ERA	CHIST-ERA Call 2022 <i>Security and Privacy in Decentralised and Distributed Systems (SPiDDS). Machine Learning-based Communication Systems, towards Wireless AI (WAI)</i>	22	02.11.2022	nd. ⁵	1) 02.02.2023 2) 42 3) 3	29.08.2023	1) 12 2) 3 3) 1	1) 500 000 EUR (2 362 200 PLN) 2) 850 494 EUR (4 018 073 PLN) 3) 850 493 EUR (4 018 070 PLN) 4) nd. ³
Biodiversa+	BiodivMon Improved transnational monitoring of biodiversity and ecosystem change for science and society	33	08.09.2022	1) 09.11.2022 2) 266 3) 58	1) 05.04.2023 2) 108 3) 17	01.12.2023	1) 33 2) 6 3) 1	1) 1 428 570 EUR (6 555 851 PLN) 2) 1 475 443 EUR (6 770 955 PLN) 3) 1 113 542 EUR (5 110 155 PLN) 4) 361 901 EUR (1 660 799 PLN)
JPco-fuND2	JPND Call 2023	18	04.01.2023	1) 07.03.2023 2) 72 3) 13	1) 27.06.2023 2) 45 3) 11	20.11.2023	1) 11 2) 3 3) 0	1) 1 000 000 EUR (4 714 600 PLN) 2) 1 768 909 EUR (8 339 698 PLN) 3) 700 984 EUR (3 304 857 PLN) 4) nd. ³

JPIAMR-ACTION	JPIAMR-ACTION Call 2023 <i>Diagnostics and Surveillance</i>	19	16.01.2023	1) 07.03.2023 2) 106 3) 26	1) 04.07.2023 2) 35 3) 7	20.11.2023	1) 17 2) 4 3) 1	1) 1 000 000 EUR (4 724 400 PLN) 2) 1 000 000 EUR (4 724 400 PLN) 3) 895 472 EUR (4 230 565 PLN) 4) nd ³ .
QuantERA II	QuantERA Call 2023	28	26.01.2023	nd. ⁵	1) 11.05.2023 2) 101 3) 20	18.12.2023	1) 24 2) 5 3) 4	1) 1 500 000 EUR (7 270 200 PLN) 2) 1 500 000 EUR (7 270 200 PLN) 3) 1 136 732 EUR (5 509 526 PLN) 4) nd ³
JPI HDHL	JPI HDHL Call 2023 (Healthy Diet for a Healthy Life)	6	21.02.2023	nd. ⁵	1) 21.04.2023 2) 11 3) 6	06.10.2023	1) 3 2) 2 3) 0	1) 500 000 EUR (2 348 800 PLN) 2) 500 000 EUR (2 348 800 PLN) 3) 412 361 EUR (1 937 106 PLN) 4) nd ³
EN-UTC	EN-UTC Call 2023 <i>Urban Transformation Capacities – Additional Call: Building Transformation Capacities through Arts and Design (BTC).</i>	7	22.02.2023	nd. ⁵	1) 25.04.2023 2) 12 3) 5	21.09.2023	1) 5 2) 2 3) 1	1) 500 000 EUR (2 348 800 PLN) 2) 500 000 EUR (2 348 800 PLN) 3) 279 925 EUR (1 314 978 PLN) 4) nd ³

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

M-ERA.NET 3	M-ERA.NET 3 Call 2023	29	01.03.2023	1) 16.05.2023 2) 382 3) 95	1) 21.11.2023 2) 110 3) 25	03.2024	ocena w toku	1) 1 200 000 EUR (5 727 360 PLN) 2 000 000 EUR (9 545 600 PLN) 2) ocena w toku 3) ocena w toku 4) nd. ³
ForestValue2	ForestValue2 Joint Call 2023	11	02.05.2023	nd. ⁵	1) 01.09.2023 2) 25 3) 8	19.12.2023	1) 4 2) 3 3) 0	1) 500 000 EUR (2 323 900 PLN) 2) 701 205 EUR (3 259 060 PLN) 3) 592 027 EUR (2 751 625 PLN) 4) nd. ³
CHANSE	CHANSE & HERA additional call Crisis	22	26.05.2023	1) 21.09.2023 2) 364 3) 162	1) 26.03.2024 2) nabór w toku 3) nabór w toku	11.2024	nabór w toku	1) 1 500 000,00 EUR (7 046 400,00 PLN) 2) nabór w toku 3) nabór w toku 4) nd.
	CHANSE & NORFACE additional call Wellbeing	18						
T-AP (Trans-Atlantic Platform for Social Sciences and Humanities)	T-AP DGT (Democracy, Governance and Trust) Call 2023	9	15.06.2023	nd. ⁵	1) 06.11.2023 2) 133 3) 33	08.2024	ocena w toku	1) 600 000 EUR (2 715 540 PLN) 2) ocena w toku 3) ocena w toku 4) nd.
Biodiversa+	BiodivNBS Nature-Based Solutions for biodiversity, human well-being and transformative change	33	11.09.2023	1) 10.11.2023 2) 191 3) 44	1) 09.04.2024 2) nabór w toku 3) nabór w toku	10.2024	nabór w toku	1) 1 300 000 EUR (6 204 640 PLN) 2) nabór w toku 3) nabór w toku 4) nabór w toku
KONKURSY DWUSTRONNE ORAZ KONKURSY REALIZOWANE NA PODSTAWIE ŚCIEŻKI AGENCJI WIODĄCEJ (LAP)								

SHENG	SHENG 3 Konkurs na polsko-chińskie projekty badawcze w wybranych dyscyplinach nauki	2	15.12.2022	nd.	1) 15.03.2023 2) 125 3) jak wyżej	22.11.2023	1) 13 2) jak wyżej 3) nd.	1) 15 000 000 PLN 2) 14 818 849 PLN 3) jak wyżej 4) nd.
Weave-UNISONO	Konkurs na projekty badawcze organizowany we współpracy wielostronnej w ramach programu Weave w oparciu o procedurę agencji wiodącej. W tym konkursie NCN nie jest agencją wiodącą.	12 (w tym 7 w roli agencji wiodącej)	4.01.2021 ⁴	nd.	1) Nabór ciągły 2) A) 92 (nabór w okresie 01.01-31.12.2021) B) 109 (nabór w okresie 01.01-31.12.2022) C) 122 (nabór w okresie 01.01-31.12.2023) 3) jak wyżej	Wyniki w trybie ciągłym	1) A) 19 (dla wniosków złożonych od 01.01.2021 do 31.12.2021) B) 12 (dla wniosków złożonych od 01.01.2022 do 31.12.2022) C) 12 (dla wniosków złożonych od 01.01.2023 do 31.12.2023, trwa ocena) 2) jak wyżej 3) nd.	1) 30 000 000 PLN na finansowanie wniosków złożonych od 4.01 do 31.12.2021 r.; 45 000 000 PLN na finansowanie wniosków złożonych od 01.01 do 31.12.2022 r.; 30 000 000 PLN na finansowanie wniosków złożonych od 01.01 do 31.12.2023 r. 2) jak wyżej 3) 25 685 712 PLN; 11 766 255 PLN (z alokacji na 2022 r.) i 13 919 457 PLN (z alokacji na 2023 r. – trwa ocena) 4) nd. ³

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

IMPRESS-U	Konkurs na projekty badawcze organizowany we współpracy wielostronnej w ramach programu IMPRESS-U w oparciu o procedurę agencji wiodącej (LAP), w którym agencją wiodącą odpowiedzialną za ocenę merytoryczną wniosków jest National Science Foundation (NSF)	6	02.08.2023	nd.	1) Nabór ciągły do 31 grudnia 2025 r. lub wcześniejszego wyczerpania puli dostępnych środków 2) A) 13 (nabór w okresie 02.08-31.12.2023)	Wyniki w trybie ciągłym	ocena w toku	1) 10 000 000 PLN 2) ocena w toku 3) ocena w toku 4) nd.
DAINA 3	Konkurs na polsko-litewskie projekty badawcze we wszystkich dyscyplinach nauki	2	15.12.2023	nd.	15.03.2024	11.2024	nabór w toku	1) 16 000 000 PLN 2) nabór w toku 3) nabór w toku 4) nd.

Znaczenie przypisów w tabeli:

- 1) za datę rozstrzygnięcia konkursu przyjmuje się datę ogłoszenia międzynarodowej listy rankingowej,
- 2) wg międzynarodowych list rankingowych,
- 3) brak współfinansowania danego konkursu ze środków UE,
- 4) konkurs ogłoszony z naborem ciągłym,
- 5) konkurs jednoetapowy,
- 6) w trakcie ustaleń,
- nd. – nie dotyczy.

Źródło: Opracowanie Działu Współpracy Międzynarodowej na podstawie danych własnych

2.7.2. Współpraca wielostronna – programy ERA-Net, JPI i podobne

Poniżej umieszczono informacje na temat działań dotyczących współpracy wielostronnej, wykraczających poza udział w konkursach ujętych w Tabeli 7.

QuantERA (ERA-NET Cofund in Quantum Technologies)

QuantERA to sieć, która od 2016 r. finansuje i promuje nowatorskie badania z zakresu technologii kwantowych w Europie podejmowane przez międzynarodowe konsorcja tworzone przez naukowców. Program łączy 41 organizacji z 31 państw i jest koordynowany przez Narodowe Centrum Nauki.

W roku 2023 ogłoszono i rozstrzygnięto czwarty konkurs programu QuantERA – Call 2023, w którym oprócz Centrum wzięło udział 34 partnerów z 28 państw. W grudniu 2023 r. opublikowano listę 24 zwycięskich projektów, a liczba wszystkich nagrodzonych w programie projektów w czterech konkursach łącznie przekroczyła 100. W gronie laureatów konkursu Call 2023 jest 8 projektów, które będą realizowane z udziałem polskich naukowców, a 5 z nich otrzyma finansowanie z Narodowego Centrum Nauki.

Wiosną 2023 r. sieć opublikowała raport podsumowujący ocenę rezultatów pierwszej edycji programu (2016-2022) *Impact overview – report on QuantERA's developments in quantum area in Europe*. Publikacja opisuje wpływ programu na rozwój dziedziny technologii kwantowych w Europie. We wrześniu 2023 r. ukazała się druga edycja raportu *Quantum Technologies Public Policies in Europe*, który zawiera przegląd europejskich strategii oraz polityk naukowych w poszczególnych państwach. Raport ilustruje również dynamiczny rozwój technologii kwantowych w Europie. Zestawienie może posłużyć jako użyteczne narzędzie do planowania strategii rozwoju technologii kwantowych w Polsce.

W listopadzie 2023 r. w Madrycie odbyła się Conference on Quantum Technologies in Europe, zorganizowana przez Program QuantERA pod patronatem Komisji Europejskiej oraz Quantum Flagship. Podczas wydarzenia dyskutowano o kierunkach rozwoju technologii kwantowych w Europie zarówno w aspekcie naukowym, jak i politycznym. Wydarzenie uświetnili swoją aktywną obecnością prof. Serge Haroche i prof. Anton Zeilinger – laureaci nagrody Nobla w dziedzinie fizyki, członkowie Komisji Europejskiej, Rada Strategiczna programu QuantERA i wielu innych przedstawicieli świata technologii kwantowych w Europie. Uczestnicy aktywnie brali udział w panelach dyskusyjnych networkingu.

Program QuantERA podejmował w 2023 r. również stałe działania mające na celu rozpowszechnianie informacji o aktywności sieci oraz finansowanych projektach. Kontynuowana była seria wywiadów z kobietami – koordynatorkami projektów QuantERY, przeprowadzono również rozmowę z polską liderką.

W 2023 r. koordynatorzy programu QuantERA kontynuowali swój aktywny udział w licznych konferencjach z zakresu technologii kwantowych zarówno w kraju, jak i za granicą. Sieć QuantERA rozwijała współpracę z programem Quantum Flagship. Prowadzono również dialog z Komisją Europejską celem uzyskania możliwości kontynuowania działalności sieci w programie ramowym Horyzont Europa.

InCoQFlag - International Cooperation in Quantum Technologies (Coordination and Support Action)

Narodowe Centrum Nauki kontynuowało współpracę w projekcie InCoQFlag mającym na celu opracowanie strategii współpracy z państwami pozaeuropejskimi w dziedzinie technologii kwantowych. W 2023 r. powstała opracowana w Centrum analiza polityk publicznych i finansowania technologii kwantowych w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie i Japonii w odniesieniu do polityki i mechanizmów istniejących w Europie.

CHANSE (Collaboration of Humanities and Social Sciences in Europe)

CHANSE jest dofinansowanym przez Komisję Europejską programem typu ERA-NET Cofund, którego cel stanowi finansowanie badań naukowych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Program koordynowany przez NCN, który zrzesza 27 organizacji finansujących naukę z 24 krajów europejskich, rozpoczął swą działalność w 2021 r.

W maju 2023 r. w ramach programu zostały ogłoszone dwa konkursy na międzynarodowe projekty badawcze:

- *Crisis – Perspectives from the Humanities* (we współpracy z siecią HERA); udział w konkursie biorą 22 kraje; budżet ok. 15,5 mln euro,
- *Enhancing well-being for the future* (we współpracy z siecią NORFACE); udział w konkursie bierze 18 krajów; budżet ok. 16 mln euro.

Wnioski skrócone zostały ocenione przez międzynarodowe zespoły ekspertów obradujące online pod kierunkiem NCN jako głównej agencji odpowiedzialnej za prowadzenie sekretariatu konkursu w dniach 29.11-1.12.2023 r. w konkursie *Well-being* oraz 11-13.12.2023 r. w konkursie *Crisis*.

W 2023 roku rozpoczęto nabór raportów z realizacji projektów sfinansowanych w konkursie *Transformations – Social and Cultural Dynamics in the Digital Age*. W konkursie tym w 2022 roku z 366 złożonych projektów przyznano dofinansowanie 26 projektom na łączną kwotę ponad 36 milionów euro. W 2023 roku opracowano system monitorowania i procedury składania raportów śródterminowych i końcowych.

W maju 2023 roku w otwartym konkursie został wybrany tzw. *Knowledge Exchange Facilitator (KEF)*, którego rolą jest inicjowanie współpracy między finansowanymi projektami, a także wspieranie wymiany wiedzy między uczestnikami projektów, a interesariuszami reprezentującymi sektor pozaakademicki.

Ponadto w dniach 1-3 czerwca 2023 r. zorganizowano konferencję inaugurującą realizację projektów sfinansowanych w konkursie *Transformations*. Podczas konferencji zespoły projektowe miały okazję zaprezentować swoje badania oraz wziąć udział w warsztatach dotyczących współpracy z interesariuszami pozaakademickimi. Warsztaty te zostały zorganizowane przez zespół KEF. Program konferencji obejmował trzy wykłady związane z tematyką konkursu oraz panele dyskusyjne poświęcone sztucznej inteligencji i humanistyce cyfrowej.

W 2023 r. podejmowano działania wspierające utworzenie potencjalnego Partnerstwa Europejskiego *Social Transformations and Resilience* w Programie Ramowym Horyzont Europa. Jesienią 2023 r., tj. 5 września oraz 24 listopada zorganizowano warsztaty z udziałem przedstawicieli Komisji Europejskiej, które miały na zadanie prezentację celów i harmonogramu partnerstwa oraz działań, jakie należy podjąć w celu przygotowania tej inicjatywy.

Sieć: JPIAMR – Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance

- **ERANet Cofund JPIAMR-ACTION**

W 2023 r. ogłoszono i rozstrzygnięto trzeci konkurs w ramach programu ERANet Cofund JPIAMR-ACTION (Tabela 7), rozpoczęto także prace nad dokumentacją kolejnego konkursu p.n. *Interventions moving forward to promote action to counteract the emergence and spread of bacterial and fungal resistance and to improve treatments (IMPACT)*, którego ogłoszenie zaplanowano na styczeń 2024 r. Na potrzeby konkursu Narodowe Centrum Nauki zaprojektuje i będzie moderować narzędzie online Partner Search Tool.

- **Przygotowanie do udziału w Partnerstwie OH AMR**

W 2023 r. sieć JPI AMR kontynuowała prace przygotowawcze do przyszłego partnerstwa *One Health AntiMicrobial Resistance* (OH AMR). Opracowano wstępną wersję dokumentu strategicznego, zawierającego priorytety badawcze partnerstwa – tzw. *Strategic Research and Innovation Agenda* oraz dokumentu pn. *Roadmap of Actions*, zawierającego proponowane działania mające na celu realizację założeń partnerstwa. Oba dokumenty zostały skierowane do szerokich konsultacji ze środowiskiem naukowym, interesariuszami i potencjalnymi partnerami programu. Narodowe Centrum Nauki wyznaczone przez MNiSW jako podmiot reprezentujący Polskę w tej inicjatywie, uczestniczyło w prowadzonych konsultacjach i spotkaniach informacyjnych dotyczących przyszłego partnerstwa.

Sieć: JPI Urban Europe

- **ERA-NET Sustainable Urbanisation Global Initiative Food-Water-Energy Nexus (EN-SUGI)**

W sierpniu 2023 r. Komisja Europejska zatwierdziła złożony w styczniu 2023 r. raport końcowy z realizacji Programu. Koordynator sieci rozpoczął proces ostatecznego rozliczenia kosztów programu z poszczególnymi agencjami finansującymi. Zakończenie rozliczenia przewiduje się na 2024 r.

- **ERA-NET Urban Accessibility and Connectivity (EN-UAC)**

W 2023 r. sieć zorganizowała wydarzenie skierowane do laureatów konkursu EN-UAC co-funded Call 2019 (Mid-term event) oraz projektów wybranych do realizacji w ramach EN-UAC China Call 2022 (Kick-off event). Wydarzenie służyło prezentacji dotychczasowych efektów współpracy międzynarodowej zespołów badawczych, prezentacji założeń i celów nowo wybranych projektów oraz wzajemnej wymianie doświadczeń między projektami będącymi na różnym etapie realizacji.

- **ERA-NET Urban Transformation Capacities (EN-UTC)**

W listopadzie 2023 r. w Delft (Niderlandy) zorganizowano wydarzenie dedykowane projektom z konkursu ENUTC Call 2021 (Mid-term event) oraz nowym projektom z konkursu BTC ENUTC 2023 (Kick-off event). Odkonduło się również spotkanie konsorcjum programu ENUTC, podczas którego podsumowano dotychczasowe działania oraz przedstawiono plany na kolejne lata realizacji programu.

Sieć: CHIST-ERA

- **CHIST-ERA III - European Coordinated Research on Long-term Challenges in Information and Communication Sciences & Technologies (ERA-NET Cofund)**

W listopadzie 2023 r. nastąpiło zakończenie realizacji programu. Sieć we współpracy z instytucjami partnerskimi rozpoczęła przygotowania do złożenia do Komisji Europejskiej raportu końcowego. Ostateczne rozliczenie programu jest przewidziane na 2024 r.

- **CHIST-ERA IV - European Coordinated Research on Long-term Challenges in Information and Communication Sciences & Technologies (ERA-NET Cofund)**

W 2023 r. rozstrzygnięto dwa konkursy sieci: CHIST-ERA Open & Re-usable Research Data and Software (ORD Call) oraz CHIST-ERA Call 2022. Sieć zorganizowała również doroczne seminarium projektów realizowanych w ramach Programu (Project Seminar 2023) oraz rozpoczęto przygotowania do kolejnego konkursu – CHIST-ERA Call 2023, planowanego do ogłoszenia w styczniu 2024 r. W listopadzie 2024 r. planowane jest zakończenie realizacji programu, a następnie przygotowanie raportu końcowego do Komisji Europejskiej.

Sieć: FOREST-VALUE

- **ForestValue – Innovating Forest-based bioeconomy (ERA-NET Cofund)**

W marcu 2023 r. nastąpiło zakończenie realizacji programu. Sieć we współpracy z instytucjami partnerskimi złożyła do Komisji Europejskiej raport końcowy. Ostateczne rozliczenie programu przewidziane jest na 2024 r.

- **ForestValue2 – Innovating Forest-based bioeconomy (Coordination and Support Action)**

W 2023 r. rozpoczęła się realizacja projektu ForestValue2, który będzie wdrażany w latach 2023-2027 i stanowi kontynuację współpracy pomiędzy partnerami sieci ForestValue głównie w zakresie finansowania międzynarodowych projektów badawczych. W 2023 r. przeprowadzono pierwszy konkurs na międzynarodowe projekty badawcze – ForestValue2 Call 2023. Zorganizowano również spotkania konsorcjum (Project Kick-off meeting oraz Project Steering Committee). Odbędzie się także spotkanie Call Steering Committee, którego celem był wybór projektów do realizacji w ramach konkursu ForestValue2 Call 2023. Działania w obrębie projektu i jego rezultaty mają na celu wsparcie przygotowań przyszłego partnerstwa europejskiego *Forests and Forestry for a Sustainable Future* (co-funded European Partnership) planowanego do realizacji w ramach programu Horyzont Europa. Narodowe Centrum Nauki włączyło się w pierwsze prace przygotowawcze nowo powstającego partnerstwa poprzez udział w konsultacjach na szczeblu krajowym (KPK PB UE) i szczeblu międzynarodowym (warsztaty współorganizowane przez sieć ForestValue2).

Sieć: JPND – EU Joint Programme – Neurodegenerative Disease Research

- **JPco-fuND2 – ERA-NET to support the Joint Programming in Neurodegenerative Diseases strategic plan (JPND)**

W 2023 r. sieć przeprowadziła i rozstrzygnęła konkurs JPND Call 2023. Partnerzy programu, w tym Narodowe Centrum Nauki, rozpoczęli także przygotowania do ogłoszenia kolejnego konkursu sieci – JPND Call 2024. Program JPco-fuND2 będzie realizowany do końca 2024 r.

W 2023 r. sieć JPND włączyła się w projekt CSA BrainHealth (Coordination and Support Action), który ma na celu przygotowanie partnerstwa europejskiego pn. BrainHealth (co-funded European partnership). Narodowe Centrum Nauki przystąpiło do tzw. Funders Forum (gremium agencji i instytucji zainteresowanych udziałem w partnerstwie) i włączyło się w pierwsze prace przygotowawcze nowo powstającego partnerstwa (udział w Kick-off meeting CSA Brain Health, udział w ankietach i konsultacjach prowadzonych na szczeblu krajowym (KPK PB UE) oraz międzynarodowym (CSA)).

ERA.NET 3: ERA-NET for research and innovation on materials and battery technologies, supporting the European Green Deal.

W listopadzie 2023 r. sieć M-ERA.NET 3 zorganizowała warsztaty Strategic Expert Group, podczas których grupa 25 wyłonionych przez agencje partnerskie ekspertów ustaliła priorytety tematyczne dla kolejnego konkursu sieci. Konkurs M-ERA.NET 3 Call 2024 ogłoszony zostanie 5 marca 2024 roku i obejmie następujące tematy: *Sustainable advanced materials for energy, Innovative surfaces, coatings and interfaces, High performance composites, Functional materials, Materials addressing environmental challenges, Next generation materials for advance electronics.*

ERA-LEARN 2020 (Coordination and Support Action)

W projekcie ERA-LEARN, którego zadania koncentrują się na działaniach informacyjnych kierowanych do międzyinstytucjonalnych partnerstw zawiązywanych w celu wspierania badań naukowych, NCN kontynuowało prace na rzecz uczestnictwa krajów EU13 oraz tzw. *widening* w Partnerstwach Europejskich. W maju 2023 r. w ramach tej inicjatywy Centrum opublikowało raport dotyczący wyzwań związanych z uczestnictwem w Partnerstwach Europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb krajów z grupy *widening*. Dodatkowo podczas konferencji *European Partnership Stakeholder Forum* przeznaczonej dla uczestników partnerstw, która odbyła się w dniach 5-6 grudnia 2023 r. w Brukseli, zorganizowano panel dyskusyjny dotyczący wyzwań stojących przed członkami partnerstw. W panelu wzięli udział koordynatorzy partnerstw, przedstawiciele ministerstw oraz Komisji Europejskiej.

2.7.3. Współpraca dwustronna oraz współpraca wielostronna na podstawie procedury agencji wiodącej (LAP)

Współpraca dwustronna oraz współpraca wielostronna na podstawie procedury agencji wiodącej LAP obejmowała w 2023 r. m.in. dalszą realizację programów SHENG, DAINA oraz Weave.

DAINA

W dniu 15 grudnia 2023 r. ogłoszono trzecią edycję konkursu DAINA współorganizowanego z litewską agencją Research Council of Lithuania (RCL, lit. Lietuvos Mokslo Taryba – LMT). Konkurs obejmuje wszystkie dziedziny nauki, a ocena wniosków zostanie przeprowadzona na podstawie procedury oceny wspólnej, koordynowanej przez NCN. Przewidziany termin ogłoszenia wyników konkursu to listopad 2024 r.

SHENG

W 2023 roku kontynuowano współpracę z chińską agencją National Natural Science Foundation of China (NSFC). W dniu 15 marca 2023 roku zakończył się nabór wniosków do konkursu SHENG 3, obejmującego wybrane dyscypliny nauk ścisłych i technicznych (panele ST1-ST3, ST6-ST7, ST9-ST10) oraz humanistycznych (panel HS4). Ocena wniosków została przeprowadzona w formule oceny równoległej. Finansowanie otrzymały projekty badawcze, które uzyskały rekomendację zarówno od NCN, jak i NSFC. W ramach inicjatywy 13 wniosków na realizację polsko-chińskich projektów badawczych otrzymało blisko 15 mln złotych.

Weave

W 2023 r. Narodowe Centrum Nauki w programie Weave kontynuowało współpracę z dotychczasowymi instytucjami partnerskimi, czyli z austriacką Austrian Science Fund (FWF), szwajcarską Swiss National Science Foundation (SNSF), niemiecką German Research Foundation (DFG), czeską Czech Science Foundation (GAČR), słoweńską Slovenian Research and Innovation Agency (ARIS), luksemburską Luxembourg National Research Fund (FNR) i belgijską Research Foundation – Flanders (FWO).

W NCN nabór wniosków krajowych we wszystkich dyscyplinach nauk w ramach programu Weave prowadzony jest w dwóch konkursach zależnie od tego czy rolę agencji wiodącej pełni zagraniczna instytucja partnerska, czy NCN, a mianowicie:

- w konkursie Weave-UNISONO – w przypadku wniosków krajowych, dla których wnioski wspólne są składane i oceniane w zagranicznych instytucjach partnerskich jako agencjach wiodących (w 2023 r. w: FWF, GAČR, ARIS, SNSF, DFG, FNR lub FWO),
- w konkursie OPUS+LAP/Weave – w przypadku wniosków krajowych o finansowanie projektów badawczych realizowanych w ramach współpracy LAP, ocenianych w NCN jako agencji wiodącej.

W programie możliwe jest składanie wniosków dwu- i trójstronnych.

W konkursie Weave-UNISONO w 2023 r.:

- kontynuowano ocenę merytoryczną wniosków złożonych w naborze do 31 grudnia 2022 r.; w wyniku tej oceny przeprowadzonej w agencjach partnerskich, oprócz 2 wniosków rekomendowanych do finansowania przez agencje partnerskie w 2022 r., do finansowania skierowano łącznie 10 wniosków, w tym:
 - 6 wniosków z udziałem zespołów polskich i czeskich rekomendowanych przez GAČR jako agencję wiodącą,
 - 2 wnioski z udziałem zespołów polskich i niemieckich rekomendowanych przez DFG jako agencję wiodącą,
 - 2 wnioski trójstronne polsko-czesko-niemieckie rekomendowane przez DFG i GAČR jako agencje wiodące,
- od 2 stycznia do 31 grudnia złożono 122 wnioski, dla których rolę agencji wiodących pełniły: 55 wniosków – GAČR, 28 wniosków – DFG, 17 wniosków – FWF, 12 wniosków – ARIS, 8 wniosków – FWO, 2 wnioski – SNSF; w naborze wniosków Weave-UNISONO w 2023 r. nie złożono żadnego wniosku do luksemburskiej agencji FNR jako agencji wiodącej,
- spośród wniosków złożonych, do finansowania do 31 grudnia 2023 r. zakwalifikowano 12 wniosków złożonych do DFG, SNSF, ARIS i GAČR jako agencji wiodących; w ocenie merytorycznej w agencjach partnerskich na dzień 31 grudnia pozostało 27 wniosków złożonych do konkursu Weave-UNISONO w 2023 r.

Dynamika konkursów OPUS LAP/Weave w 2023 r.:

- w konkursie OPUS 24+LAP/Weave ogłoszono wyniki oceny merytorycznej przeprowadzonej w NCN jako agencji wiodącej; spośród 176 wniosków złożonych w ścieżce LAP w konkursie OPUS 24 do finansowania rekomendowano 48 wniosków:
 - 13 wniosków polsko-niemieckich,
 - 11 wniosków polsko-czeskich,
 - 6 wniosków polsko-słoweńskich,
 - 5 wniosków polsko-szwajcarskich,
 - 6 wniosków polsko-flamandzkich,
 - 2 wnioski polsko-luksemburskie,
 - 1 wniosek polsko-austriacki,
 - 1 wniosek trójstronny polsko-austriacko-słoweński,
 - 1 wniosek trójstronny polsko-niemiecko-austriacki,
 - 1 wniosek trójstronny polsko-austriacko-czeski,
 - 1 wniosek trójstronny polsko-słoweńsko-czeski;
- w konkursie OPUS 26+LAP/Weave nabór wniosków prowadzony był od 15 września 2023 r. do 15 grudnia 2023 r.; złożono łącznie 193 wnioski, z czego 177 wniosków dwustronnych oraz 16 wniosków trójstronnych.

Wyniki oceny merytorycznej wniosków złożonych w konkursie OPUS 26+LAP/Weave będą znane pod koniec 2024 r.

IMPRESS-U

Na mocy porozumienia zawartego w lipcu 2023 r. pomiędzy Narodowym Centrum Nauki (NCN), National Science Foundation (NSF), Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA), National Research Foundation of Ukraine (NRFU), Latvian Council of Science (LCS), Research Council of Lithuania (LMT), Estonian Research Council (ETAG), National Academy of Sciences (NAS) oraz Office of Naval Research Global (ONRG) Centrum przystąpiło do inicjatywy International Multilateral Partnerships for Resilient Education and Science System in Ukraine (IMPRESS-U).

Cele programu IMPRESS-U to:

- wspieranie wybitnych badań naukowych i technicznych oraz edukacji i innowacji poprzez współpracę międzynarodową,
- promowanie i stymulowanie integracji ukraińskich naukowców z globalnym środowiskiem naukowym.

Rolę agencji wiodącej odpowiedzialnej za ocenę merytoryczną wniosków pełni NSF. W dniu 2 sierpnia 2023 r. ogłoszono nabór wniosków w konkursie IMPRESS-U, a pod koniec 2023 r. odbyło się spotkanie pierwszego panelu oceniającego złożone wnioski. Ogłoszenie wyników konkursu dla wniosków złożonych do końca 2023 r. planowane jest na pierwszą połowę 2024 r.

CEUS – Central European Science Partnership

Central European Science Partnership jest wspólną inicjatywą Narodowego Centrum Nauki, austriackiej agencji FWF (Austrian Science Fund), czeskiej GAČR (Czech Science Foundation), słoweńskiej ARIS (Slovenian Research and Innovation Agency) oraz węgierskiej MTA (Hungarian Academy of Sciences). W 2023 r. sieć kontynuowała dyskusje dotyczące przygotowania konkursu na finansowanie projektów badawczych w dziedzinie nauk matematycznych, organizowanego wspólnie z amerykańską agencją NSF (National Science Foundation).

2.7.4. Aktywność w organizacjach międzynarodowych

Science Europe

W 2023 r. Centrum kontynuowało zaangażowanie w prace Science Europe (SE). Dyrektor NCN wziął udział w spotkaniach zgromadzenia ogólnego (General Assembly) oraz w konferencjach i warsztatach tematycznych organizowanych przez SE. Pracownicy biura NCN uczestniczyli w pracach grup roboczych do spraw otwartej nauki, współpracy międzynarodowej i europejskiej przestrzeni badawczej (ERA), Horyzontu Europa, kultury badawczej (research culture), zielonej i cyfrowej transformacji, a także komunikacji.

Academia Net

W zakresie działań wzmacniających potencjał nauki w Polsce NCN kontynuowało w 2023 r. współpracę w ramach projektu Academia Net, który promuje wybitne kobiety prowadzące badania naukowe i upowszechnia wiedzę o ich osiągnięciach. W 2023 r. NCN nominowało 89 polskich naukowczyń.

2.7.5. Konkurs POLONEZ BIS (*Marie Skłodowska-Curie Actions Cofund*)

W 2023 r. Centrum kontynuowało realizację programu POLONEZ BIS współfinansowanego ze środków programu ramowego Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji Horyzont 2020, w ramach działań „Marie Skłodowska-Curie”. Adresatami programu są doświadczeni naukowcy z zagranicy, którzy chcą przyjechać na 24 miesiące do Polski w celu prowadzenia badań podstawowych w wybranych przez siebie instytucjach. Program gwarantuje zrekrutowanym naukowcom zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy oraz dodatkowe środki na realizację własnych projektów badawczych w dowolnej dyscyplinie naukowej. Dodatkowym atutem programu jest cykl atrakcyjnych szkoleń dla laureatów oraz możliwość współpracy ze startupami i organizacjami pozarządowymi w ramach staży międzysektorowych.

W 2023 r. rozpoczęła się realizacja projektów nagrodzonych w drugiej edycji konkursu rozstrzygniętej 6 grudnia 2022 r. Centrum przeprowadziło także proces oceny wniosków złożonych w konkursie POLONEZ BIS 3 zamkniętym 15 grudnia 2022 r. Wyniki konkursu ogłoszono w maju 2023 r., a realizacja pierwszych projektów indywidualnych z ostatniej edycji konkursu rozpoczęła się we wrześniu 2023 r.

W czerwcu i grudniu 2023 r. Centrum zorganizowało dwa spotkania inauguracyjne (*kick-off meetings*) dla laureatów i laureatek drugiej i trzeciej edycji konkursu oraz ich opiekunów naukowych. Oprócz okazji do nawiązania ciekawych kontaktów naukowych, w programie wydarzenia znalazło się szkolenie z zakresu otwartej nauki prowadzone przez specjalistów z Centrum oraz warsztaty na temat rozwoju kariery przygotowane przez partnera instytucjonalnego POLONEZ BIS – firmę szkoleniową CRAC-Vitae z Wielkiej Brytanii.

W lipcu 2023 r. Centrum złożyło do Komisji Europejskiej pierwszy raport okresowy z realizacji programu POLONEZ BIS, który został przyjęty bez zastrzeżeń.

Szczegółowe informacje o naborze wniosków w konkursie POLONEZ BIS 3 rozstrzygniętym w roku 2023 przedstawiono w Tabeli 8.

Równolegle do powyższych działań Centrum prowadziło szeroko zakrojoną akcję promującą program wśród potencjalnych wnioskodawców, a także wśród polskich instytucji z sektora publicznego i prywatnego zainteresowanych przyjęciem laureatów (więcej w pkt 2.8 części ogólnej).

Tabela 8. Harmonogram naboru wniosków oraz liczba i kwota złożonych i/lub zakwalifikowanych wniosków w konkursie POLONEZ BIS rozstrzygniętym w 2023 r.

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zakończenia naboru	Data rozstrzygnięcia konkursu		Liczba złożonych wniosków	Wysokość wnioskowanego finansowania (zł)	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Wysokość przyznanego finansowania (zł)	Liczbowy wskaźnik sukcesu
POLONEZ BIS 3	15.09.2022	15.12.2022	24.05.2023	Ogółem w konkursie	230	225 317 507	50	51 576 355	22%
				HS	56	48 613 762	13	12 132 845	23%
				NZ	51	55 383 932	13	14 707 524	25%
				ST	123	121 319 813	24	24 735 986	20%

Źródło: Opracowanie Działu Współpracy Międzynarodowej na podstawie danych własnych

2.7.6. Fundusze Norweskie i Fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego

W 2023 r. NCN kontynuowało realizację programu Badania w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 (zwane dalej Funduszami Norweskimi i EOG) według postanowień umowy ws. realizacji programu Badania podpisanej w dniu 17 czerwca 2019 r. pomiędzy NCN, a Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju pełniącym rolę Krajowego Punktu Kontaktowego. Za zgodą Darczyńców wydaną w grudniu 2023 r., niewykorzystane wskutek różnic kursowych środki z Norweskiego Mechanizmu Finansowego (1 580 000 EUR) przesunięto do funduszu bilateralnego, co pozwoli na realizację polarnej inicjatywy HarSval.

Na utworzenie inicjatywy HarSval Bilateral initiative aiming at Harmonisation of the Svalbard cooperation miała wpływ realizacja projektu predefiniowanego Cryosphere Integrated Observatory Network on Svalbard (CRIOS). Pozytywnym skutkiem projektu była m.in. integracja polskiego środowiska polarnego i zacieśnienie stosunków dwustronnych z Norwegią w priorytetowym obszarze programu Badania podstawowe w ramach Funduszy norweskich i EOG, jakim są badania polarne. Uznano, że dobrze rokujące działania w projekcie CRIOS powinny znaleźć swoją kontynuację w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD), jako predefiniowana inicjatywa wdrażana przez polsko-norweskie partnerstwo. Zgodnie z wnioskiem NCN inicjatywa przewidziana na 12 miesięcy rozpocznie się 1 marca 2024 roku. Liderem partnerstwa jest Uniwersytet Śląski w Katowicach, a w jego skład weszło 11 instytucji z Polski oraz 14 z Norwegii.

Ponadto Centrum obsługiwało umowy zawarte w ramach konkursów rozstrzygniętych w latach ubiegłych, czyli IdeaLab, GRIEG, POLS, program stypendialny dla studentów i naukowców z Ukrainy bez stopnia naukowego doktora, jak również umowę na realizację projektu CRIOS. Szczegóły przedstawiono w Tabeli 11.

2.8. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach

2.8.1. Promocja działalności Centrum

W 2023 r. kontynuowano prowadzenie serwisu internetowego zawierającego kompleksowe informacje na temat konkursów ogłaszanych przez Narodowe Centrum Nauki oraz wszelkie niezbędne dane dotyczące Centrum i jego działalności w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej. Oprócz aktualnych informacji o konkursach krajowych i międzynarodowych znajdujących się w ofercie NCN, strona zawiera również dane na temat wszystkich projektów realizowanych ze środków NCN (Baza projektów NCN) oraz wykaz dostępnych ofert pracy w projektach badawczych finansowanych przez Centrum (Baza ofert pracy). Kontynuowano również obsługę anglojęzycznej wersji Bazy projektów NCN.

Strona NCN (www.ncn.gov.pl) cieszy się dużą popularnością. W 2023 r. zanotowano 1 285 300 sesji na witrynie (1 263 792 w 2022 r., 909 516 w 2021 r., 1 365 197 w 2020 r.), 3 121 025 odsłon poszczególnych podstron (3 265 579 w 2022 r., 2 864 964 w 2021 r., 4 238 375 w 2020 r.) oraz 463 787 użytkowników (405 838 w 2022 r., 270 094 w 2021 r., 374 610 w 2020 r.).

Narodowe Centrum Nauki upowszechniało informacje o ogłaszanych konkursach i najważniejszych wydarzeniach również na portalu społecznościowym Facebook, gdzie strona NCN miała 18 701 obserwatorów (17 029 w 2022 r.), w serwisie X (dawniej Twitter) – 5800 obserwatorów (3700 w 2022 r.), w serwisie LinkedIn – 15 700 obserwatorów (7760 w 2022 r.), w serwisie Instagram – 1440 obserwatorów (1145 w 2022 r.), w serwisie internetowym YouTube – 410 subskrybentów (310 w 2022 r.) oraz przez newsletter KODA NCN, trafiający do 430 subskrybentów (354 w 2022 r.).

Dodatkowo bezpośrednio w systemie OSF (Obsługa Strumieni Finansowania) były zamieszczane techniczne komunikaty dla wnioskodawców i osób realizujących projekty.

Centrum prowadziło także osobne strony internetowe oraz media społecznościowe dla każdego z programów współfinansowanych ze środków UE koordynowanych przez NCN: CHANSE (www.chanse.org), QuantERA (www.quantera.eu) oraz POLONEZ BIS (www.polonezbis.eu), przy czym strona programu POLONEZ BIS prowadzona była w dwóch wersjach językowych i zawierała informacje dla wnioskodawców, instytucji przyjmujących oraz naukowców realizujących nagrodzone projekty. Programy QuantERA oraz POLONEZ BIS prowadzą również wysyłkę swoich newsletterów.

W ramach partnerstwa EOSC została uruchomiona strona internetowa (www.eosc.gov.pl), która prowadzona była w dwóch wersjach językowych. Została utworzona w celu wspierania rozwoju EOSC i wzmocnienia działań związanych z EOSC na poziomie krajowym oraz osadzania ich w międzynarodowym kontekście EOSC. Strona promuje działania podejmowane przez polskie podmioty w dziedzinie otwartej nauki, ze szczególnym uwzględnieniem dobrych praktyk w zarządzaniu danymi badawczymi i wdrażaniu EOSC w Polsce. Ponadto zaprezentowano profile krajowych specjalistów/specjalistek pracujących w ww. obszarze, a także efekty projektów realizowanych przez polskie instytucje w ramach konkursów infraEOSC, organizowanych przez Komisję Europejską w programie Horyzont Europa.

WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI

W 2023 r. Centrum prowadziło bardzo intensywną politykę medialną opartą na indywidualnych kontaktach z dziennikarzami krajowymi i międzynarodowymi zainteresowanymi sytuacją wokół NCN, w tym m.in. zapowiedziami dotyczącymi ograniczenia niezależności NCN oraz niskiego finansowania Centrum. Ponadto wśród mediów ogólnopolskich, lokalnych, akademickich i naukowych rozpowszechniono 23 informacje prasowe (44 w 2022 r.) dotyczące bieżącej działalności Centrum (ogłaszanych konkursów i ich rozstrzygnięć), które zostały wysłane na około 700 adresów mailowych redakcji, dziennikarzy oraz uczelnianych działów promocji (750 w 2022 r.).

W ciągu roku w mediach ogólnopolskich i międzynarodowych, prasie lokalnej oraz w mediach akademickich i naukowych (np. Research Professional News, Science Business, Times Higher Education, Polska Agencja Prasowa, Gazeta Wyborcza, Forum Akademickie) ukazywały się liczne publikacje na temat Centrum, przygotowywane zarówno przez przedstawicieli mediów, jak i pracowników biura. Dane o liczbie odnotowanych materiałów odnoszących się do działalności Centrum lub o nim wzmiankujących przedstawiają się następująco: 9,4 tys. publikacji o zasięgu 270,2 mln, w tym niemal 500 informacji w prasie, radiu i telewizji (410 w 2022 r.), 4,4 tys. informacji na stronach internetowych (4391 w 2022 r.) oraz 4,5 tys. informacji w mediach społecznościowych (3409 w 2022 r.).

W 2023 r. dyrektor Centrum oraz przewodniczący Rady NCN udzielili łącznie 6 wywiadów na temat działalności i oferty grantowej NCN.

Informacje o laureatach konkursu QuantERA Call 2023 (8 zespołów z Polski wśród zwycięskich projektów) rozpowszechniono w mediach krajowych (Forum Akademickie, Polska Nauka, Quantum Poland) oraz w mediach społecznościowych MEiN.

W maju 2023 r. do polskich mediów rozesłane zostały również informacje o ogłoszeniu dwóch nowych konkursów w ramach Programu CHANSE: *Crisis – Perspectives from the Humanities* oraz *Enhancing well-being for the future*.

Centrum upowszechniało także informacje o swojej działalności w formie podcastów. W 2023 r. zrealizowano 10 odcinków, w których wzięli udział laureaci grantów NCN, członkowie Rady, dyrekcja i pracownicy Centrum. Podcasty są dostępne w najważniejszych serwisach streamingowych. Nagrania zostały odsłuchane ponad 5 tys. razy. Najpopularniejsze rozmowy dotyczyły: oceny wniosków w NCN, sytuacji kobiet i mężczyzn w nauce oraz budżetu NCN i mobilności.

Osobną kategorią w zakresie publikacji dotyczących konkursów Centrum są płatne ogłoszenia zamieszczane w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim każdorazowo po ogłoszeniu konkursów przez Narodowe Centrum Nauki. W 2023 r. Centrum przygotowało i opublikowało 7 takich ogłoszeń (4 w 2022 r.)

MATERIAŁY PROMOCYJNE

W 2023 r. Narodowe Centrum Nauki wydało broszury w języku polskim (nakł. 600 egz.) i angielskim (nakł. 300 egz.) oraz zestawy kart w języku polskim (1000 kompletów) i angielskim (300 kompletów) informujących o ofercie konkursowej i działalności Centrum.

W 2023 r. wydano *Raport Roczny 2022* podsumowujący działalność Centrum w 2022 r. (nakł. 400 egz. w j. polskim). W ramach Programu QuantERA opublikowany został raport *Quantum Technologies Public Policies Report* (nakł. 250 sztuk) oraz *Impact overview – report on QuantERA's developments in quantum area in Europe* (tylko w wersji on-line).

Wydany został również kalendarz ścienny na rok 2024 (nakł. 400 egz.) zawierający zdjęcia laureatów konkursów Narodowego Centrum Nauki sfotografowanych w swoich miejscach pracy lub w miejscach powiązanych z ich działalnością. Kalendarz, który stanowi kolejną formę promocji konkursów

oferowanych przez Centrum oraz badań naukowych finansowanych w ramach tych konkursów, został rozesłany do osób indywidualnych, działów nauki oraz instytucji związanych z działalnością NCN. Przygotowano także kalendarz książkowy prezentujący Centrum (300 szt.), który został rozdyskrebowany do najważniejszych współpracujących z agencją podmiotów.

W 2023 r. zrealizowano 8 materiałów filmowych:

- reportaż z Dni NCN 2023 we Wrocławiu,
- 3 filmy przedstawiające sylwetki laureatów Nagrody NCN 2023,
- reportaż z uroczystości wręczenia Nagrody NCN 2023,
- film promocyjny dla obszaru Badania podstawowe w ramach funduszy EOG i funduszy norweskich,
- film promocyjny/reportaż dla programu QuantERA,
- reportaż z wydarzenia EOSC Festival: The National Tripartite Event Poland.

Na potrzeby programu POLONEZ BIS przeprowadzony został dodruk materiałów promocyjnych, takich jak torby, teczki z logotypem programu, które były następnie rozdawane laureatom i laureatkom programu oraz ich opiekunom naukowym w czasie spotkań inauguracyjnych (kick-off).

W marcu 2023 r. w ramach Programu QuantERA opublikowano promocyjny materiał filmowy z udziałem uczestników QuantERA Strategic Conference 2022. Ponadto w sierpniu 2023 r. na stronie Programu udostępniono nowe narzędzie – QuantERA Project Search Tool, umożliwiające nawigację pomiędzy finansowanymi projektami QuantERA przy użyciu różnych filtrów, takich jak nazwiska naukowców, kraje uczestniczące, czy agencje finansujące badania. Kontynuowano również serię wywiadów z kobietami, liderkami projektów QuantERA, które były publikowane na stronie Programu.

W 2023 roku na stronie internetowej Programu CHANSE opublikowano nową sekcję poświęconą statystykom, na której znalazła się interaktywna mapa pozwalająca na prześledzenie sieci współpracy międzynarodowej, nawiązanej w ramach pierwszego konkursu CHANSE *Transformations: Social and cultural dynamics in the digital age*. Ponadto w roku 2023 na stronie www.CHANSE.org powstała nowa zakładka poświęcona działaniom zespołu Knowledge Exchange Faciliator.

2.8.2. Wydarzenia organizowane lub współorganizowane przez NCN

Poniżej przedstawiono wydarzenia organizowane lub współorganizowane przez NCN w 2023 r. w porządku chronologicznym.

Konferencja Doskonałość nie ma płci

Dnia 10 lutego 2023 r. w Poznaniu odbyła się konferencja współorganizowana przez NCN, Akademię Młodych Uczonych PAN, Centrum Badań nad Partycypacją Kobiet w Przestrzeni Publicznej UAM oraz Biuro Promocji Nauki "PoSCA" PAN w Brukseli. Wydarzenie zainaugurowało długofalowy program Akademia Młodych Uczonych PAN pod hasłem „Doskonałość naukowa nie ma płci”, który zgodnie z intencją jego inicjatorek i inicjatorów ma zwrócić uwagę środowiska na istniejące dysproporcje pomiędzy kobietami i mężczyznami w nauce oraz potrzebę wypracowania metod, które pozwolą te dysproporcje zmniejszać.

Centrum na tym wydarzeniu reprezentowała przedstawicielka Rady NCN, dyrektor oraz wskazani pracownicy biura Centrum.

Dni NCN we Wrocławiu

W dniach 10-11 maja 2023 r. we Wrocławiu odbyła się dziewiąta edycja Dni Narodowego Centrum Nauki. Gospodarzem tego wydarzenia była Politechnika Wrocławska. W gronie współorganizatorów znalazły się również inne jednostki naukowe z terenu południowo-zachodniej Polski reprezentowane przez Kolegium Prorektorów ds. Nauki Uczelni Wrocławia i Opola.

Pierwszego dnia odbyło się spotkanie otwierające z udziałem przedstawicieli środowiska naukowego regionu oraz dyrekcji i Rady NCN. Oprócz okolicznościowych przemówień uczestnicy mieli okazję wysłuchać wystąpień laureatów konkursów NCN dotyczących badań prowadzonych dzięki uzyskanym grantom.

W programie przewidziano również otwarte spotkanie "Damy Radę! Spotkanie Rady NCN ze środowiskiem naukowym", umożliwiające interakcje pomiędzy wszystkimi uczestnikami. Dyskusja dotyczyła założeń systemu grantowego NCN, zasad rządzących procedurami konkursowymi i odwoławczymi oraz ostatnich zmian regulaminów w kontekście obecnej sytuacji gospodarczej oraz geopolitycznej w Europie. Równolegle odbyły się warsztaty dla pracowników jednostek naukowych, którzy zajmują się obsługą administracyjną grantów NCN.

Dnia 11 maja 2023 r. odbyły się warsztaty dotyczące procesu oceny wniosków w Narodowym Centrum Nauki. Ich uczestnicy wcielili się w rolę ekspertów oceniających wnioski o finansowanie projektów badawczych. Materiałem do pracy w tzw. "mock-panelu" były autentyczne wnioski, których autorzy wyrazili zgodę na wykorzystanie ich w celach szkoleniowych. Warsztaty podzielone na trzy grupy (HS, NZ i ST) miały na celu nie tylko symulację procesu oceny wniosków w NCN, ale również przekazanie wiedzy na temat procedur i zasad konkursowych Centrum. W programie tego dnia znalazło się także spotkanie informacyjne poświęcone zagadnieniom związanym z otwartymi danymi badawczymi w polityce i praktyce NCN.

Tradycyjnie w ramach Dni NCN odbyły się również warsztaty (w dwóch oddzielnych sesjach) dla pracowników administracyjnych uczelni i instytutów naukowych. W ramach warsztatów uczestnicy zostali zapoznani z zagadnieniami związanymi z realizacją projektu badawczego od podpisania umowy o realizację projektu do zakończenia jego realizacji, w tym procedur aneksowania umów, raportowania okresowego i końcowego oraz zagadnień związanych z kontrolą i audytem projektu. W ramach warsztatów miała miejsce również sesja pytań od uczestników i odpowiedzi na zadane pytania.

Konferencja programu CHANSE

W dniach 1-2 czerwca 2023 r. w Tallinie odbyła się konferencja *CHANSE Kick-off Conference* z udziałem 26 projektów finansowanych w konkursie *CHANSE Transformations: Social and Cultural Dynamics in the Digital Age*. W wydarzeniu, poza finansowanymi zespołami badawczymi, wzięli udział przedstawiciele środowiska naukowego z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, reprezentanci Komisji Europejskiej oraz konsorcjum programu CHANSE. W trakcie dwóch dni konferencji ponad 200 uczestników wzięło udział w 5 sesjach tematycznych, 3 wykładach, 2 sesjach warsztatowych, 2 sesjach panelowych oraz sesji networkingowej. Głównym celem *Kick-off Conference* była promocja finansowanych projektów i umożliwienie zespołom badawczym nawiązania kontaktów oraz wymiany wiedzy. Wszyscy uczestnicy otrzymali drukowany egzemplarz katalogu projektów CHANSE oraz gadżety promocyjne z logotypem Programu.

Wydarzenia w ramach promocji programu POLONEZ BIS

W dniach 19-20 czerwca oraz 30 listopada-1 grudnia 2023 r. odbyły się w Krakowie spotkania inauguracyjne (*kick-off meetings*) dla laureatów i laureatek konkursów POLONEZ BIS 2 i POLONEZ BIS 3 oraz ich opiekunów naukowych. Podczas obu dwudniowych wydarzeń naukowcy poznawali się wzajemnie, uczestniczyli w warsztatach na temat rozwoju kariery przeprowadzonych przez firmę CRAC-

Vitae – partnera programu POLONEZ BIS oraz pogłębiali wiedzę na temat otwartej nauki. Centrum na bieżąco informowało o przebiegu wydarzenia oraz jego uczestnikach na stronach internetowych i w mediach społecznościowych.

W 2023 roku działania promocyjne programu POLONEZ BIS skupiły się na informowaniu o realizowanych projektach indywidualnych oraz o samej obecności zagranicznych naukowców w Polsce. Na stronie programu powstała nowa sekcja z opisami projektów, a także systematycznie dodawano linki do stron prowadzonych przez poszczególnych naukowców. Do dziennikarzy zajmujących się popularyzacją nauki wysłano informacje zachęcające do zainteresowania się badaniami prowadzonymi przez laureatów i laureatki programu POLONEZ BIS.

Pod koniec 2023 roku Centrum zawarło umowę z Fundacją Kobiety Nauki na stworzenie i prowadzenie popularyzatorskiego bloga programu POLONEZ BIS. Blog został uruchomiony w lutym 2024 roku.

Uroczystość wręczenia Nagrody NCN 2023

Gala wręczenia Nagrody NCN odbyła się 11 października 2023 r. w Galerii Sztuki Polskiej XIX w. w Sukiennicach, oddziale Muzeum Narodowego w Krakowie. Tego dnia oficjalnie ogłoszono laureatów nagrody, którymi zostali Karolina Ćwiek-Rogalska w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce, Łukasz Opaliński w naukach o życiu oraz Katharina Boguslawski w naukach ścisłych i technicznych. Podczas gali zaprezentowano filmy oraz wygłoszono laudacje na cześć każdego z naukowców. Laureaci otrzymali statuetki oraz dyplomy. Na zakończenie wydarzenia odbył się koncert Szymon Mika Trio. Uroczystość była transmitowana online na kanale YouTube NCN oraz została udostępniona do późniejszego odtworzenia.

Nagroda NCN jest indywidualną nagrodą pieniężną przyznawaną w drodze konkursu naukowcom do 40. roku życia za znaczące osiągnięcie naukowe dokonane w ramach badań podstawowych prowadzonych w polskiej jednostce naukowej. Wyróżnienie przyznawane jest w trzech kategoriach badawczych: nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce, nauki ścisłe i techniczne oraz nauki o życiu. Zgłoszeń kandydatów dokonują wybitni naukowcy wskazani przez Radę NCN. Komisje konkursowe ds. nagrody, które tworzą odpowiednie komisje Rady NCN: Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce, Nauk Ścisłych i Technicznych oraz Nauk o Życiu, dokonują oceny zgłoszeń i wyłaniają po dwóch kandydatów w każdej grupie dyscyplin. Ostateczną decyzję w sprawie wyboru laureatów podejmuje Kapituła Nagrody, którą tworzy Rada Centrum oraz dyrektor Centrum. W 2023 r. zostało zgłoszonych 44 kandydatów, w tym 16 w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce, 20 w naukach ścisłych i technicznych oraz 8 w naukach o życiu.

EOSC Festival – the National Tripartite Event Poland

EOSC Festival – the National Tripartite Event Poland po raz drugi został zorganizowany w siedzibie Narodowego Centrum Nauki w Krakowie w dniach 6-7 listopada 2023 r. Spotkanie zgromadziło interesariuszy Europejskiej Chmury Otwartej Nauki (ang. European Open Science Cloud, EOSC), którzy spotkali się, aby dyskutować na temat sytuacji otwartej nauki oraz przyszłości EOSC w Europie. W czasie wydarzenia skoncentrowano się na kluczowych kwestiach związanych z polityką i wdrożeniem Otwartej Nauki oraz rozwojem EOSC, w tym przede wszystkim w widening countries. Ponad 40 prelegentów i dyskutantów z 13 krajów zaprezentowało perspektywę europejską oraz poszczególnych krajów członkowskich i stowarzyszonych. Wydarzenie to wzbudziło zainteresowanie prawie 260 osób, którzy uczestniczyli w spotkaniu zarówno osobiście, jak i online.

Wśród prelegentów reprezentujących tzw. Współpracę Trójstronną EOSC (EOSC Tripartite Collaboration) byli Bertil Egger Beck z Dyrekcji Generalnej ds. Badań i Innowacji Komisji Europejskiej (DG RTD), Volker Beckmann – francuski delegat w EOSC Steering Board (EOSC-SB) oraz Karel Luyben – prezydent Stowarzyszenia EOSC (EOSC-A). Ministerstwo Edukacji i Nauki reprezentował Mateusz Gaczyński, Zastępca Dyrektora Departamentu Innowacji i Rozwoju. W drugim dniu spotkania

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

uczestnicy z Bułgarii, Chorwacji, Czech, Gruzji, Litwy, Malty, Macedonii Północnej, Serbii, Słowacji, Rumunii, Ukrainy i Polski omówili przygotowania poszczególnych krajów do wdrożenia EOSC. Ponadto 19 polskich interesariuszy uczestniczyło w spotkaniu Sieci EOSC Polska, którego celem była analiza szans i zagrożeń dotyczących zarządzania danymi badawczymi w kontekście wdrażania Europejskiej Chmury Otwartej Nauki w Polsce.

Konferencja promująca Program Badania Podstawowe realizowany w ramach III edycji funduszy norweskich i EOG

W dniu 16 listopada 2023 r. w siedzibie NCN w Krakowie odbyła się konferencja promująca program Badania Podstawowe finansowany w ramach III edycji funduszy norweskich i EOG. Zorganizowane przez Narodowe Centrum Nauki wydarzenie zgromadziło cenionych badaczy, innowatorów i interesariuszy z Polski i Norwegii, tworząc platformę do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą. Tym razem konferencja poświęcona była naukom humanistycznym i społecznym.

W trakcie konferencji swoje projekty badawcze oraz uzyskane wyniki prezentowały zespoły projektowe i indywidualni naukowcy z polskich i norweskich ośrodków akademickich, realizujący granty w ramach konkursów GRIEG, POLS oraz IDEALAB.

Częścią wydarzenia był panel ekspertów pt. *Social Transformations in the Age of Polarization* moderowany przez prof. Ninę Witoszek z University of Oslo. W trakcie dyskusji rozmawiano o wyzwaniach pojawiających się w obliczu narastającej polaryzacji społecznej, dzieląc się spostrzeżeniami i proponując strategię działania.

Konferencja programu QuantERA

W dniach 22-23 listopada 2023 r. w Madrycie odbyła się konferencja *Conference on Quantum Technologies in Europe* zorganizowana przez Program QuantERA pod patronatem Komisji Europejskiej oraz Quantum Flagship. W wydarzeniu wzięli udział kierownicy projektów realizowanych w programie QuantERA, przedstawiciele instytucji zrzeszonych w sieci, a także przedstawiciele środowiska naukowego, politycznego i przemysłowego z zakresu technologii kwantowych, w tym dwóch laureatów Nagrody Nobla – Prof. Serge Haroche i Prof. Anton Zeilinger. W trakcie dwóch dni odbyły się także dyskusje na tematy istotne dla rozwoju dziedziny technologii kwantowych w Europie, w których udział wzięli przedstawiciele Komisji Europejskiej oraz znakomite osobistości ze świata technologii kwantowych. Wśród uczestników konferencji rozdyskrebowano raport *Quantum Technologies Public Policies Report* oraz materiały promocyjne z logotypem QuantERA (bluzy i adaptory do sprzętów elektronicznych).

Nauka w Centrum – cykl wykładów

„Nauka w Centrum” to cykl popularnonaukowych wykładów online prowadzonych przez laureatów Nagrody NCN, organizowanych przez NCN wspólnie z Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych. Spotkania są transmitowane na żywo, a następnie udostępniane w formie zapisu na kanałach YouTube obu instytucji. W latach 2020-2023 odbyło się 12 prelekcji (wykłady laureatów), które zanotowały łącznie ponad 284 tys. wyświetleń. Wykłady laureatów Nagrody NCN 2023 odbyły się w listopadzie i grudniu. Do końca roku obejrzało je 13,4 tys. osób.

Warsztaty szkoleniowe dla pracowników jednostek naukowych zaangażowanych w obsługę administracyjną grantów NCN

W 2023 r. Centrum zorganizowało 5 warsztatów szkoleniowych (w tym 1 dwudniową edycję warsztatów w ramach Dni NCN) dla pracowników jednostek naukowych zaangażowanych w obsługę administracyjną projektów badawczych, staży, stypendiów i działań naukowych finansowanych przez NCN. Spotkania w przypadku 4 edycji warsztatów miały formę webinarów i odbyły się za pośrednictwem platformy *Clickmeeting*. Warsztaty szkoleniowe zorganizowane w ramach Dni NCN miały charakter stacjonarny. Szkolenia zostały przygotowane i były prowadzone przez pracowników biura NCN. Tematem przewodnim warsztatów były zagadnienia związane z realizacją projektu badawczego od podpisania umowy do zakończenia jego realizacji, w tym procedur aneksowania umów, raportowania okresowego, raportów końcowych, rozliczenia i zamknięcia projektu badawczego oraz prezentacja procesu kontroli realizacji projektu w jednostce naukowej.

Spotkania informacyjne i warsztaty szkoleniowe dla wnioskujących w konkursach NCN

Centrum zorganizowało 15 spotkań informacyjnych i warsztatów dla wnioskodawców w ramach oferty konkursów krajowych oraz 9 spotkań dla wnioskodawców poświęconych ofercie konkursów międzynarodowych.

W trakcie wszystkich wydarzeń pracownicy NCN przekazywali uczestnikom informacje na temat oferty konkursowej NCN oraz umiejętności przygotowania poprawnego wniosku o finansowanie badań. Tematyka spotkań obejmowała: zasady pisania wniosków, cykl życia wniosku od pomysłu do podpisania umowy o dofinansowanie, przygotowywanie części merytorycznej wniosku, projektowanie kosztorysów, analizę dokumentów konkursowych i wymagań formalnych oraz samodzielną pracę nad wybranymi elementami wniosku.

Spotkanie informacyjne i warsztaty szkoleniowe dotyczące otwartej nauki

W ramach wydarzeń promujących otwartą naukę NCN przeprowadziło 21 szkoleń, spotkań i warsztatów wśród naukowców oraz pracowników administracyjnych instytucji naukowych na terenie całej Polski. Tematyka spotkań obejmowała m.in. wymogi NCN dotyczące otwartego dostępu do publikacji i otwartych danych, a także Europejskiej Chmury Otwartej Nauki (*European Open Science Cloud, EOSC*).

Warsztaty poświęcone zagadnieniom otwartej nauki znalazły się także w programie 2 spotkań inauguracyjnych (*kick-off meetings*), zorganizowanych dla laureatek i laureatów programu POLONEZ BIS oraz ich opiekunów naukowych w czerwcu i grudniu 2023 r.

Udział przedstawicieli Centrum w spotkaniach, konferencjach i posiedzeniach

W 2023 r. przedstawiciele NCN uczestniczyli w ponad 80 spotkaniach, konferencjach i posiedzeniach w kraju oraz wzięli udział w ponad 400 wydarzeniach zagranicznych. Spotkania odbywały się głównie w trybie zdalnym.

2.9. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa

W sprawozdawanym roku NCN kontynuowało współpracę bilateralną ze Stowarzyszeniem Maxa Plancka na finansowanie Centrów Doskonałości Naukowej *Dioscuri*. Kontynuowało również w roli koordynatora realizację programu POLONEZ BIS, dofinansowanego w ramach Maria Skłodowska-Curie Actions Cofund (więcej informacji na temat tego programu w pkt 2.7.5. części ogólnej) oraz programów typu ERA-NET: QuantERA II i CHANSE, którym Komisja Europejska przyznała dofinansowanie odpowiednio w wysokości 15 mln i 10 mln EUR (więcej informacji na temat tych programów w pkt 2.7.2 części ogólnej).

W 2023 r. ze środków UE były współfinansowane projekty wyłonione w latach wcześniejszych w konkursach ogłaszanych w ramach programu Horyzont 2020: BiodivClim, CHANSE, CHIST-ERA IV, EN-UTC, JPIAMR-ACTION, NORFACE Governance, POLONEZ BIS, QuantERA II (szerzej na ten temat w pkt 1.1 w części szczegółowej niniejszego dokumentu).

W 2023 roku do NCN wpłynęły środki na działania administracyjne i finansowanie projektów w związku z udziałem Centrum w inicjatywach międzynarodowych.

Ponadto NCN jako operator programu Badania Podstawowe dysponował środkami finansowymi na pokrycie kosztów zarządzania. Ze środków NMF i MF EOG finansowane są projekty wyłonione w konkursach GRIEG, IdeaLab, POLS. Ze środków Funduszu Współpracy Dwustronnej sfinansowano stypendia przyznane w ramach programu stypendialnego dla początkujących naukowców z Ukrainy.

Informacje na temat wysokości pozyskanych w 2023 r. środków finansowych spoza budżetu państwa znajdują się w pkt 5 części szczegółowej sprawozdania.

2.10. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – SONATINA, *Dioscuri*, TANGO, Specjalny program NCN dla ukraińskich naukowców na kontynuowanie badań w Polsce, partnerstwa europejskie: EOSC i Biodiversa+

Dnia 15 grudnia 2023 r. Narodowe Centrum Nauki ogłosiło ósmą edycję konkursu SONATINA na projekty badawcze realizowane przez osoby ze stopniem naukowym doktora. Zakończenie naboru wniosków i rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w 2024 r. W roku 2023 wyłoniono laureatów konkursu SONATINA 7, który został ogłoszony w grudniu 2022 r. Szczegółowe dane na temat jego wyników w podziale na grupy dyscyplin przedstawiono w Tabeli 9, natomiast w Załączniku A znajdują się dane w podziale na panele tematyczne.

Tabela 9. Wyniki konkursu SONATINA rozstrzygniętego w 2023 r.

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zakończenia naboru	Data rozstrzygnięcia konkursu		Liczba złożonych wniosków	Wysokość wnioskowanego finansowania (zł)	Liczba projektów zakwalifikowanych do finansowania	Wysokość przyznanego finansowania (zł)	Liczbowy wskaźnik sukcesu
SONATINA	15.12.2022	15.03.2023	02.08.2023	Ogółem w konkursie	185	149 244 501	38	32 081 958	21%
				HS	56	38 946 222	11	8 578 089	20%
				NZ	42	44 206 627	9	9 414 210	21%
				ST	87	66 091 652	18	14 089 659	21%

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie danych własnych oraz danych z systemu Obsługa Strumieni Finansowania (OSF)

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

Konkurs SONATINA zastąpił program *Iuventus Plus* realizowany wcześniej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Celem konkursu jest wsparcie kariery młodych badaczy poprzez umożliwienie ich pełnoetatowego zatrudnienia i prowadzenia badań naukowych w Polsce, a także zdobycia wiedzy i doświadczenia w trakcie realizacji staży w dobrych zagranicznych ośrodkach naukowych. Kierownikiem projektu może być osoba, która uzyskała stopień doktora w okresie do 3 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem lub której stopień doktora zostanie nadany przed rozstrzygnięciem konkursu. Dla kierownika projektu badawczego jest zaplanowane obligatoryjne zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę w podmiocie będącym miejscem realizacji projektu, innym niż podmiot, w którym kierownik projektu uzyskał stopień doktora. Kierownik projektu zobowiązany jest do zaplanowania i odbycia stażu zagranicznego trwającego od 3 do 6 miesięcy w zagranicznym ośrodku naukowym.

W 2023 r. kontynuowano współpracę z Towarzystwem Maxa Placka w zakresie finansowania Centrów Doskonałości Naukowej *Dioscuri* wyłonionych w konkursach rozstrzygniętych w latach ubiegłych.

Centrum obsługiwało także umowy w specjalnym programie dla badaczek i badaczy z Ukrainy, którego celem jest wsparcie naukowców uciekających przed wojną, zleconym do realizacji w 2022 r. przez MEiN.

Ponadto Centrum kontynuowało rozmowy z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) na temat ogłoszenia szóstej edycji konkursu TANGO. Na moment przygotowania dokumentu brak jest decyzji w tej sprawie po stronie NCBR.

Konkurs TANGO zakłada wdrażanie w praktyce gospodarczej i społecznej rezultatów badań podstawowych uzyskanych w wyniku realizacji projektów finansowanych przez NCN. W ramach współpracy Centrum przekazuje do NCBR informacje o projektach, które uzyskały finansowanie w konkursach NCN, a na podstawie których składane byłyby wnioski do TANGO. Proces złożenia w NCBR wniosku TANGO obejmuje weryfikację poprawności danych kierownika projektu oraz prawidłowego prowadzenia projektu w NCN, a także zgodności tematyki obu projektów. Centrum udostępnia wszystkie potrzebne informacje drogą elektroniczną. Ocena merytoryczna wniosków złożonych w konkursie TANGO leży po stronie NCBR.

Narodowe Centrum Nauki kontynuowało w 2023 r. koordynację dwóch partnerstw europejskich Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth (Biodiversa+) oraz European Open Science Cloud (EOSC) na podstawie zleceń otrzymanych od MEiN.

Partnerstwo Europejskie Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth (Biodiversa+)

W 2023 r. NCN reprezentowało interesy Polski w Partnerstwie Europejskim Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth (Biodiversa+), powołanym w ramach II filaru programu ramowego Horyzont Europa jako inicjatywa współfinansowana ze środków Komisji Europejskiej. Biodiversa+ stanowi europejską platformę skupiającą krajowe oraz regionalne programy badań i innowacji na rzecz ochrony i wzmacniania bioróżnorodności na Ziemi. W ramach prac w partnerstwie NCN ogłasza konkursy na międzynarodowe projekty badawcze.

W sprawozdawczym roku NCN ogłosiło trzeci konkurs Partnerstwa Biodiversa+ na międzynarodowe projekty badawcze pod nazwą: *Nature-Based Solutions for biodiversity, human well-being and transformative change (BiodivNBS)*. Jest to już trzeci konkurs, w którym Centrum wraz z francuską Agence Nationale de la Recherche (ANR) przyjęło rolę sekretariatu konkursu koordynującego nabór i przeprowadzenie oceny merytorycznej wniosków złożonych na szczeblu międzynarodowym.

W ostatnim kwartale 2023 r. rozstrzygnięty został drugi konkurs Partnerstwa zatytułowany *Improved transnational monitoring of biodiversity and ecosystem change for science and society (BiodivMon)*. W grudniu 2023 r. NCN rozpoczęło monitoring realizacji projektów zakwalifikowanych do finansowania.

Podjęto również pracę nad publikacją podsumowującą przebieg konkursu *BiodivMon* i prezentującą wszystkie zwycięskie projekty.

Szczegółowe dane na temat wyżej opisanych konkursów przedstawiono w Tabeli 7.

W 2023 r. NCN kontynuowało również współpracę z powołaną w 2021 r. Grupą Doradczą złożoną z ekspertów krajowych. Bazując na rekomendacjach Grupy Doradczej, NCN włączyło się w aktualizację strategicznego programu badań i innowacji partnerstwa (SRIA), uwzględniając przy tym diagnozę głównych luk i potrzeb badawczych w Polsce.

European Open Science Cloud (EOSC)

European Open Science Cloud (EOSC) jest środowiskiem złożonym z różnych infrastruktur służących do przechowywania i przetwarzania wyników badań naukowych, zgodnie z założeniami otwartej nauki w Europie. Głównym celem powołania inicjatywy EOSC było stworzenie godnego zaufania, wirtualnego, federacyjnego środowiska, wykraczającego poza granice i dyscypliny naukowe, mającego na celu przechowywanie, udostępnianie, przetwarzanie i ponowne użycie obiektów cyfrowych wykorzystywanych w badaniach naukowych, takich jak publikacje, dane i oprogramowanie, zgodnie z zasadami przewodnimi FAIR (ang. Findable, Accessible, Interoperable and Reusable).

W 2023 r. Narodowe Centrum Nauki reprezentowało interesy Polski jako tzw. mandated organization w ramach prac Stowarzyszenia European Open Science Cloud (EOSC Association) oraz EOSC Steering Board, organie doradczym Komisji Europejskiej. W ramach realizowanych działań Centrum przekazywało informacje krajowym podmiotom na temat bieżących spraw dotyczących EOSC Association i EOSC Steering Board, a także koordynowało dyskusje na temat rozwoju EOSC w Polsce. W tym celu kontynuowano działalność nieformalnej grupy EOSC Polska, w której uczestniczą polscy członkowie i obserwatorzy EOSC Association, a także inne podmioty zainteresowane rozwijaniem EOSC w Polsce¹⁸. Opis zorganizowanych wydarzeń promujących otwartą naukę znajduje się w pkt 2.8.2 części ogólnej sprawozdania.

W ramach koordynacji partnerstwa EOSC na platformie Navoica zostały uruchomione cztery kursy online typu MOOC (ang. Massive Open Online Courses), czyli szkolenia online otwarte dla nieograniczonej liczby uczestników, które są dostępne na stronach lub platformach internetowych, wykorzystujące różnorodne materiały edukacyjne, w tym interaktywne. Prezentowane treści dotyczą zarządzania danymi badawczymi i zostały opracowane przez ekspertów z Platformy Otwartej Nauki w ramach zadania realizowanego przez NCN. Ich adresatami są naukowcy pracujący z danymi badawczymi oraz wspierający badaczy data stewardzi. Cele kursów to przekazanie wszechstronnej wiedzy na temat zarządzania danymi badawczymi oraz wykształcenie umiejętności i kompetencji umożliwiających skuteczne zarządzanie danymi w projektach badawczych. Kursy dostępne są na poziomie podstawowym i średniozaawansowanym¹⁹:

- zarządzanie danymi badawczymi dla naukowców – kurs podstawowy,
- zarządzanie danymi badawczymi dla naukowców – kurs średnio zaawansowany,
- zarządzanie danymi badawczymi dla data stewardów – kurs podstawowy,
- zarządzanie danymi badawczymi dla data stewardów – kurs średnio zaawansowany.

¹⁸ Więcej informacji na temat sieci EOSC Polska można znaleźć <https://eosc.gov.pl/siec-eosc-polska/>

¹⁹ Szczegółowe informacje dotyczące liczby zapisanych uczestników oraz osób, które ukończyły kursy MOOC, a także uczestników webinarów zostały przedstawione w raporcie końcowym z realizacji zlecenia EOSC, przekazywanym rokrocznie do MNiSW.

W kontekście koordynacji partnerstwa EOSC przeprowadzono także pięć webinarium, których tematyka skoncentrowana była na zarządzaniu danymi badawczymi w specyficznych dyscyplinach naukowych/dziedzinach, takich jak:

- językoznawstwo,
- nauki o Ziemi i środowisku,
- nauki o komunikacji społecznej i mediach,
- nauki medyczne, farmaceutyczne oraz o zdrowiu,
- dane jakościowe w naukach socjologicznych.

Celem webinarium było przekazanie specjalistycznej wiedzy z zakresu zarządzania danymi badawczymi, dostosowanej do potrzeb poszczególnych nauk. Skierowane były przede wszystkim do badaczy reprezentujących wymienione dziedziny, zainteresowanych efektywnym zarządzaniem danymi w kontekście ich specyfiki.

EOSC FOCUS

W 2023 r. kontynuowano realizację projektu EOSC Focus, który wspiera Partnerstwo EOSC w wypełnianiu misji ustanowienia otwartej nauki jako „nowej normy” i w osiągnięciu kluczowych celów określonych w Memorandum of Understanding podpisanym pomiędzy Komisją Europejską, a Stowarzyszeniem EOSC. Projekt uzyskał finansowanie Komisji Europejskiej w ramach programu Horyzont Europa „Wspieranie rozwoju i koordynacji działań Partnerstwa EOSC” i będzie realizowany przez 36 miesięcy, do 31 maja 2025 r. Projekt zapewnia koordynację i wsparcie operacyjne dla Grup Zadaniowych Stowarzyszenia EOSC (EOSC Association Task Forces) i ściśle współpracuje z Zarządem Stowarzyszenia EOSC (EOSC Association Board of Directors) w celu realizacji EOSC Strategic Research and Innovation Agenda (SRIA) oraz utworzenia systemu monitorowania EOSC.

Projekt EOSC Focus ma na celu zapewnienie skutecznego forum dla interesariuszy, konsolidację i poprawę jakości działań w zakresie monitorowania postępu w osiągnięciu celów EOSC, ocenę wpływu podejmowanych działań (inwestycji) na rozwój otwartej nauki, zidentyfikowanie strategicznych luk dotyczących Strategicznego Programu Badań i Innowacji (SRIA), opracowanie i przetestowanie modelu pozyskiwania zasobów dla zrównoważonego rozwoju EOSC, wdrożenie zasad uczestnictwa w EOSC, projektowanie zasad uczestnictwa, które określają prawa i obowiązki regulujące transakcje EOSC pomiędzy użytkownikami, dostawcami i operatorami infrastruktury oraz danych dla EOSC (RoP), współpracę z pozostałymi projektami EOSC, innymi partnerstwami i inicjatywami międzynarodowymi.

Członkowie konsorcjum wdrażający projekt EOSC Focus to: EOSC Association (EOSC-A, Belgia) jako lider konsorcjum, Technische Universität Graz (TU Graz, Austria), Technische Universität Wien (TU Wien, Austria), Narodowe Centrum Nauki (NCN, Polska), Stichting EGI (EGI, Niderlandy), Belnet Belgisch Telematica Onderzoeknetwerk (Belnet, Belgia), Centro de Investigación Ecológica y Aplicaciones Forestales (CREAF, Hiszpania), CLARIN-ERIC (CLARIN, Niderlandy), CSC-Tieteen Tietotekniikan Keskus OY (CSC, Finlandia).

2.11. Wzmocnienie potencjału nauki w Polsce: współpraca NCN z innymi podmiotami działającymi w sektorze nauki: krajowymi agencjami rządowymi NAWA i NCBR oraz Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta

W 2023 r. Centrum kontynuowało rozwijanie współpracy z innymi krajowymi agencjami rządowymi i innymi podmiotami działającymi w sektorze nauki.

W ramach zachęcania naukowców z zagranicy do prowadzenia badań w polskich jednostkach naukowych NCN kontynuowało współpracę z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA) w zakresie dwóch programów ogłaszanych przez NAWA: Polskie Powroty i Profesura NAWA²⁰. Eksperti rekomendowani przez NCN brali udział w ocenie wniosków składanych w tych konkursach. Do zadań Centrum należy jedynie finansowanie innych kosztów bezpośrednich związanych z prowadzeniem badań podstawowych (tzw. komponent badawczy), zaplanowanych do realizacji w projektach, które uzyskały finansowanie NAWA. O finansowanie NCN mogą się starać wyłącznie laureaci tych programów. Komponent badawczy we wniosku składanym do NAWA jest nieobowiązkowy. Laureaci omawianych programów, którzy w swoim wniosku zaplanowali komponent badawczy byli zobowiązani do złożenia odrębnego wniosku do NCN w naborze skierowanym wyłącznie do nich. Nabory w NCN mają charakter ciągły i są otwarte do momentu złożenia ostatniego z wniosków finansowanych w danym konkursie NAWA. Zgodnie z harmonogramem nabory wniosków dla programów „Profesura NAWA 2022” i „Polskie Powroty 2022” zostały ogłoszone odpowiednio w styczniu oraz marcu 2023 r. Wnioski podlegały wyłącznie ocenie formalnej NCN pod kątem kwalifikowalności kosztów według zasad obowiązujących w NCN. Liczbę komponentów badawczych finansowanych przez NCN przedstawiono w Tabeli 11 i Tabeli 12 w części dotyczącej komponentów badawczych w programach ogłaszanych przez NAWA.

Współpraca z NAWA była kontynuowana w 2023 r. również w ramach konkursu ogłaszanego przez NCN, czyli PRELUDIUM BIS. Finansowany doktorant ma obowiązek wystąpienia z wnioskiem o staż zagraniczny w programie przeprowadzanym przez NAWA i odbyć ten staż w okresie realizacji projektu. Harmonogram i wyniki naboru wniosków w piątej edycji tego konkursu przedstawia Tabela 2, natomiast wyniki rozstrzygniętej, czwartej edycji zawarto w Tabeli 3.

W 2023 r. NCN współpracowało z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) w ramach obsługi konkursu i stworzenia Centrum Doskonałości dotyczącego rozwoju sztucznej inteligencji (CD AI) w ramach umowy finansowanej w konkursie ARTIQ, oficjalnie rozstrzygniętym 24 kwietnia 2023 r. CD AI powstanie w Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Zgodnie z założeniami konkursu NCN finansuje badania podstawowe (przyznano 4 994 600 zł), z kolei NCBR badania przemysłowe, prace rozwojowe lub przedwdrożeniowe oraz wsparcie na zakładanie spółek celowych.

Ponadto NCN nawiązało współpracę z Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta dotyczącą programu Fulbright Senior Award, organizowanego przez fundację (edycja na rok akademicki 2025/26), zwanego Programem Senior. Ma on na celu umożliwienie wyróżniającym się polskim naukowcom zatrudnionym w polskich instytucjach akademickich i naukowych realizację samodzielnych projektów badawczych lub badawczo-dydaktycznych w instytucjach goszczących w USA. Zgodnie z treścią porozumienia przedmiotem współpracy będzie finansowanie przez NCN badań naukowych z zakresu badań podstawowych (tzw. komponentów badawczych) realizowanych jako kontynuacja stypendium Fulbrighta we współpracy z partnerem amerykańskim w projektach, które uzyskają finansowanie w Programie Senior. Wniosek o finansowanie przez NCN komponentu badawczego składa podmiot zatrudniający stypendystę po jego powrocie ze stypendium. Wniosek podlega ocenie formalnej

²⁰ Program w 2022 r. zmienił nazwę na Profesura NAWA. W naborze w 2020 r. program nosił nazwę Profesura Gościinna NAWA.

analogicznie do rozwiązań przyjętych w ramach współpracy w programach ogłaszanych przez NAWA. Zgodnie z harmonogramem fundacji wyniki Programu Senior będą ogłoszone do grudnia 2024 r., stąd decyzje po stronie NCN będą wydawane od 2025 r. w trybie ciągłym.

2.12. Pomoc publiczna

W 2023 r. NCN kontynuowało udzielanie pomocy publicznej na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki (Dz. U. z 2022 r. poz. 1696 z późniejszymi zmianami). Pomoc publiczna mogła być udzielana w następujących typach konkursów: OPUS, PRELUDIUM, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO, SHENG oraz w wybranych konkursach ogłaszanych w ramach międzynarodowej współpracy wielostronnej.

W przypadku pozostałych konkursów ogłoszonych przez Centrum w 2023 r. z wnioskami o dofinansowanie nie mogły występować podmioty, dla których finansowanie projektu stanowiłoby pomoc publiczną. Szczegółowe informacje na temat wnioskowanej i udzielonej pomocy publicznej przedstawiono w pkt 7 części szczegółowej niniejszego sprawozdania

3. Realizacja planu finansowego Centrum w 2023 r.

Plan finansowy Narodowego Centrum Nauki wynikający z ustawy budżetowej z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. 2023 poz. 256) był dwukrotnie zmieniany w trakcie roku budżetowego, a zmiany te dotyczyły:

- 1) zmiany struktury kosztów/wydatków finansowanych z dotacji podmiotowej i dotacji celowej,
- 2) zmniejszenia nakładów/wydatków majątkowych finansowanych z dotacji celowej na inwestycje,
- 3) zwiększenia kosztów/wydatków finansowanych z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD),
- 4) zwiększenia kosztów/wydatków finansowanych z Programu Ramowego Horyzont 2020,
- 5) zwiększenia kosztów/wydatków finansowanych z innych źródeł.

Wartość rzeczywistych przychodów (dochodów) oraz kosztów (wydatków) NCN w 2023 r. w zestawieniu z planem finansowym po zmianach przedstawia Tabela 10.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

Tabela 10. Realizacja w 2023 r. rocznego planu finansowego w układzie memoriałowym i kasowym (w zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Poniesione koszty w 2022 r.	Plan na 2023 r. wg ustawy budżetowej	Plan na 2023 r. po zmianach obowiązujący od dnia 27.09.2023	Poniesione koszty w 2023 r.
Cześć A Plan finansowy w układzie memoriałowym					
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU	32 077 848,58	x	x	93 034 857,14
1	Środki obrotowe, w tym:	38 490 548,91	74 162 000,00	74 162 000,00	98 992 611,64
1.1	Środki pieniężne	38 473 159,64	74 162 000,00	74 162 000,00	98 978 369,88
1.2	Należności krótkoterminowe:	17 389,27			14 241,76
2	Należności długoterminowe:				
3	Zobowiązania:	6 412 700,33			5 957 754,50
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	1 518 362 812,91	1 508 902 000,00	1 518 508 000,00	1 447 062 126,92
1	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:		0,00	0,00	
2	Dotacje i subwencje z budżetu państwa	1 384 649 475,21	1 437 921 000,00	1 438 046 000,00	1 377 423 529,48
3	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	71 268 218,24	31 123 000,00	34 604 000,00	29 692 084,77
4	Pozostałe przychody, w tym:	62 445 119,46	39 858 000,00	45 858 000,00	39 946 512,67
4.1	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	2 405 244,45	3 300 000,00	3 300 000,00	2 526 719,13
4.2	Środki z innych źródeł	60 039 875,01	36 558 000,00	42 558 000,00	37 419 793,54
III	KOSZTY OGÓŁEM	1 516 172 146,20	1 508 897 000,00	1 518 503 000,00	1 445 245 573,69
1	Koszty funkcjonowania	42 336 641,12	53 656 000,00	53 781 000,00	45 579 536,22
1.1	Amortyzacja	2 405 244,45	3 300 000,00	3 300 000,00	2 526 719,13
1.2	Materiały i energia	954 951,15	2 581 000,00	2 331 000,00	1 233 817,56
1.3	Usługi obce	3 894 166,32	5 598 000,00	5 214 000,00	3 639 882,42
1.4	Wynagrodzenia, z tego:	27 187 112,19	31 340 000,00	30 367 000,00	29 318 638,58
1.4.1	osobowe	16 308 408,99	17 751 000,00	18 140 000,00	17 654 888,14
1.4.2	bezosobowe	10 878 703,20	13 589 000,00	12 227 000,00	11 663 750,44
1.5	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 851 412,43	4 261 000,00	5 936 000,00	3 959 134,26

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

1.6	Składki, z tego na:	3 186 360,49	3 858 000,00	3 940 000,00	3 470 496,84
1.6.1	ubezpieczenie społeczne	2 724 434,01	3 158 000,00	3 225 000,00	2 962 486,26
1.6.2	Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	350 081,32	448 000,00	459 000,00	369 227,44
1.6.3	Fundusz Emerytur Pomostowych		0,00	0,00	
1.6.4	Wpłaty na pracownicze plany kapitałowe	111 845,16	252 000,00	256 000,00	138 783,14
1.7	Podatki i opłaty, w tym:	72 638,08	95 000,00	95 000,00	81 074,36
1.7.1	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	10 452,32	20 000,00	20 000,00	13 006,60
1.7.2	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	61 591,00	70 000,00	70 000,00	67 753,00
1.7.3	opłaty na rzecz budżetu państwa	594,76	5 000,00	5 000,00	314,76
1.8	Pozostałe koszty funkcjonowania	1 784 756,01	2 623 000,00	2 598 000,00	1 349 773,07
2	Koszty realizacji zadań, w tym:	1 473 835 505,08	1 455 241 000,00	1 464 722 000,00	1 399 666 037,47
2.1	- środki przekazane innym podmiotom	1 408 519 517,20	1 441 278 000,00	1 447 274 000,00	1 384 111 734,74
IV	WYNIK BRUTTO (poz. II-III)	2 190 666,71	5 000,00	5 000,00	1 816 553,23
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	0,00	5 000,00	5 000,00	0,00
1	Podatek dochodowy od osób prawnych	0,00	5 000,00	5 000,00	0,00
VI	WYNIK NETTO (poz. IV-V)	2 190 666,71	0,00	0,00	1 816 553,23
VII	DOTACJE I SUBWENCJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	1 398 154 921,31	x	x	1 389 641 876,40
1	Dotacje i subwencje ogółem, z tego:	1 398 154 921,31	1 450 021 000,00	1 451 746 000,00	1 389 641 876,40
1.1	- podmiotowa	34 837 786,04	43 133 000,00	43 133 000,00	38 433 768,69
1.2	- przedmiotowa		0,00	0,00	
1.3	- celowa	1 347 852 566,29	1 392 144 000,00	1 392 144 000,00	1 336 703 920,57
1.4	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące	14 855 299,53	13 444 000,00	15 669 000,00	13 911 729,51
1.4.1	w tym: na współfinansowanie	13 080 413,86	11 197 000,00	13 316 000,00	11 972 275,78
1.5	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe		0,00	0,00	

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

1.5.1	w tym: na współfinansowanie		0,00	0,00	
1.6.	- subwencje		0,00	0,00	
1.7.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	609 269,45	1 300 000,00	800 000,00	592 457,63
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE (nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne)	609 269,45	1 300 000,00	800 000,00	592 457,63
IX	ŚRODKI PRYZNANE INNYM PODMIOTOM	1 494 788 976,34	1 513 278 000,00	1 534 274 000,00	1 462 414 262,97
X	STAN NA KONIEC ROKU:	93 034 857,14	x	x	45 694 137,87
1	Środki obrotowe, w tym:	98 992 611,64	29 973 000,00	20 492 000,00	51 715 915,26
1.1	Środki pieniężne	98 978 369,88	29 973 000,00	20 492 000,00	51 701 673,50
1.2	Należności krótkoterminowe:	14 241,76			14 241,76
2.	Należności długoterminowe:		0,00	0,00	
3	Zobowiązania:	5 957 754,50	0,00	0,00	6 021 777,39

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2022 r.	Plan na 2023 r. wg ustawy budżetowej	Plan na 2023 r. po zmianach obowiązujący od dnia 27.09.2023	Wykonanie w 2023 r.
Cześć B Plan finansowy w układzie kasowym					
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POZĄTEK ROKU	37 686 381,48	74 162 000,00	74 162 000,00	97 911 209,01
II	DOCHODY	1 622 989 827,03	1 462 713 000,00	1 462 338 000,00	1 456 081 283,46
1	Dotacje i subwencje z budżetu państwa ogółem, z tego:	1 432 744 157,27	1 439 221 000,00	1 438 846 000,00	1 435 555 521,91
1.1	- podmiotowa	37 670 000,00	43 133 000,00	43 133 000,00	40 133 000,00
1.2	- przedmiotowa		0,00	0,00	
1.3	- celowa	1 392 144 000,00	1 392 144 000,00	1 392 144 000,00	1 392 144 000,00
1.4	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące	2 300 157,27	2 644 000,00	2 769 000,00	2 623 521,91
1.4.1	w tym na współfinansowanie	345 023,73	397 000,00	416 000,00	393 528,51

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

1.5	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe		0,00	0,00	
1.5.1	w tym na współfinansowanie		0,00	0,00	
1.6	- subwencje		0,00	0,00	
1.7	- dotacje na inwestycje i zakupy inwestycyjne	630 000,00	1 300 000,00	800 000,00	655 000,00
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	95 975 270,08	17 584 000,00	17 584 000,00	14 506 696,73
3	Pozostałe dochody, z tego:	94 270 399,68	5 908 000,00	5 908 000,00	6 019 064,82
3.1	Środki z innych źródeł	94 270 399,68	5 908 000,00	5 908 000,00	6 019 064,82
III	WYDATKI	1 562 764 999,50	1 506 902 000,00	1 516 008 000,00	1 501 503 685,51
1	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	39 394 509,97	50 361 000,00	50 486 000,00	43 061 602,59
1.1	Materiały i energia	1 033 596,01	2 581 000,00	2 331 000,00	1 387 537,21
1.2	Usługi obce	3 895 524,25	5 598 000,00	5 214 000,00	3 570 515,41
1.3	Wynagrodzenia	27 064 191,74	31 340 000,00	30 367 000,00	29 148 262,16
1.3.1	osobowe	16 193 486,73	17 751 000,00	18 140 000,00	17 495 318,26
1.3.2	bezosobowe	10 870 705,01	13 589 000,00	12 227 000,00	11 652 943,90
1.4	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 815 908,57	4 261 000,00	5 936 000,00	3 985 098,73
1.5	Składki, z tego:	3 163 318,96	3 858 000,00	3 940 000,00	3 441 379,99
1.5.1	na ubezpieczenie społeczne	2 704 721,59	3 158 000,00	3 225 000,00	2 937 633,41
1.5.2	na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	347 082,91	448 000,00	459 000,00	367 213,59
1.5.3	Wpłaty na pracownicze plany kapitałowe	111 514,46	252 000,00	256 000,00	136 532,99
1.6	Podatki i opłaty, w tym:	72 638,08	100 000,00	100 000,00	81 074,36
1.6.1	podatek CIT	0,00	5 000,00	5 000,00	0,00
1.6.2	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	10 452,32	20 000,00	20 000,00	13 006,60
1.6.3	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	61 591,00	70 000,00	70 000,00	67 753,00
1.6.4	opłaty na rzecz budżetu państwa	594,76	5 000,00	5 000,00	314,76
1.7	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	1 349 332,36	2 623 000,00	2 598 000,00	1 447 734,73
2	Wydatki majątkowe	609 269,45	1 300 000,00	800 000,00	592 457,63

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

3	Wydatki na realizację zadań, w tym:	1 517 616 804,14	1 455 241 000,00	1 464 722 000,00	1 454 237 543,64
3.1	Środki przyznane innym podmiotom	1 452 290 379,67	1 441 278 000,00	1 447 274 000,00	1 438 685 769,23
4	Zwroty dotacji z lat ubiegłych	5 144 415,94			3 612 081,65
IV	Kasowo zrealizowane przychody				
V	Kasowo zrealizowane rozchody				
VI	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+II-III+IV-V)	97 911 209,01	29 973 000,00	20 492 000,00	52 488 806,96
VII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	161,38	175,00	175,00	163,77

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego na podstawie danych z programu finansowo-księgowego Comarch ERP OPTIMA

W planie finansowym na rok 2023 po zmianach, na pokrycie bieżących wydatków na funkcjonowanie Centrum została zaplanowana kwota 50 486 000,00 zł, w tym:

- 1) z dotacji podmiotowej w wysokości 43 133 000,00 zł,
- 2) z dotacji celowej w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 oraz Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 w wysokości 2 769 000,00 zł,
- 3) ze środków pochodzących z Unii Europejskiej w wysokości 3 934 000,00 zł,
- 4) ze środków pochodzących z innych źródeł w wysokości 650 000,00 zł.

W ramach dotacji podmiotowej na ww. wydatki Centrum przeznaczyło 38 194 993,31 zł, stąd wskaźnik wykorzystania dotacji podmiotowej wyniósł 88,55%.

W ramach środków otrzymanych z Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 wydatkowano 2 277 387,55 zł na pokrycie kosztów zarządzania Programem Badania (82,25%).

Ze środków otrzymanych z Unii Europejskiej wydatkowano na bieżące zarządzanie kwotę 2 235 691,88 zł, a z pozostałych źródeł 353 529,85 zł. Środki pochodzące z Unii Europejskiej zostały również wykorzystane na transfery do partnerów programów QuantERA, QuantERA II oraz CHANSE w łącznej wysokości 14 419 029,49 zł.

Z kolei na realizację zadań określonych w art. 20 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 7 i 8 ustawy o Narodowym Centrum Nauki zaplanowano po zmianach kwotę 1 392 144 000,00 zł w ramach dotacji celowej, z czego wykorzystana została kwota 1 391 495 589,85 zł. Wskaźnik wykorzystania dotacji celowej wyniósł 99,95%.

W zakresie realizacji zadań ustawowych zaplanowano także wydatkowanie środków otrzymanych z Unii Europejskiej w wysokości 14 604 000,00 zł oraz pozyskanych z innych źródeł (obligacje Skarbu Państwa, Towarzystwo Maxa Plancka) w wysokości 41 908 000,00 zł.

Kwota wydatkowana na projekty w ramach środków europejskich wyniosła 12 810 181,29 zł (87,72%), natomiast kwota wydatkowana na projekty i nagrodę NCN w ramach pozostałych źródeł finansowania to 35 512 743,01 zł (84,74%).

W planie finansowym na rok 2023 po zmianach, na inwestycje i zakupy inwestycyjne Centrum zaplanowało środki w wysokości 800 000,00 zł w ramach dotacji inwestycyjnej, z czego wykorzystano 592 457,63 zł, stąd wskaźnik wykorzystania dotacji wyniósł 74,06%.

Całkowita kwota wydatków Narodowego Centrum Nauki w 2023 r. wyniosła ogółem 1 497 891 603,86 zł²¹ i była niższa w porównaniu do roku ubiegłego o 59 728 979,70 zł.

²¹ Kwota ta nie zawiera zwrotów dotacji z lat ubiegłych w wysokości 3 612 081,65 zł.

III CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Finansowanie badań naukowych

Finansowanie badań naukowych w ramach działalności NCN prezentowane jest zgodnie z układem *Planu finansowego NCN na 2023 r. w układzie zadaniowym*. Efekty działania Centrum monitorowane są przez organ nadzorujący na podstawie zdefiniowanego miernika omówionego w części 1.1.

Zgodnie z art. 20 pkt 4 ustawy o Narodowym Centrum Nauki, Centrum zobowiązane jest przeznaczать nie mniej niż 20% środków pozostających w jego dyspozycji na wsparcie rozwoju młodych naukowców. Z tego względu w niniejszym dokumencie przedstawiony został również dodatkowy miernik odnoszący się do wysokości środków finansowych NCN przekazanych w danym roku na finansowanie projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych, stypendiów doktorskich oraz działań naukowych prowadzonych przez młodych naukowców. Szczegółowe informacje dotyczące tego miernika przedstawiono w pkt 1.2 części szczegółowej sprawozdania.

1.1. Działanie *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych*

Cel: Finansowanie działalności naukowej w zakresie badań podstawowych

Miernik:

- 1) liczba projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych, stypendiów doktorskich oraz innych działań naukowych realizowanych w ramach umów zawartych przez Narodowe Centrum Nauki (w danym okresie) finansowanych ze źródeł krajowych, współfinansowanych z zagranicznych środków finansowych niepodlegających zwrotowi oraz z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.²²: 9169

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.²³: 9237

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.²⁴: 9883

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.²⁵: 9077

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.²⁶: 9073

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.²⁷: 9353

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.: 9556

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.²⁸: 10 178

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.²⁹: 9948

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.³⁰: 9978

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.³¹: 10 342

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.³²: 9623

²² Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

²³ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

²⁴ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

²⁵ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

²⁶ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2019 r.*

²⁷ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2018 r.*

²⁸ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

²⁹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

³⁰ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

³¹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

³² Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

Wartość miernika osiągnięta w 2023 r. jest wyższa od zaplanowanej, co wynika m.in. z większego niż początkowo zaplanowano poziomu zainteresowania polskich naukowców ofertą konkursową NCN, jak i pozytywnie rozpatrzonych odwołań oraz aneksów przedłużających czas realizacji umów.

Planowana wartość miernika została oszacowana na podstawie prognozy bazującej na rozkładzie wartości danych z lat ubiegłych, tj. oczekiwanej liczby nowych i kontynuowanych umów w danym roku, w tym spodziewanej liczby aneksów i odwołań.

Realizacja:

W 2023 r. Centrum zaplanowało na finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych zgodnie ze zaktualizowanym planem finansowym następujące kwoty:

- 1) **1 392 144 000,00 zł** dotacji celowej w ramach części budżetowej 28 *Szkolnictwo wyższe i nauka*, z czego wykorzystano środki w wysokości **1 391 495 589,85 zł**, co stanowi **99,95%** kwoty zaktualizowanego planu,
- 2) **87 000 000,00 zł** w ramach części budżetowej 34 *Rozwój regionalny*, z czego wykorzystano środki w wysokości **78 302 528,23 zł**, co stanowi **90,00%** kwoty zaktualizowanego planu (w tym z dotacji celowej zaplanowano kwotę 12 900 000,00 zł, z czego wykorzystano 11 630 019,34 zł).

Ponadto Centrum zaplanowało na rok 2023 następujące środki:

- 1) pochodzące z Unii Europejskiej środki finansowe na realizację projektów w ramach programów międzynarodowych w wysokości **14 604 000,00 zł**, z czego wykorzystano **12 810 181,29 zł**,
- 2) pochodzące z innych źródeł środki na finansowanie projektów w wysokości **41 908 000,00 zł**, z czego wykorzystano **35 512 743,01 zł**.

Szczegółowe informacje na temat wydatkowania środków przedstawia Tabela 11 (zadania kontynuowane³³) i Tabela 12 (zadania nowe³⁴).

Tabela 11. Liczba umów realizowanych w 2023 r. w ramach konkursów NCN rozstrzygniętych przed 2023 r. wraz z wykorzystaniem dotacji celowej oraz środków otrzymanych z innych źródeł na zadania kontynuowane w ramach działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* (w zł)

Nazwa/Typ konkursu/Edycja	Liczba kontynuowanych umów	Wykorzystane środki z dotacji celowej oraz innych źródeł w kwocie 1 290 893 670,01 zł
Konkursy krajowe		
HARMONIA 8	2	0,00
HARMONIA 9	27	0,00
HARMONIA 10	50	0,00
MAESTRO 2	1	0,00
MAESTRO 7	6	0,00
MAESTRO 8	7	0,00
MAESTRO 9	10	1 759 465,00
MAESTRO 10	11	5 238 701,00
MAESTRO 11	11	7 953 281,00
MAESTRO 12	11	7 489 510,00
MAESTRO 13	10	8 760 046,00
MINIATURA 2	2	0,00
MINIATURA 3	18	0,00

³³ Dotyczy umów podpisanych w ramach konkursów NCN rozstrzygniętych przed 2023 r.

³⁴ Dotyczy umów podpisanych w ramach konkursów NCN rozstrzygniętych w 2023 r.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

MINIATURA 4	21	0,00
MINIATURA 5	223	0,00
MINIATURA 6 *	507	dotacja celowa: 235 052,00 obligacje Skarbu Państwa: -663 166,67
OPUS 9	1	0,00
OPUS 10	3	0,00
OPUS 11	15	0,00
OPUS 12	29	0,00
OPUS 13	159	0,00
OPUS 14	201	0,00
OPUS 15	300	0,00
OPUS 16	340	0,00
OPUS 17	309	0,00
OPUS 18	346	78 406 844,27
OPUS 19	349	103 535 113,34
OPUS 21	414	138 625 416,00
OPUS 23	271	146 600 434,00
PRELUDIUM 7	1	0,00
PRELUDIUM 9	1	0,00
PRELUDIUM 10	2	0,00
PRELUDIUM 11	11	0,00
PRELUDIUM 12	12	0,00
PRELUDIUM 13	50	0,00
PRELUDIUM 14	65	0,00
PRELUDIUM 15	137	0,00
PRELUDIUM 16	144	0,00
PRELUDIUM 17	162	0,00
PRELUDIUM 18	180	0,00
PRELUDIUM 19	237	0,00
PRELUDIUM 20 *	494	obligacje Skarbu Państwa: -174 840,05
PRELUDIUM 21 *	255	dotacja celowa: 10 697 389,00 obligacje Skarbu Państwa: 29 823 724,00
PRELUDIUM BIS 1	97	11 461 780,53
PRELUDIUM BIS 2	115	13 319 118,00
PRELUDIUM BIS 3	98	13 649 013,00
SONATA 9	2	0,00
SONATA 10	5	0,00
SONATA 11	10	0,00
SONATA 12	15	0,00
SONATA 13	61	0,00
SONATA 14	139	0,00
SONATA 15	152	19 205 125,83
SONATA 16	180	41 900 110,00
SONATA 17	236	81 651 415,00

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

SONATA BIS 4	1	0,00
SONATA BIS 5	17	0,00
SONATA BIS 6	53	0,00
SONATA BIS 7	78	4 905 999,85
SONATA BIS 8	85	18 748 212,94
SONATA BIS 9	75	33 302 826,27
SONATA BIS 10	77	36 968 570,16
SONATA BIS 11	84	46 592 290,00
SONATINA 1	2	0,00
SONATINA 2	14	0,00
SONATINA 3	34	0,00
SONATINA 4	36	0,00
SONATINA 5 *	50	obligacje Skarbu Państwa: -64 916,92
SONATINA 6	28	1 002 743,00
SYMFONIA 4	1	0,00
Program specjalny DLA NAUKOWCÓW Z UKRAINY NA KONTYNUOWANIE BADAŃ W POLSCE	47	0,00
Nagroda Narodowego Centrum Nauki		
Nagroda NCN	nd.	inne źródła: 150 000,00
Konkursy krajowe organizowane w oparciu o procedurę agencji wiodącej (LAP)		
OPUS 20 + LAP	324	102 773 269,30
OPUS 22 + LAP/Weave	343	154 757 073,00
Programy międzynarodowe		
Dioscuri (1, 2, 4)	8	dotacja celowa: 4 443 258,84 środki BMBF: 4 376 871,65
ALPHORN	5	540 337,00
BEETHOVEN 2	13	0,00
BEETHOVEN CLASSIC 3	34	0,00
BEETHOVEN CLASSIC 4	15	3 501 959,00
BEETHOVEN LIFE 1	10	0,00
BiodivERSA Call 2018	6	0,00
BiodivClim	3	dotacja celowa: 703 215,00 środki UE: 23 583,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 19 031,00
BiodivRestore	4	dotacja celowa: 801 562,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 157 108,00
BiodivERSA+ Call 2021 (BiodivProtect)	3	dotacja celowa: 782 398,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 195 599,00
CEUS-UNISONO	15	4 356 901,00
CHIST-ERA Call 2018 (III COFUND)	2	0,00
CHIST-ERA Call 2019 (IV COFUND)	4	dotacja celowa: 620 290,00 środki UE: 144 098,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 194 470,00

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

CHIST-ERA IV Call 2020	3	629 728,00
CHIST-ERA IV Call 2021	1	382 644,00
CHANSE Call 2021	12	dotacja celowa: 3 019 744,00 środki UE: 337 447,00
DAINA 1	6	0,00
DAINA 2	10	1 797 047,54
EN-UAC Call 2019	1	dotacja celowa: 338 478,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 21 989,00
EN-UAC China Call	2	362 032,00
EN-UTC Call 2021	5	dotacja celowa: 1 488 476,00 środki UE: 293 559,00
Forest Value Call 2021	2	739 816,00
JPI UE Chiny	1	0,00
JPI-EC-AMR Call 2017	1	0,00
JPI-EC-AMR Call 2018	1	0,00
JPI-EC-AMR Call 2019	2	0,00
JPI AMR ACTION Call 2021	4	dotacja celowa: 1 541 877,00 środki UE: 762 601,00
JPI AMR ACTION Call 2022	1	422 400,00
JPco-fuND2 (Call 2019)	3	0,00
JPco-fuND2 Call 2021	2	570 582,00
JPND Call 2022	4	1 715 788,00
M-ERA.NET Call 2018	3	0,00
M-ERA.NET 2 Call 2019	3	287 955,00
M-ERA.NET 2 Call 2020	5	913 326,60
M-ERA.NET 3 Call 2021	6	dotacja celowa: 1 102 640,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 66 488,00
MOZART Polsko-Austriacki	4	805 770,00
NORFACE GOVERNANCE	4	dotacja celowa: 361 584,00 środki UE: 28 688,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 85 343,00
QuantERA Call 2019	4	0,00
QuantERA II Call 2021	10	dotacja celowa: 2 068 267,00 środki UE: 491 436,00
Solar-Driven Chemistry (Call 2018)	3	342 996,00
Weave-UNISONO	21	7 862 679,00
T-AP RRR Call 2021	5	1 155 596,00
Solar-Driven Chemistry Call 2021	1	579 642,00
POLONEZ BIS 1	43	dotacja celowa: 13 451 772,00 środki UE: 5 758 527,00
POLONEZ BIS 2	39	dotacja celowa: 10 078 872,09 środki UE: 4 400 182,29
SHENG 1	29	0,00
SHENG 2	18	7 872 144,00

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

Składki członkowskie	nd.	245 542,82
Szkolenia EOSC	nd.	569 957,60
Szkolenia POLONEZ BIS	nd.	167 244,50

Konkursy realizowane w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021

GRIEG **	35	dotacja celowa: 10 006 174,53 środki NMF: 56 701 655,74
IdeaLab **	3	dotacja celowa: 360 266,97 środki MF EOG: 2 041 512,79
POLS **	36	dotacja celowa: 1 263 577,84 środki NMF: 7 160 274,80
Specjalny program stypendialny DLA STUDENTÓW I NAUKOWCÓW Z UKRAINY NIEPOSIADAJĄCYCH STOPNIA DOKTORA ***	38	środki FWD EOG: 377 995,72 środki FWD NMF: 391 069,84
CRIOS	1	0,00

Komponenty badawcze w programach ogłaszanych przez NAWA

Polskie Powroty NAWA 2020	3	0,00
Polskie Powroty NAWA 2020 COVID-19	1	0,00
Polskie Powroty NAWA 2021	9	0,00
Profesura Gościenna NAWA 2020	5	0,00

* Konkursy częściowo sfinansowane ze środków pochodzących ze sprzedaży obligacji Skarbu Państwa.

** Konkursy dofinansowane (85%) w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 oraz współfinansowane (15%) z budżetu państwa w ramach 34 części budżetowej *Rozwój regionalny*.

*** Konkurs w całości sfinansowany z Funduszu Współpracy Dwustronnej w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021.

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji oraz Działu Finansowo-Księgowego na podstawie systemu finansowego Comarch ERP Optima

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

Tabela 12. Liczba umów podpisanych w 2023 r. w ramach konkursów rozstrzygniętych w 2023 r. wraz z wykorzystaniem dotacji celowej oraz środków otrzymanych z innych źródeł na zadania nowe w ramach działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* (w zł)

Nazwa/Typ konkursu/Edycja	Liczba podpisanych umów	Wykorzystane środki z dotacji celowej oraz innych źródeł w wys. 227 227 372,37 zł
Konkursy krajowe		
MAESTRO 14	5	3 889 492,00
MINIATURA 7	625	dotacja celowa: 22 132 797,37 obligacje Skarbu Państwa: 2 065 071,00
OPUS 25	1	0,00
PRELUDIUM 22	1	0,00
PRELUDIUM BIS 4	58	2 929 060,00
SONATA 18	134	38 563 134,00
SONATA BIS 12	57	41 304 846,00
SONATINA 7	36	30 531 697,00
Konkursy krajowe organizowane w oparciu o procedurę agencji wiodącej (LAP)		
OPUS 24+LAP/Weave	194	66 905 499,00
Programy międzynarodowe		
Weave-UNISONO	11	5 614 978,00
M-ERA.NET 3 Call 2022	10	3 045 712,00
CHIST-ERA ORD Call	4	1 002 474,00
POLONEZ BIS 3	28	dotacja celowa: 3 824 214,00 środki UE: 570 060,00
CHIST-ERA Call 2022	3	366 117,00
BTC EN-UTC Call 2023	1	57 468,00
Komponenty badawcze w programach ogłaszanych przez NAWA		
Profesura NAWA 2022	3	1 076 620,00
Polskie Powroty NAWA 2022	8	1 447 133,00
Konkursy organizowane we współpracy z NCBR		
ARTIQ	1	1 901 000,00

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji oraz Działu Finansowo-Księgowego na podstawie systemu finansowego *Comarch ERP Optima*

1.2. Wspieranie rozwoju kariery młodych naukowców

Cel: Finansowanie działalności naukowej w zakresie badań podstawowych prowadzonych przez młodych naukowców

Miernik:

- 1) wysokość środków finansowych NCN przeznaczonych w danym roku na finansowanie projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych, stypendiów doktorskich oraz innych działań naukowych prowadzonych przez młodych naukowców³⁵ w ramach umów zawartych przez Narodowe Centrum Nauki i finansowanych ze źródeł krajowych, współfinansowanych z zagranicznych środków finansowych niepodlegających zwrotowi oraz z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.³⁶: 302 655,60 tys. zł

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.³⁷: 383 440 tys. zł

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.³⁸: 293 385 tys. zł

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.³⁹: 316 554 tys. zł

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.: brak danych⁴⁰

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.: 506 556, 41 tys. zł

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.⁴¹: 505 324, 45 tys. zł

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.⁴²: 398 810 tys. zł

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.⁴³: 360 451 tys. zł

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.⁴⁴: 410 653 tys. zł

Osiągnięta w 2023 r. wartość miernika jest wyższa od zaplanowanej.

Faktyczna kwota przeznaczona na finansowanie projektów badawczych prowadzonych przez młodych naukowców jest wyższa od planowanej, gdyż młodzi naukowcy mogą ubiegać się o środki również w pozostałych konkursach prowadzonych przez NCN. Planowana wartość miernika została oszacowana na podstawie wysokości finansowania przeznaczonego na umowy kontynuowane w 2023 r. prowadzone przez młodych naukowców oraz wysokości alokacji środków na konkursy skierowane wyłącznie do młodych naukowców (PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATINA, SONATA) rozstrzygnięte w 2023 r.

³⁵ Młodych naukowców w rozumieniu art. 360 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234, 1672, 1872, 2005, z 2024 r. poz. 124.) – w ramach konkursów ogłoszonych po 01.10.2018 r. oraz osób rozpoczynających karierę naukową (RKN) w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 1071 oraz z 2017 r. poz. 1089 i 1556) – w ramach konkursów ogłoszonych przed 01.10.2018 r. – w ramach konkursów ogłoszonych przed 01.10.2018 r.

³⁶ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

³⁷ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

³⁸ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

³⁹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

⁴⁰ Miernik wprowadzony w opracowanym w listopadzie 2019 r. *Planie działalności NCN na 2020 r.*, stąd brak wartości miernika planowanego do osiągnięcia w roku 2019 i w latach poprzednich.

⁴¹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

⁴² Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

⁴³ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

⁴⁴ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

Realizacja:

Centrum przeznaczyło 506 556 413,62 zł na finansowanie projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych, stypendiów doktorskich oraz innych działań naukowych realizowanych przez młodych naukowców, co stanowi 33,39% środków pozostających w dyspozycji Centrum⁴⁵.

⁴⁵ Procent wsparcia rozwoju młodych naukowców liczony jest w stosunku do kwoty wykazanej w Tabeli 10 Część B Plan finansowy w układzie kasowym pozycja III.3.1 środki przyznane innym podmiotom powiększone o środki przyznane na konkursy realizowane w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 w Tabeli 11 i Tabeli 12.

2. Nadzór nad realizacją badań naukowych

Cel: Ocena postępów oraz kontrola realizacji projektów badawczych

Mierniki:

- 1) liczba zweryfikowanych raportów częściowych, rocznych i końcowych⁴⁶,
- 2) liczba kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt badawczy lub staż.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.⁴⁷:

- 1) **7375** zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) **25** kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.⁴⁸:

- 1) 7100 zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) 24 kontrole w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.⁴⁹:

- 1) 8062 zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) 24 kontrole w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.⁵⁰:

- 1) 7396 zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) 20 kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.⁵¹:

- 1) 7735 zweryfikowanych raportów rocznych i raportów końcowych,
- 2) 22 kontrole w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.⁵²:

- 1) 7125 zweryfikowanych raportów okresowych (rocznych i częściowych) oraz raportów końcowych,
- 2) 21 kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.:

- 1) **8234** zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) **66** zakończonych kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.⁵³:

- 1) 9143 zweryfikowanych raportów rocznych i raportów końcowych,
- 2) 69 zakończonych kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.⁵⁴:

- 1) 7826 zweryfikowanych raportów rocznych i raportów końcowych,
- 2) 25 zakończonych kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.⁵⁵:

- 1) 8135 zweryfikowanych raportów rocznych i raportów końcowych,

⁴⁶ Pojęcie zweryfikowany raport końcowy oznacza raport rozliczony.

⁴⁷ Na podstawie Planu działalności NCN w 2023 r.

⁴⁸ Na podstawie Planu działalności NCN w 2022 r.

⁴⁹ Na podstawie Planu działalności NCN w 2021 r.

⁵⁰ Na podstawie Planu działalności NCN w 2020 r.

⁵¹ Na podstawie Planu działalności NCN w 2019 r.

⁵² Na podstawie Planu działalności NCN w 2018 r.

⁵³ Na podstawie Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.

⁵⁴ Na podstawie Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.

⁵⁵ Na podstawie Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

2) 19 zakończonych kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.⁵⁶:

1) 7317 zweryfikowanych raportów rocznych i raportów końcowych,

2) 26 zakończonych kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.⁵⁷:

1) 7582 zweryfikowanych raportów okresowych (rocznych i częściowych) oraz raportów końcowych,

2) 26 zakończonych kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta w 2023 r. wartość miernika (1) jest wyższa od zaplanowanej.

Większa liczba zweryfikowanych raportów rocznych wynika z faktu, że okres realizacji projektu (z datą zakończenia do 30 kwietnia danego roku) może zostać przedłużony i w takiej sytuacji zachodzi konieczność złożenia kolejnego raportu rocznego.

Osiągnięta wartość miernika (2) jest wyższa od zaplanowanej.

Wyższa wartość miernika wynika z przeprowadzonych dodatkowo 42 doraźnych kontroli projektów badawczych finansowanych ze środków NCN, z czego 40 kontroli dotyczyło wyłącznie prawidłowości przyznawania i rozliczania stypendiów w wybranych losowo projektach, zaś 2 kontrole przeprowadzono w zakresie sprawdzenia prawidłowości realizacji całości projektu badawczego.

Dodatkowo jedna kontrola rozpoczęta w czwartym kwartale 2022 r., której zakończenie przewidywano w roku 2023, zakończyła się w roku 2022.

Realizacja:

- a) weryfikacja 5258 raportów rocznych z realizacji projektów badawczych i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora złożonych w 2023 r., w tym w ramach Funduszy Norweskich i EOG,
- b) rozliczenie 2976 raportów końcowych z realizacji projektów badawczych, staży, stypendiów doktorskich i pojedynczego działania naukowego, w tym w ramach Funduszy Norweskich i funduszy EOG,
- c) przeprowadzenie 66 kontroli projektów zakwalifikowanych do finansowania w konkursach ogłoszonych i rozstrzygniętych przez Narodowe Centrum Nauki (Tabela 13).

⁵⁶ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

⁵⁷ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

Tabela 13. Liczba oraz wyniki przeprowadzonych kontroli w 2023 r.

Lp.	Przedmiot	Liczba
1	Kontrole przeprowadzone w 2023 r., w tym:	
1.1	Kontrole planowe (wynikające z Rocznego planu kontroli na rok 2023) zakończone	24
1.2	Kontrole planowe (wynikające z Rocznego planu kontroli na rok 2023) w toku	0
1.3	Kontrole doraźne (spoza Rocznego planu kontroli na rok 2023) zakończone	42
1.4	Kontrole doraźne (spoza Rocznego planu kontroli na rok 2023) w toku	0
1.5	Kontrole rozpoczęte w roku 2022 i zakończone w roku 2023 (planowe i doraźne)	0

Ocena kontrolowanych projektów

2.1	pozytywny	34
2.2	pozytywny z nieprawidłowościami i uchybieniami	2
2.3	pozytywny z nieprawidłowościami	1
2.4	pozytywny z uchybieniami	29
2.5	negatywny	0
2.6	w toku	0

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Kontroli i Audytu

Dodatkowo w 2023 r. w ramach nadzoru nad realizowanymi projektami badawczymi, stażami poddoktorskimi i stypendiami doktorskimi dokonano:

- weryfikacji i rozpatrzenia 1955 wniosków o zmianę warunków określonych w umowach o realizację i finansowanie projektów badawczych, staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora i stypendiów doktorskich oraz zawarto aneksy do tych umów,
- zweryfikowano 107 sprawozdań z audytów zewnętrznych projektów przekazanych przez jednostki, w których realizowane są badania naukowe ze środków NCN,
- umorzenia przez Dyrektora NCN należności finansowych wynikających z rozliczenia środków finansowych przyznanych na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy o NCN na łączną kwotę 2 133 953,99 zł.

W Tabeli 14 podano wykaz podmiotów wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia. W większości wykazanych przypadków wymagana była zgoda MEiN.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

Tabela 14 Wykaz umorzonych w 2023 r. decyzją Dyrektora kwot zwrotu środków z realizacji finansowanego przez NCN badania naukowego (w zł) wraz z przyczynami umorzenia

Podmiot	Kwota umorzenia [zł] (należność główna wraz z kosztami ubocznymi)	Przyczyna umorzenia
Uniwersytet Jagielloński	83 718,50	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika
Instytut Genetyki Roślin PAN	153 957,89	nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć, w dniu otrzymania środków finansowych, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej
Uniwersytet Wrocławski	228 010,41	nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć, w dniu otrzymania środków finansowych, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej
Politechnika Gdańska	141 441,74	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika oraz nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć, w dniu otrzymania środków finansowych, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej
Instytut Nauk Ekonomicznych PAN	554 844,64	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika oraz ważne względy społeczne lub gospodarcze oraz uzasadniony interes Skarbu Państwa
Uniwersytet Warszawski	13 299,42	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika
Uniwersytet Śląski	188 446,57	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika
Instytut Psychologii PAN	364 726,96	nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć, w dniu otrzymania środków finansowych, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej
Uniwersytet Jagielloński	201 462,84	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika
Instytut Archeologii i Etnologii PAN	106 274,56	nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć, w dniu otrzymania środków finansowych, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej
Uniwersytet Jagielloński	97 770,46	ryzyko naukowe wynikające z charakteru wykonywanego projektu

Źródło: Dział Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów na podstawie danych własnych

3. Audyt wewnętrzny

Cel: Wniesienie do Centrum wartości dodanej i usprawnienie jego funkcjonowania

Miernik:

- 1) liczba przeprowadzonych zadań zapewniających zgodnie z *Planem Audytu na rok 2023*.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.⁵⁸:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2022 r.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.⁵⁹:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2021 r.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.⁶⁰:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2020 r.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.⁶¹:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2019 r.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.⁶²:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2018 r.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.⁶³:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2017 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2022 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.⁶⁴:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2021 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.⁶⁵:

- 3) 4 zadania zapewniające,

⁵⁸ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

⁵⁹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

⁶⁰ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

⁶¹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

⁶² Na podstawie *Planu działalności NCN w 2019 r.*

⁶³ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2018 r.*

⁶⁴ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

⁶⁵ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

- 4) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2020 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.⁶⁶:

- 5) 4 zadania zapewniające,

- 6) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2019 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.⁶⁷:

- 1) 4 zadania zapewniające,

- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2018 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.⁶⁸:

- 1) 6 zadań zapewniających,

- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2017 r.

Osiągnięta w 2023 r. wartość miernika jest równa wartości zaplanowanej.

Realizacja:

- 1) zadania kontynuowane – brak,
- 2) zadania nowe – przeprowadzono 4 zadania zapewniające i 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2022 r.

⁶⁶ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

⁶⁷ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

⁶⁸ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

4. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach

Cel: Zapewnienie dostępności informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach oraz badaniach realizowanych w ramach tych konkursów

Miernik:

- 1) liczba podejmowanych przedsięwzięć mających na celu informację i promocję wiedzy o konkursach organizowanych przez Centrum.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.⁶⁹: 49

- 1) zorganizowanie 5 dużych wydarzeń promujących działalność NCN oraz 49 spotkań poświęconych ofercie konkursowej NCN, najważniejszym aspektom przygotowania wniosków o finansowanie badań naukowych, jak i zagadnieniom związanym z obsługą administracyjną badań finansowanych przez Centrum oraz Funduszami Norweskimi i EOG, a także zagadnieniom związanym z otwartą nauką oraz Europejską Chmurą Otwartej Nauki (*European Open Science Cloud*, EOSC).

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.⁷⁰: 47

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.⁷¹: 47

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.⁷²: 41

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.⁷³: 13

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.⁷⁴: 12

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.: 61

- 1) zorganizowanie 9 dużych wydarzeń promujących działalność NCN oraz 52 spotkań poświęconych ofercie konkursowej NCN, najważniejszym aspektom przygotowania wniosków o finansowanie badań naukowych, jak i zagadnieniom związanym z obsługą administracyjną badań finansowanych przez Centrum oraz Funduszami Norweskimi i EOG, a także zagadnieniom związanym z otwartą nauką oraz Europejską Chmurą Otwartej Nauki (*European Open Science Cloud*, EOSC).

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.⁷⁵: 56

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.⁷⁶: 67

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.⁷⁷: 38

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.⁷⁸: 17

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.⁷⁹: 17

Osiągnięta w 2023 r. wartość miernika jest wyższa od zaplanowanej.

⁶⁹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

⁷⁰ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

⁷¹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

⁷² Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

⁷³ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2019 r.*

⁷⁴ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2018 r.*

⁷⁵ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

⁷⁶ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

⁷⁷ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

⁷⁸ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

⁷⁹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

W sprawozdawanym roku Centrum zrealizowało więcej dużych wydarzeń promujących działalność NCN oraz spotkań informacyjnych, także w formule warsztatowej niż te, które były ujęte w *Planie działalności NCN na 2023 r.* Poniżej umieszczono wykaz tych wydarzeń. Ich opis znajduje się w pkt 2.8 części ogólnej sprawozdania.

Realizacja:

- 1) zorganizowanie uroczystości wręczenia Nagrody Narodowego Centrum Nauki,
- 2) zorganizowanie Dni Narodowego Centrum Nauki,
- 3) zorganizowanie konferencji w ramach inicjatywy „Doskonałość nie ma płci” (wspólnie z Akademią Młodych Uczonych PAN oraz Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
- 4) zorganizowanie konferencji promującej Program Badania Podstawowe realizowany w ramach III edycji funduszy norweskich i EOG,
- 5) zorganizowanie konferencji promującej program CHANSE,
- 6) zorganizowanie konferencji promującej program QuantERA,
- 7) zorganizowanie EOSC Festival 2023 – the National Tripartite Event Poland,
- 8) zorganizowanie 2 wydarzeń w ramach promocji programu POLONEZ BIS,
- 9) zorganizowanie 5 edycji warsztatów szkoleniowych dla pracowników jednostek naukowych zaangażowanych w obsługę administracyjną badań naukowych finansowanych przez Centrum, w tym jednej w trakcie Dni NCN,
- 10) zorganizowanie 24 spotkań, także w formule warsztatowej, poświęconych ofercie konkursowej NCN oraz najważniejszym aspektom przygotowania wniosków o finansowanie badań naukowych, 15 w ramach konkursów krajowych, w tym jednego podczas Dni NCN oraz 9 webinarów informacyjnych w ramach konkursów międzynarodowych,
- 11) zorganizowanie 23 spotkań szkoleniowych dotyczących otwartej nauki (otwartego dostępu do publikacji, otwartych danych), Europejskiej Chmury Otwartej Nauki (*European Open Science Cloud*), zarządzania danymi badawczymi i data stewardship.

5. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa

Cel: Zwiększenie zaangażowania środków spoza budżetu państwa

Miernik:

- 1) wysokość pozyskanych środków finansowych spoza budżetu państwa.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.⁸⁰:

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2023,
- 2) 84 542 tys. zł pozyskane z głównym przeznaczeniem na istniejące i nowe inicjatywy międzynarodowe, współpracę bilateralną pomiędzy Centrum i Stowarzyszeniem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri* oraz na inicjatywy w ramach MF EOG i NMF.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.⁸¹:

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2022,
- 2) 159 193,8 tys. zł pozyskane przede wszystkim z Unii Europejskiej w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum, a Stowarzyszeniem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri*, jak i pozyskane z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD).

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.⁸²:

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2021,
- 2) 106 481 tys. zł pozyskane przede wszystkim z Unii Europejskiej w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum, a Stowarzyszeniem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri*, jak i pozyskane z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD).

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.⁸³:

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2020,
- 2) 66 797 tys. zł z głównym przeznaczeniem na istniejące i nowe inicjatywy międzynarodowe finansowane ze środków współpracy dwu- i wielostronnej, współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum, a Stowarzyszeniem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri*, na inicjatywy w ramach Funduszy Norweskich i EOG oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.⁸⁴:

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2019,
- 2) 4 828 tys. zł pozyskane przede wszystkim w ramach inicjatyw międzynarodowych: współpracy dwu- i wielostronnej, współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum, a Stowarzyszeniem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri* oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.⁸⁵:

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2018,
- 2) 41 953 tys. zł pozyskane w ramach programów międzynarodowych dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach osi Horyzont 2020 (BiodivERsa, CSA EXPAND,

⁸⁰ Na podstawie Planu działalności NCN w 2023 r.

⁸¹ Na podstawie Planu działalności NCN w 2022 r.

⁸² Na podstawie Planu działalności NCN w 2021 r.

⁸³ Na podstawie Planu działalności NCN w 2020 r.

⁸⁴ Na podstawie Planu działalności NCN w 2019 r.

⁸⁵ Na podstawie Planu działalności NCN w 2018 r.

M-ERA.NET 2, POLONEZ, QuantERA, ENSUF) oraz współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum, a Stowarzyszeniem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri*.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.:

- 1) **0 zł** pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki⁸⁶,
- 2) **87 199 tys. zł**, w tym przede wszystkim pozyskano na dofinansowanie projektów i środki na zarządzanie/administrację środki w wysokości 18 865 tys. zł z Unii Europejskiej w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum, a Towarzystwem Maxa Plancka (M-ERA.NET 3, M-ERA.NET 2, ENSUF, QUANETRA, JPI-EC-AMR, ERA-LEARN HE, BIODIVERSA+, ERA-LEARN, POLONEZ BIS, JPI AMR Action, FORESTVALUE2, Max Planck), jak również środki w wysokości 66 673 tys. zł z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.⁸⁷:

- 1) 0 zł pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki⁸⁸,
- 2) 175 748 tys. zł, w tym przede wszystkim pozyskano środki na dofinansowanie projektów i na zarządzanie/administrację w wysokości 99 732 tys. zł z Unii Europejskiej w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum, a Towarzystwem Maxa Plancka (M-ERA.NET 3, CHANSE, M-ERA, BiodivClim, CHIST-ERA III, EXEDRA, EN-UAC, QUANETRA II, Norface Governance, EN-UTC, JPI AMR Action, EOSC Focus, Max Planck), jak również środki w wysokości 73 502 tys. zł z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.⁸⁹:

- 1) 0 zł pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki⁹⁰,
- 2) 92 898 tys. zł, w tym przede wszystkim z Unii Europejskiej w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum a Towarzystwem Maxa Plancka (M-ERA.NET 3, CHIST-ERA IV, CHANSE, POLONEZ, M-ERA, HERA JRP PS, CHIST-ERA III, BIODIVSCEN, EN-UAC, POLONEZ BIS, QUANETRA II, NORFACE GOVERNANCE, EN-UTC, JPI AMR Action, Max Planck) pozyskano środki w wysokości 41 245 tys. zł jako dofinansowanie projektów i środki na zarządzanie/administrację, jak i 51 418 tys. zł pozyskane z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF).

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.⁹¹:

- 1) 110 tys. zł pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki,
- 3) 31 575 zł z głównym przeznaczeniem na istniejące i nowe inicjatywy międzynarodowe finansowane ze środków współpracy dwu- i wielostronnej, współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum i Stowarzyszeniem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri*, na inicjatywy w ramach Funduszy Norweskich i EOG oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.⁹²:

- 1) 130 tys. zł pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki,

⁸⁶ Na podstawie art. 20 pkt 8 ustawy o Narodowym Centrum Nauki nagroda dla laureatów za rok 2023 w wysokości 150 tys. zł została ufundowana przez Centrum z innych źródeł (pozostałych środków).

⁸⁷ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

⁸⁸ Na podstawie art. 20 pkt 8 ustawy o Narodowym Centrum Nauki Nagroda dla laureatów za rok 2022 w wysokości 150 tys. zł została ufundowana przez Centrum.

⁸⁹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

⁹⁰ Na podstawie art. 20 pkt 8 ustawy o Narodowym Centrum Nauki Nagroda dla laureatów za rok 2021 w wysokości 150 tys. zł została ufundowana przez Centrum.

⁹¹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

⁹² Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

- 2) 1 914 tys. zł, z czego przede wszystkim w ramach inicjatyw międzynarodowych i współpracy pomiędzy Centrum, a Stowarzyszeniem Maxa Plancka (CHIST-ERA III, BiodivERsA, M-ERA.NET 2, ENSUF, ForestValue, BiodivScen, ERA-LEARN, JPND, Dioscuri) pozyskano środki w wysokości 1 887 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie projektów i środki na zarządzanie/administrację.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.⁹³:

- 1) 150 tys. zł pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki,
- 2) w ramach inicjatyw międzynarodowych (INFECT-ERA, POLONEZ, M-ERA, ENSUF, QUANTERA, CHIST-ERA III, ForestValue, EXEDRA) pozyskano środki w wysokości 44 890 tys. zł jako dofinansowanie projektów i środki na zarządzanie/administrację.

Osiągnięta w 2023 r. wartość miernika (1) jest niższa od zaplanowanej.

Rozbieżności w wartościach planowanych i osiągniętych miernika (1) wynikają z faktu, że w związku z niepewną sytuacją gospodarczą (po pandemii COVID-19 i z wysoką inflacją) oraz polityczną (wybuch wojny w Ukrainie) nie udało się pozyskać zewnętrznych fundatorów nagrody w 2023 r.

Osiągnięta w 2023 r. wartość miernika (2) jest wyższa od zaplanowanej.

Realizacja:

- a) pozyskano 20 526 tys. zł, w tym przede wszystkim 18 865 tys. zł w ramach inicjatyw międzynarodowych: M-ERA.NET 3, M-ERA.NET 2, ENSUF, QUANTERA, JPI-EC-AMR, ERA-LEARN HE, Biodiversa+, ERA-LEARN, POLONEZ BIS, JPI AMR Action, FORESTVALUE2, Max Planck,
- b) pozyskano 65 904 tys. zł z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego,
- c) pozyskano 769 tys. zł z Funduszu Współpracy Dwustronnej.

⁹³ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

6. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – konkursy SONATINA, *Dioscuri*, TANGO, Specjalny program NCN dla ukraińskich naukowców na kontynuowanie badań w Polsce, partnerstwa europejskie: EOSC i Biodiversa+

Cel: Wspieranie rozwoju badań podstawowych poprzez realizowanie innych zadań zleconych przez Ministra

Miernik:

- 1) liczba programów i innych inicjatyw wpisujących się w inne zadania zlecone przez Ministra, ważne dla wspierania rozwoju badań podstawowych.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.⁹⁴: 5

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.⁹⁵: 3

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.⁹⁶: 3

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.⁹⁷: 3

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.⁹⁸: 3

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.⁹⁹: 3

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.: 5

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.¹⁰⁰: 5

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.¹⁰¹: 3

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.¹⁰²: 3

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.¹⁰³: 3

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.¹⁰⁴: 3

Osiągnięta w 2023 r. wartość miernika jest równa wartości zaplanowanej.

Realizacja:

- 1) obsługa działań realizowanych w ramach konkursu SONATINA,
- 2) obsługa działań realizowanych w ramach konkursu *Dioscuri*,
- 3) obsługa działań realizowanych w ramach Specjalnego programu NCN dla ukraińskich naukowców na kontynuowanie badań w Polsce,
- 4) koordynacja działań realizowanych w ramach europejskiego partnerstwa EOSC,
- 5) koordynacja działań realizowanych w ramach europejskiego partnerstwa Biodiversa+.

Dodatkowo w dniu 15 grudnia 2023 r. NCN ogłosiło ósmą edycję konkursu SONATINA.

⁹⁴ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

⁹⁵ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

⁹⁶ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

⁹⁷ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

⁹⁸ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2019 r.*

⁹⁹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2018 r.*

¹⁰⁰ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

¹⁰¹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

¹⁰² Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

¹⁰³ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

¹⁰⁴ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

7. Pomoc publiczna

7.1. Informacja na temat liczby złożonych wniosków o udzielenie pomocy publicznej i liczby projektów wybranych do finansowania w konkursach rozstrzygniętych i ogłoszonych w 2023 r.

W 2023 r. do NCN wpłynęło 45 wniosków o udzielenie pomocy publicznej o łącznej wartości 68 158 697 zł. Szczegółowe dane na temat wnioskowanej pomocy publicznej przedstawiono w Tabeli 15.

Tabela 15. Liczba złożonych wniosków z pomocą publiczną w 2023 r. w poszczególnych typach konkursów

Nazwa/Typ konkursu	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy publicznej (w zł)
OPUS 25	13	24 008 917
PRELUDIUM 22	5	831 279
SONATA BIS 13	4	6 375 043
MAESTRO 15	1	485 652
OPUS 26	19	31 791 890
SONATA 19	3	4 665 916

Źródło: Główny specjalista ds. przedsiębiorstw i pomocy publicznej na podstawie danych własnych

7.2. Pomoc publiczna udzielona przez Narodowe Centrum Nauki w 2023 r.

Zgodnie z zasadą, według której dniem udzielenia pomocy publicznej jest dzień podpisania umowy o finansowanie i realizację projektu badawczego, w 2023 r. Narodowe Centrum Nauki udzieliło pomoc publiczną 3 podmiotom o łącznej wartości nominalnej 3 040 199 zł. Szczegółowe dane na temat udzielonej pomocy publicznej przedstawiono w Tabeli 16.

Tabela 16. Liczba badań naukowych objęta pomocą publiczną w 2023 r. w poszczególnych typach konkursów

Konkurs	Liczba badań naukowych objęta pomocą publiczną	Wartość nominalna udzielonej pomocy publicznej (w zł)
OPUS 23	1	633 751
SONATA 18	1	523 648
OPUS 25	1	1 882 800

Źródło: Główny specjalista ds. przedsiębiorstw i pomocy publicznej na podstawie danych własnych

8. Działalność Centrum

8.1. Poniesione wydatki na obsługę Działania Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych

W 2023 r. Centrum zaplanowało na obsługę Działania Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych kwotę 67 352 000 zł, zgodnie ze zaktualizowanym planem finansowym. Środki finansowe wykorzystane na obsługę Działania Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych przedstawia Tabela 17.

Tabela 17. Poniesione wydatki na obsługę działania NCN w 2023 r. (w zł)

Źródło finansowania/rodzaj dotacji	Planowane środki finansowe	Planowane środki finansowe po zmianach	Poniesione wydatki
Dotacja podmiotowa, inwestycyjna i celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE oraz środki pochodzące z innych źródeł	63 396 000,00	67 352 000,00	58 073 089,71 ¹⁰⁵

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego na podstawie danych z programu finansowo-księgowego Comarch ERP OPTIMA

Szczegółowe informacje na temat realizacji rocznego planu finansowego Centrum w 2023 r., w tym dotacji podmiotowej i inwestycyjnej, zaprezentowane zostały w pkt 3 części ogólnej sprawozdania. Opis zrealizowanych inwestycji w 2023 r. znajduje się w pkt 8.3 części szczegółowej.

8.2. Zatrudnienie w Biurze Centrum w podziale na komórki organizacyjne

Planowana w NCN liczba etatów na 2023 r. wynosiła 175. W dniu 1 stycznia 2023 r. obsadzonych było 170 etatów, natomiast na dzień 31 grudnia 2023 r. – 172 etaty¹⁰⁶. Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia w Centrum podano w Tabeli 18.

W ciągu roku 15 osób podjęło współpracę z Centrum, natomiast 13 osoby zakończyły świadczenie pracy na rzecz Centrum. W ostatnim dniu roku na umowę o pracę na zastępstwo było zatrudnionych 9 osób. Zasoby kadrowe jakimi dysponowało Centrum w roku 2023, pozwoliły na sprawną obsługę wszystkich przedsięwzięć finansowanych zarówno ze środków krajowych, jak i międzynarodowych.

Tak jak w latach ubiegłych, głównym założeniem polityki kadrowej prowadzonej w NCN jest wspieranie pracowników w ich profesjonalnym i efektywnym wykonywaniu codziennych zadań oraz stworzenie wykwalifikowanego zespołu, który będzie skutecznie realizował misję NCN. Już na etapie procesu rekrutacji kryteria doboru kandydatów ustalane są na podstawie takich czynników, jak zakres obowiązków i odpowiedzialności na oferowanym stanowisku oraz aktualny skład zespołu, do którego prowadzona jest rekrutacja. W przypadku stanowisk związanych z programami międzynarodowymi, które koordynuje i/lub inicjuje Dział Współpracy Międzynarodowej uwzględniane są też indywidualne wymagania programu oraz doświadczenie związane z zarządzaniem projektami.

¹⁰⁵ Kwota ta zawiera również środki przekazane do partnerów programów QuantERA, QuantERA II i CHANSE, których NCN jest koordynatorem w wysokości 14 419 029,49 zł.

¹⁰⁶ Podane wartości dotyczą liczby etatów na określony dzień w roku (1 stycznia i 31 grudnia 2023) i uwzględniają wszystkich pracowników NCN, w tym osoby przebywające na urloпах wychowawczych, bezpłatnych i rodzicielskich. W tabeli 10. podano wartość średniorocznego zatrudnienia z wyłączeniem osób przebywających na ww. urloпах.

Inwestycja w stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników i ich rozwój to działanie na rzecz całej organizacji. Corocznie podejmowane są inicjatywy w tym zakresie. Podobnie w 2023 r. kierownicy działów/zespołów oraz pracownicy działu HR byli inicjatorami różnorodnych szkoleń. To oni musieli wziąć pod uwagę m.in. zmiany demograficzne, które miały ogromny wpływ na rynek pracy i skład zarządzanych przez nich komórek organizacyjnych.

Ścieżka zawodowa pracowników NCN stwarza możliwości zrównoważonego rozwoju oraz wymiany doświadczeń. Wiodącą formą dokształcania i doskonalenia zawodowego w NCN są szkolenia specjalistyczne skierowane do ogółu pracowników. Zasady podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników NCN reguluje *Regulamin podnoszenia kwalifikacji zawodowych* zapewniający możliwość rozwoju zawodowego zarówno z inicjatywy pracodawcy, jak i pracownika. W 2023 r. pracownicy NCN uczestniczyli w blisko 120 szkoleniach specjalistycznych organizowanych z udziałem podmiotów zewnętrznych. Problematyka tych szkoleń dotyczyła w szczególności doskonalenia umiejętności języków obcych (przede wszystkim język angielski), zarządzania projektami, rozwoju umiejętności osobistych, finansów publicznych, rachunkowości budżetowej i zamówień publicznych.

Tabela 18. Zatrudnienie w NCN w podziale na komórki organizacyjne¹⁰⁷ planowane na 2023 r. oraz stan faktyczny na dzień 31 grudnia 2022 r. i 31 grudnia 2023 r.

Komórka organizacyjna	Liczba etatów planowanych na 2023 r. ¹⁰⁸	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty na dzień 31.12.2023	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty na dzień 31.12.2022 ¹⁰⁹
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	1	1	1
Zastępca Dyrektora Narodowego Centrum Nauki	1	1	1
Samodzielne stanowisko: Główny Księgowy	1	1	1
Dział Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców	23	23	23
Dział Finansowo-Księgowy	16	15	15
Dział Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów	14	12	13
Dział Spraw Organizacyjnych	11	13	13
Dział Współpracy Międzynarodowej	14	14	12
Dział Obsługi Wniosków	17	17	17
Kancelaria Rady Narodowego Centrum Nauki	4	4	4
Samodzielne stanowisko: Analityk ds. systemów teleinformatycznych	1	1	1
Samodzielne stanowisko: Główny specjalista ds. controllingu	1	1	1
Samodzielne stanowisko: Główny specjalista ds. kontaktu z mediami i promocji	1	1	1
Samodzielne stanowisko: Inspektor Danych Osobowych	1	0	0
Samodzielne stanowisko: Specjalista ds. BHP	1	1	1
Samodzielne stanowisko: Specjalista ds. Pomocy Publicznej	1	1	1
Zespół ds. Analiz i Ewaluacji	4	4	4
Zespół ds. Informacji i Promocji	4	3	3
Zespół ds. Kontroli i Audytu	5	5	5

¹⁰⁷ Rozkład struktury organizacyjnej Centrum nie uwzględnia źródeł finansowania zgodnych z rocznym planem finansowym.

¹⁰⁸ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

¹⁰⁹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

Zespół Kadrowo-Płacowy	4	4	4
Zespół ds. Otwartej nauki	2	3	1
Zespół ds. Teleinformatycznych	3	2	3
Zespół ds. Elektronicznego Systemu Obsługi Wniosków	3	3	3
Zespół ds. Obsługi Ekspertów	9	10	9
Zespół Koordynatorów Dyscyplin	25	23	25
Zespół Radców Prawnych	4	5	4
Zespół Funduszy Norweskich	4	4	4
Razem	175	172	170

Źródło: Opracowanie Zespołu Kadrowo-Płacowego

8.3. Zrealizowane inwestycje

Narodowe Centrum Nauki na rok 2023 zaplanowało dotację na sfinansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych w wysokości 1 300 000 zł. Z uwagi na wydaną opinię konstruktorską dotyczącą nośności, nie było konieczności przeprowadzenia w części parteru budynku Centrum prac adaptacyjnych na pomieszczenie archiwum zakładowego. Zmniejszeniu uległa dotacja na sfinansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych do kwoty 800 000 zł, w związku przeprowadzoną zmianą planu finansowego.

W ramach zadania nr 1 pn. „Zakup sprzętu i urządzeń komputerowych, serwerów i oprogramowania” zakupiono urządzenia sieciowe Fortigate.

W ramach zadania nr 2 pn. „Zakup mebli biurowych i urządzeń (innych niż komputerowe)” zakupiono regały jezdne do pomieszczenia archiwum zakładowego NCN.

W ramach zadania nr 3 pn. „Zakupy związane z działaniami informacyjnymi i promocją oraz ewaluacją” wykonano oznakowanie zewnętrzne siedziby Centrum obejmujące logotyp przestrzenny na dachu budynku NCN.

W ramach zadania nr 4 pn. „Wykonanie adaptacji części budynku do potrzeb funkcji biurowych i administracyjnych wraz z wykonaniem niezbędnej przebudowy instalacji wewnętrznych” wykonano prace budowlane w zakresie wydzielenia pomieszczenia dla serwerowni w części parteru budynku wraz z przebudową instalacji wewnętrznych: elektrycznych, wentylacji mechanicznej i klimatyzacji. Ponadto dokonano rozbudowy systemu przeciwpożarowego w budynku na pierwszym piętrze i systemu Building Management System w zakresie wizualizacji klimatyzacji precyzyjnej znajdującej się w pomieszczeniu archiwum zakładowego NCN wraz z montażem czujnika zalania i zaworu odcinającego dla klimatyzacji precyzyjnej. Dodatkowo w ramach zadania nr 4 wymieniono tkaniny w roletach okiennych w najbardziej nasłonecznionej części budynku.

Rozliczenie środków przeznaczonych na finansowanie lub dofinansowanie w 2023 r. kosztów inwestycji w ramach poszczególnych zadań inwestycyjnych zostało zaprezentowane w Tabeli 19.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

Tabela 19. Rozliczenie środków przeznaczonych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji w ramach poszczególnych zadań inwestycyjnych w 2023 r. (w zł)

Zadanie inwestycyjne	Planowany koszt	Planowany koszt po zmianach	Poniesione wydatki
1. Zakup sprzętu i urządzeń komputerowych, serwerów i oprogramowania	200 000	90 000	85 854,00
2. Zakup mebli biurowych i urządzeń (innych niż komputerowe)	100 000	100 000	98 227,80
3. Zakupy związane z działaniami informacyjnymi i promocją oraz ewaluacją	50 000	50 000	48 039,09
4. Wykonanie adaptacji części budynku do potrzeb funkcji biurowych i administracyjnych wraz z wykonaniem niezbędnej przebudowy instalacji wewnętrznych	950 000	560 000	360 336,74
Razem	1 300 000	800 000	592 457,63

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego na podstawie danych z programu finansowo-księgowego Comarch ERP Optima

8.4. Zestawienie całkowitych przychodów/środków Centrum

Podsumowanie całkowitych przychodów Centrum w 2023 r. przedstawia Tabela 20.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

Tabela 20. Zestawienie przychodów/środków Centrum w 2023 r. (w zł)

Rodzaj przychodów/środków	Wysokość przychodów	Wysokość przychodów po zmianach	Zrealizowane przychody	Wysokość środków	Wysokość środków po zmianach	Otrzymane środki
Dotacje ogółem, z tego:	1 437 921 000,00	1 438 046 000,00	1 377 423 529,48	1 439 221 000,00	1 438 846 000,00	1 435 555 521,91
– podmiotowa	43 133 000,00	43 133 000,00	38 273 085,17	43 133 000,00	43 133 000,00	40 133 000,00
– celowa	1 392 144 000,00	1 392 144 000,00	1 336 867 196,06	1 392 144 000,00	1 392 144 000,00	1 392 144 000,00
– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	2 644 000,00	2 769 000,00	2 283 248,25	2 644 000,00	2 769 000,00	2 623 521,91
– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
– na inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	1 300 000,00	800 000,00	655 000,00
Środki otrzymane z Unii Europejskiej	31 123 000,00	34 604 000,00	29 692 084,77	17 584 000,00	17 584 000,00	14 506 696,73
Pozostałe przychody	39 858 000,00	45 858 000,00	39 946 512,67	5 908 000,00	5 908 000,00	6 019 064,82
OGÓŁEM	1 508 902 000,00	1 518 508 000,00	1 447 062 126,92	1 462 713 000,00	1 462 338 000,00	1 456 081 283,46

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego na podstawie danych z programu finansowo-księgowego Comarch ERP OPT

Załącznik A. Harmonogram naboru wniosków oraz liczba i kwota złożonych wniosków w konkursach krajowych ogłoszonych i/lub rozstrzygniętych przez Centrum w 2023 r. w podziale na grupy dyscyplin i panele – konkursy w kolejności alfabetycznej

Typ konkursu	Data ogłoszenia naboru	Data zakończenia naboru	Data rozstrzygnięcia konkursu	Konkurs	Grupa dyscyplin	Panel	Liczba złożonych wniosków	Wysokość wnioskowanego finansowania (zł)	Liczba projektów zakwalifikowanych do finansowania	Wysokość przyznanego finansowania (zł)	Liczbowy wskaźnik sukcesu
MAESTRO – konkurs na projekty badawcze dla doświadczonych naukowców mające na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy i których efektem mogą być odkrycia naukowe	15.06.2022	15.09.2022	23.02.2023	MAESTRO 14	MAESTRO 14 Ogółem		72	254 790 076	5	23 827 924	7%
					HS	HS Ogółem	19	60 869 729	1	5 857 000	5%
						HS1	4	10 689 330	0	0	0%
						HS2	0	0	-	-	nd.
						HS3	5	19 104 080	0	0	0%
						HS4	3	9 096 281	0	0	0%
						HS5	3	5 718 142	0	0	0%
						HS6	4	16 261 896	1	5 857 000	25%
					NZ	NZ Ogółem	14	60 767 210	1	4 490 800	7%
						NZ1	1	4 730 519	0	0	0%
						NZ2	2	9 926 692	0	0	0%
						NZ3	4	15 597 176	0	0	0%
						NZ4	2	5 722 235	1	4 490 800	50%
						NZ5	0	0	-	-	nd.
						NZ6	4	20 632 988	0	0	0%
						NZ7	0	0	-	-	nd.
						NZ8	0	0	-	-	nd.

						NZ9	1	4 157 600	0	0	0%
						ST Ogółem	39	133 153 137	3	13 480 124	8%
						ST1	3	7 950 254	0	0	0%
						ST2	2	6 899 120	0	0	0%
						ST3	3	8 479 487	0	0	0%
						ST4	3	14 288 906	1	4 989 800	33%
						ST5	7	23 105 591	0	0	0%
						ST6	2	7 805 278	1	4 205 400	50%
						ST7	3	8 031 284	1	4 284 924	33%
						ST8	6	23 895 087	0	0	0%
						ST9	4	12 936 101	0	0	0%
						ST10	6	19 762 029	0	0	0%
						MAESTRO 15 Ogółem	56	200 948 127	ocena w toku		
						HS Ogółem	13	42 360 899			
						HS1	1	3 746 640			
						HS2	1	4 969 060			
						HS3	4	16 172 584			
						HS4	2	5 188 121			
						HS5	1	3 221 160			
						HS6	4	9 063 334			
						NZ Ogółem	8	41 709 216			
						NZ1	0	0			
						NZ2	0	0			
						NZ3	0	0			
						NZ4	0	0			

						NZ5	2	9 722 733			
						NZ6	3	19 007 400			
						NZ7	1	3 460 493			
						NZ8	1	4 519 490			
						NZ9	1	4 999 100			
						ST Ogółem	35	116 878 012			
						ST1	2	5 643 800			
						ST2	4	15 751 712			
						ST3	4	12 331 028			
						ST4	1	3 320 840			
						ST5	5	18 048 652			
						ST6	3	5 524 604			
						ST7	3	8 916 674			
						ST8	5	15 722 708			
						ST9	7	26 380 534			
						ST10	1	5 237 460			
MINIATURA – konkurs, do którego mogą być zgłaszane wnioski na realizację pojedynczego działania naukowego w jednej z wymienionych form: badań wstępnych/pilotażowych, kwerendy, stażu naukowego, wyjazdu badawczego albo wyjazdu konsultacyjnego. Podstawowym celem konkursu jest finansowe wsparcie działania naukowego służącego	01.02.2023	nabór ciągły do 31.07.2023	tryb ciągły do 13.11.2023	MINIATURA 7	MINIATURA 7 Ogółem		1786	63 967 233	626	24 362 445	35%
					HS	HS Ogółem	663	17 193 759	173	4 809 691	26%
						HS1	23	329 822	9	128 854	39%
						HS2	144	3 561 788	49	1 165 914	34%
						HS3	65	1 888 890	25	679 337	38%
						HS4	177	5 131 449	31	985 106	18%
						HS5	132	2 825 795	28	705 990	21%
						HS6	122	3 456 015	31	1 144 490	25%
					NZ	NZ Ogółem	661	28 760 491	247	11 290 943	37%

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

przygotowaniu przyszłego projektu badawczego planowanego do złożenia w konkursach NCN, innych konkursach ogólnokrajowych lub międzynarodowych. Konkurs skierowany jest do osób mających stopień naukowy doktora nadany w okresie do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, które nie kierowały i nie kierują realizacją projektów badawczych finansowanych przez NCN lub w ramach innych konkursów ogólnokrajowych lub międzynarodowych					NZ	NZ1	28	1 316 568	17	783 960	61%
						NZ2	33	1 587 910	14	690 086	42%
						NZ3	59	2 847 955	22	1 049 680	37%
						NZ4	56	2 340 189	19	821 544	34%
						NZ5	130	5 775 713	49	2 235 420	38%
						NZ6	41	1 917 975	19	913 502	46%
						NZ7	141	5 676 874	41	1 845 011	29%
						NZ8	45	1 852 942	20	850 201	44%
						NZ9	128	5 444 365	46	2 101 539	36%
					ST	ST Ogółem	462	18 012 983	206	8 261 811	45%
						ST1	16	337 755	8	177 408	50%
						ST2	18	754 136	7	290 924	39%
						ST3	22	789 934	15	559 594	68%
						ST4	49	2 182 223	23	1 057 860	47%
						ST5	59	2 597 255	33	1 478 186	56%
						ST6	22	719 880	6	244 677	27%
						ST7	19	690 812	7	262 787	37%
						ST8	123	4 493 126	53	1 888 701	43%
						ST9	2	28 479	0	0	0%
						ST10	66	2 563 563	22	851 933	33%
						ST11	66	2 855 820	32	1 449 741	48%
OPUS – konkurs przeznaczony jest dla naukowców na wszystkich etapach kariery naukowej, którzy planują realizację projektów badawczych. W projektach	15.03.2023	15.06.2023	23.11.2023	OPUS 25	OPUS 25 Ogółem		2184	2 999 728 695	176	301 644 985	8%
					HS	HS Ogółem	659	478 471 655	50	45 596 827	8%
						HS1	58	35 836 104	4	3 856 361	7%
						HS2	126	75 432 888	10	6 230 660	8%
						HS3	114	108 388 673	7	11 331 289	6%

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

badawczych możliwe jest wykorzystanie przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urzędów badawczych lub współpraca z partnerami z zagranicznych instytucji naukowych, którzy nie ubiegają się o środki finansowe na ten cel w ramach programów organizowanych we współpracy z Narodowym Centrum Nauki (NCN) w oparciu o procedurę agencji wiodącej.						HS4	127	81 111 575	10	7 122 540	8%
						HS5	132	80 224 474	11	8 071 959	8%
						HS6	102	97 477 941	8	8 984 018	8%
					NZ	NZ Ogółem	669	1 322 675 060	52	128 964 642	8%
						NZ1	40	84 243 999	4	9 923 964	10%
						NZ2	27	60 823 570	2	5 552 840	7%
						NZ3	45	98 821 315	4	11 295 187	9%
						NZ4	49	101 678 283	4	10 897 187	8%
						NZ5	95	204 317 192	8	18 319 660	8%
						NZ6	50	94 291 344	4	8 692 697	8%
						NZ7	140	300 641 505	10	29 389 330	7%
						NZ8	70	98 521 892	6	10 088 159	9%
						NZ9	153	279 335 960	10	24 805 618	7%
					ST	ST Ogółem	856	1 198 581 980	74	127 083 516	9%
						ST1	35	18 424 748	3	1 797 900	9%
						ST2	47	64 985 734	5	6 559 396	11%
						ST3	26	30 481 034	2	2 833 633	8%
						ST4	89	146 501 847	8	18 226 090	9%
						ST5	142	264 078 544	12	26 959 842	8%
						ST6	40	32 153 856	4	2 966 665	10%
						ST7	56	75 736 896	4	7 561 456	7%
						ST8	157	207 978 277	11	21 500 946	7%
						ST9	28	30 819 187	3	5 445 672	11%
						ST10	115	143 571 540	13	16 350 754	11%
						ST11	121	183 850 317	9	16 881 162	7%

OPUS+LAP/Weave – konkurs przeznaczony jest dla naukowców na wszystkich etapach kariery naukowej, którzy planują realizację projektów badawczych. Konkurs otwiera możliwość ubiegania się o finansowanie projektów badawczych prowadzonych we współpracy międzynarodowej dwustronnej lub trójstronnej w ramach programu Weave, a także przedsięwzięć realizowanych przy wykorzystaniu przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urządzeń badawczych. Współpraca międzynarodowa w konkursie nie jest obowiązkowa, a wnioski z udziałem partnerów zagranicznych nie są traktowane preferencyjnie w stosunku do wniosków, które takich partnerów nie angażują.	15.09.2022	15.12.2022	18.05.2023	OPUS 24	OPUS 24+LAP/Weave Ogółem		1921	2 698 029 272	228	372 805 004	12%
					OPUS 24 Ogółem		1745	2 452 825 616	181	299 028 732	Zgodnie ze specyfiką oceny wskaźniki sukcesu podane są na poziomie całego konkursu
					HS	HS Ogółem	499	347 986 919	46	46 459 201	
						HS1	44	22 605 762	5	3 329 645	
						HS2	82	55 668 573	7	7 948 608	
						HS3	84	79 704 711	9	12 076 840	
						HS4	107	56 438 004	12	5 392 027	
						HS5	102	52 685 055	6	8 229 923	
						HS6	80	80 884 814	7	9 482 158	
					NZ	NZ Ogółem	627	1 251 642 943	67	155 324 703	
						NZ1	48	98 407 188	5	12 192 196	
						NZ2	26	57 190 894	3	7 779 300	
						NZ3	52	113 776 686	6	13 905 109	
						NZ4	54	116 965 792	5	13 763 401	
						NZ5	96	212 607 915	10	26 730 813	
						NZ6	46	99 911 359	5	13 439 872	
						NZ7	95	208 532 346	10	26 174 671	
						NZ8	72	111 209 357	9	13 335 041	
						NZ9	138	233 041 406	14	28 004 300	
					ST	ST Ogółem	619	853 195 754	68	97 244 828	
						ST1	30	13 059 904	6	2 346 345	
						ST2	32	50 048 231	6	8 680 739	
						ST3	31	41 167 391	4	6 229 998	
						ST4	80	145 772 807	8	17 513 201	
						ST5	131	210 626 667	15	27 654 216	
						ST6	35	34 183 575	5	4 840 590	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					ST3	2	2 440 782	1	908 656
					ST4	6	9 195 610	2	4 209 610
					ST5	34	50 686 596	5	9 522 066
					ST6	2	2 419 889	0	0
					ST7	6	7 574 191	2	3 584 150
					ST8	24	31 719 874	8	9 824 830
					ST9	5	7 039 970	2	3 290 970
					ST10	15	17 276 373	6	7 468 249
					OPUS 26+LAP/Weave Ogółem		1929	2 856 992 090	ocena w toku
					OPUS 26 Ogółem		1736	2 586 695 661	
					HS	HS Ogółem	436	325 901 360	
						HS1	42	28 284 598	
						HS2	79	47 341 163	
						HS3	60	77 018 356	
						HS4	100	55 933 686	
						HS5	86	52 664 691	
						HS6	69	64 658 866	
					NZ	NZ Ogółem	631	1 286 641 016	
						NZ1	42	89 079 805	
						NZ2	30	63 021 139	
						NZ3	45	99 922 807	
						NZ4	58	122 880 231	
						NZ5	103	230 940 416	
						NZ6	34	86 013 305	
						NZ7	118	243 976 666	
						NZ8	75	126 454 231	

						NZ9	126	224 352 416
						ST Ogółem	669	974 153 285
						ST1	35	16 567 344
						ST2	34	44 368 297
						ST3	25	41 831 210
						ST4	75	125 764 075
						ST5	103	201 108 229
						ST6	47	46 534 147
						ST7	42	53 561 414
						ST8	118	158 247 318
						ST9	18	23 185 399
						ST10	85	111 130 038
						ST11	87	151 855 814
						OPUS LAP/Weave Ogółem	193	270 296 429
						HS Ogółem	50	46 117 342
						HS1	5	4 854 406
						HS2	10	6 071 851
						HS3	12	17 718 857
						HS4	13	7 958 759
						HS5	3	1 616 597
						HS6	7	7 896 872
						NZ Ogółem	43	79 114 197
						NZ1	3	3 567 414
						NZ2	3	5 181 840
						NZ3	4	9 560 797
						NZ4	2	3 103 720

listopad 2024

OPUS 26
(LAP/Weave)

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

						NZ5	6	11 604 353			
						NZ6	2	3 935 550			
						NZ7	8	13 896 404			
						NZ8	5	9 327 334			
						NZ9	10	18 936 785			
						ST Ogółem	100	145 064 890			
						ST1	0	0			
						ST2	3	2 894 556			
						ST3	5	7 568 476			
						ST4	8	10 729 793			
						ST5	14	19 961 634			
						ST6	5	4 355 890			
						ST7	10	14 130 186			
						ST8	17	24 726 550			
						ST9	1	1 542 650			
						ST10	12	17 122 964			
						ST11	25	42 032 191			
PRELUDIUM – konkurs na projekty badawcze, przeznaczony dla naukowców bez stopnia doktora. Zespół badawczy w projekcie PRELUDIUM może się składać co najwyżej z trzech osób, w tym kierownika projektu i opiekuna naukowego	15.03.2023	15.06.2023	23.11.2023	PRELUDIUM 22	PRELUDIUM 22 Ogółem		2153	322 724 354	231	36 459 553	11%
					HS	HS Ogółem	608	77 684 244	60	9 056 235	10%
						HS1	32	3 470 704	4	446 376	13%
						HS2	125	15 963 341	13	2 031 681	10%
						HS3	101	15 190 131	8	1 625 321	8%
						HS4	108	13 071 818	12	1 555 627	11%
						HS5	136	15 839 570	13	1 922 589	10%
						HS6	106	14 148 680	10	1 474 641	9%

					NZ	NZ Ogółem	788	131 751 921	86	14 471 766	11%
						NZ1	36	5 619 965	4	629 067	11%
						NZ2	37	5 333 485	5	534 393	14%
						NZ3	57	9 862 499	7	1 048 370	12%
						NZ4	61	10 134 281	6	1 105 725	10%
						NZ5	134	23 672 453	15	2 634 446	11%
						NZ6	54	9 940 187	5	1 045 742	9%
						NZ7	150	26 342 150	16	3 001 637	11%
						NZ8	72	11 576 609	7	1 256 270	10%
						NZ9	187	29 270 292	21	3 216 116	11%
					ST	ST Ogółem	757	113 288 189	85	12 931 552	11%
						ST1	16	1 678 757	2	227 371	13%
						ST2	30	3 977 025	6	793 686	20%
						ST3	23	3 217 224	3	418 887	13%
						ST4	104	16 117 689	11	1 850 453	11%
						ST5	126	19 621 955	13	2 148 868	10%
						ST6	60	7 788 258	8	842 948	13%
						ST7	44	7 012 128	6	810 749	14%
						ST8	140	19 789 635	14	2 120 945	10%
						ST9	21	2 583 053	3	377 996	14%
						ST10	90	14 539 868	9	1 475 197	10%
						ST11	103	16 962 597	10	1 864 452	10%
PRELUDIUM BIS – konkurs na finansowanie projektów badawczych realizowanych przez doktorantów w ramach	15.09.2022	15.12.2022	28.03.2023	PRELUDIUM BIS 4	PRELUDIUM BIS 4 Ogółem	248	143 018 047	58	34 758 266	23%	
					HS	HS Ogółem	38	17 961 501	11	5 297 576	29%
					HS1	1	437 492	1	437 492	100%	

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

przygotowywanych przez nich rozpraw doktorskich. Konkurs wspiera międzynarodową mobilność doktorantów, którzy są zobowiązani do realizacji trwającego od 3 do 6 miesięcy zagranicznego stażu badawczego finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA).					HS2	8	3 209 470	2	859 791	25%
					HS3	3	1 502 318	1	583 824	33%
					HS4	3	1 320 093	1	470 383	33%
					HS5	12	5 592 182	3	1 363 610	25%
					HS6	11	5 899 946	3	1 582 476	27%
					NZ Ogółem	107	66 513 225	23	15 050 196	21%
					NZ1	9	6 006 699	2	1 326 457	22%
					NZ2	3	2 052 680	1	687 800	33%
					NZ3	8	5 435 795	2	1 356 560	25%
					NZ4	8	4 742 394	1	688 000	13%
					NZ5	14	8 627 176	3	1 940 160	21%
					NZ6	9	5 863 892	2	1 376 080	22%
					NZ7	23	13 625 125	5	3 254 494	22%
					NZ8	7	4 179 575	2	1 302 934	29%
					NZ9	26	15 979 889	5	3 117 711	19%
					ST Ogółem	103	58 543 321	24	14 410 494	23%
					ST1	1	602 680	1	602 680	100%
					ST2	8	3 685 814	2	909 632	25%
					ST3	6	2 877 388	1	667 600	17%
					ST4	24	14 816 042	5	3 251 508	21%
					ST5	31	18 802 463	7	4 513 057	23%
					ST6	7	3 444 415	2	957 337	29%
					ST7	5	2 921 780	1	662 460	20%
					ST8	15	8 232 027	4	2 236 220	27%
					ST9	1	412 800	0	0	0%
					ST10	5	2 747 912	1	610 000	20%

	15.06.2023	15.09.2023	01.02.2024	PRELUDIUM BIS 5	PRELUDIUM BIS 5 Ogółem		229	134 239 091	ocena w toku
					HS	HS Ogółem	43	21 926 900	
						HS1	0	0	
						HS2	7	3 156 348	
						HS3	8	4 208 665	
						HS4	6	3 026 344	
						HS5	7	3 614 981	
						HS6	15	7 920 562	
					NZ	NZ Ogółem	98	62 084 006	
						NZ1	4	2 649 001	
						NZ2	6	3 723 263	
						NZ3	8	5 386 622	
						NZ4	10	6 511 757	
						NZ5	20	12 731 727	
						NZ6	6	3 891 486	
						NZ7	23	13 985 995	
						NZ8	7	4 328 201	
						NZ9	14	8 875 954	
					ST	ST Ogółem	88	50 228 185	
						ST1	4	1 853 550	
						ST2	5	2 390 994	
						ST3	5	2 522 220	
						ST4	17	10 585 136	
						ST5	15	9 118 852	
						ST6	9	4 757 846	

					ST7	1	529 480				
					ST8	8	4 972 575				
					ST9	0	0				
					ST10	11	5 753 199				
					ST11	13	7 744 333				
					SONATA 18 Ogółem						1094
SONATA – konkurs skierowany jest do osób, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 2 do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem i które planują realizację projektu badawczego, w tym również projektu badawczego mającego na celu stworzenie unikatowego warsztatu naukowego rozumianego jako prowadzenie innowacyjnych badań naukowych o charakterze podstawowym z wykorzystaniem nowoczesnego zaplecza aparaturowego i/lub oryginalnego rozwiązania teoretyczno-metodologicznego	15.09.2022	15.12.2022	18.05.2023	SONATA 18	HS	HS Ogółem	281	143 843 831	37	21 922 080	13%
						HS1	26	10 384 879	3	2 027 828	12%
						HS2	60	23 767 670	6	3 827 006	10%
						HS3	37	25 406 319	7	4 964 180	19%
						HS4	58	23 880 590	9	2 889 802	16%
						HS5	53	23 737 854	6	3 374 620	11%
						HS6	47	36 666 519	6	4 838 644	13%
					NZ	NZ Ogółem	363	516 673 530	41	69 618 067	11%
						NZ1	28	46 412 685	3	6 522 920	11%
						NZ2	15	21 420 449	2	4 214 939	13%
						NZ3	38	60 619 685	5	7 737 611	13%
						NZ4	18	25 080 319	1	3 490 308	6%
						NZ5	44	67 852 318	4	8 585 245	9%
						NZ6	35	56 449 978	3	5 296 125	9%
						NZ7	71	98 219 236	9	13 887 119	13%
						NZ8	36	41 273 992	5	6 649 314	14%
					NZ9	78	99 344 868	9	13 234 486	12%	
					ST	ST Ogółem	450	463 805 774	61	63 988 376	14%
ST1	21	8 088 384	4	1 684 581		19%					

					ST2	24	19 968 061	3	2 680 832	13%
					ST3	26	27 905 944	3	3 393 540	12%
					ST4	92	111 050 205	11	14 576 165	12%
					ST5	114	143 193 573	15	20 211 822	13%
					ST6	17	9 870 413	5	1 741 941	29%
					ST7	27	27 340 533	3	3 253 615	11%
					ST8	79	67 766 815	11	9 875 591	14%
					ST9	11	7 727 843	2	1 240 470	18%
					ST10	39	40 894 003	4	5 329 819	10%
	15.09.2023	15.12.2023	czerwiec 2024	SONATA 19	SONATA 19 Ogółem		1148	1 253 577 317		
					HS	HS Ogółem	280	153 114 241		
						HS1	19	8 988 874		
						HS2	68	27 878 715		
						HS3	45	35 666 235		
						HS4	47	18 040 840		
						HS5	58	30 661 267		
						HS6	43	31 878 310		
					NZ	NZ Ogółem	392	585 949 669		
						NZ1	17	28 683 409		
						NZ2	27	38 535 094		
						NZ3	29	50 352 913		
						NZ4	26	44 275 819		
						NZ5	66	103 136 969		
						NZ6	25	37 685 264		
						NZ7	93	143 816 783		

ocena w toku

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

						NZ8	36	50 018 138			
						NZ9	73	89 445 280			
						ST Ogółem	476	514 513 407			
						ST1	23	10 244 368			
						ST2	26	29 617 602			
						ST3	25	30 424 716			
						ST4	68	82 207 392			
						ST5	93	122 862 698			
						ST6	21	11 700 219			
						ST7	15	16 274 968			
						ST8	69	64 453 806			
						ST9	14	14 720 288			
						ST10	51	49 532 046			
						ST11	71	82 475 304			
SONATA BIS – konkurs na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu badawczego, prowadzącego badania naukowe o charakterze podstawowym. Konkurs skierowany jest do osób, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 5 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem	15.06.2022	15.09.2022	23.02.2023	SONATA BIS 12		SONATA BIS 12 Ogółem	400	948 366 264	58	164 374 171	15%
						HS Ogółem	64	115 943 482	9	19 609 352	14%
						HS1	5	12 349 000	2	4 130 864	40%
						HS2	10	18 760 672	0	0	0%
						HS3	9	19 697 673	1	1 981 347	11%
						HS4	15	17 390 734	2	2 933 892	13%
						HS5	14	22 954 736	0	0	0%
						HS6	11	24 790 667	4	10 563 249	36%
						NZ Ogółem	128	382 190 720	16	63 519 761	13%
						NZ1	13	39 446 770	6	25 238 667	46%
						NZ2	10	28 835 880	1	3 786 270	10%

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

						NZ3	17	59 316 672	4	14 922 504	24%	
						NZ4	5	14 201 105	1	3 376 008	20%	
						NZ5	26	79 808 964	1	4 842 802	4%	
						NZ6	14	40 419 327	2	7 678 878	14%	
						NZ7	27	74 402 162	1	3 674 632	4%	
						NZ8	5	12 632 087	0	0	0%	
						NZ9	11	33 127 753	0	0	0%	
						ST	ST Ogółem	208	450 232 062	33	81 245 058	16%
							ST1	9	11 323 806	2	3 634 380	22%
					ST2		17	39 248 141	5	13 561 534	29%	
					ST3		16	37 816 860	4	11 820 756	25%	
					ST4		35	82 355 152	9	25 999 150	26%	
					ST5		61	138 974 001	2	5 106 551	3%	
					ST6		16	31 229 177	3	5 404 466	19%	
					ST7		12	23 986 284	3	5 514 390	25%	
					ST8		30	59 942 751	2	4 829 230	7%	
					ST9	5	10 926 642	1	1 983 280	20%		
					ST10	7	14 429 248	2	3 391 321	29%		
15.06.2023	15.09.2023	marzec 2024	SONATA BIS 13	SONATA BIS 13 Ogółem		420	1 004 919 493	ocena w toku				
				HS	HS Ogółem	86	147 535 506					
					HS1	7	16 808 462					
					HS2	18	29 378 605					
					HS3	15	35 267 903					
					HS4	12	15 052 019					
					HS5	15	16 086 638					

					HS6	19	34 941 879			
					NZ Ogółem	131	386 719 574			
					NZ1	10	35 256 085			
					NZ2	8	25 132 617			
					NZ3	13	42 088 226			
					NZ4	13	43 717 234			
					NZ5	23	65 196 693			
					NZ6	12	31 802 337			
					NZ7	22	62 571 441			
					NZ8	13	39 282 461			
					NZ9	17	41 672 480			
					ST Ogółem	203	470 664 413			
					ST1	9	12 828 418			
					ST2	19	44 530 057			
					ST3	13	28 554 870			
					ST4	23	55 935 538			
					ST5	39	100 719 890			
					ST6	14	24 747 840			
					ST7	18	43 404 579			
					ST8	22	44 918 392			
					ST9	6	15 256 088			
					ST10	9	20 152 275			
					ST11	31	79 616 466			
SONATINA – konkurs na projekty badawcze realizowane przez młodych badaczy.	15.12.2022	15.03.2023	02.08.2023	SONATINA 7	SONATINA 7 Ogółem	185	149 244 501	38	32 081 958	21%
					HS HS Ogółem	56	38 946 222	11	8 578 089	20%

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

Konkurs skierowany jest do osób, które mają stopień naukowy doktora uzyskany w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie 3 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Dla kierownika projektu badawczego musi zostać zaplanowane zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie umowy o pracę, w podmiocie innym niż podmiot, w którym kierownik projektu uzyskał stopień naukowy doktora. Ponadto w projekcie musi zostać zaplanowany staż zagraniczny trwający od 3 do 6 miesięcy w wybranym przez kierownika projektu zagranicznym ośrodku naukowym					HS1	6	4 191 973	3	2 058 441	50%
					HS2	11	7 292 720	1	747 074	9%
					HS3	14	11 335 285	4	4 175 803	29%
					HS4	7	4 424 842	0	0	0%
					HS5	9	5 539 973	1	435 633	11%
					HS6	9	6 161 429	2	1 161 138	22%
				NZ	NZ Ogółem	42	44 206 627	9	9 414 210	21%
					NZ1	8	7 324 562	2	1 543 120	25%
					NZ2	4	5 326 525	1	1 278 566	25%
					NZ3	5	6 001 816	0	0	0%
					NZ4	3	3 297 088	2	2 104 162	67%
					NZ5	2	2 585 295	2	2 585 295	100%
					NZ6	1	978 242	0	0	0%
					NZ7	6	7 030 857	1	999 438	17%
					NZ8	7	5 542 783	1	903 629	14%
					NZ9	6	6 119 459	0	0	0%
				ST	ST Ogółem	87	66 091 652	18	14 089 659	21%
					ST1	4	2 261 644	1	475 987	25%
					ST2	10	6 958 506	3	2 250 941	30%
					ST3	9	6 946 096	2	1 324 942	22%
					ST4	9	7 448 607	3	2 552 538	33%
					ST5	13	11 027 411	2	1 951 626	15%
					ST6	5	3 557 757	0	0	0%
					ST7	4	2 672 666	1	532 720	25%
					ST8	6	4 601 386	1	809 051	17%
					ST9	9	6 126 361	0	0	0%

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.

					ST10	6	4 701 171	1	872 099	17%
					ST11	12	9 790 047	4	3 319 755	33%
15.12.2023	15.03.2024	wrzesień 2024	SONATINA 8				nabór w toku			

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji